

Svitavy – životní prostředí 2017

**Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy**

červen 2018

Svitavy

životní prostředí 2017

Zpracoval
Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

červen 2018

AUTOŘI A SPOLUPRACOVNÍCI

Celková redakce:

Ing. M. Antoš

Zpracovatelé:

OVZDUŠÍ

Ing. I. Hamerská (1.1), L.Pavliš (1.2)

VODA

Ing. M. Antoš (2.1.1, 2.1.2, 2.4), J. Hurych (2.2.), V. Erbes (2.3), Mgr. F. Tomanec (2.5)

MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

H. Gregorová (3.1, 3.5, 3.6, 3.7), R. Klíč (3.2), Ing. R. Karlíková (3.3), J. Pandula (3.4)

ODPADY

M. Nedoma (4)

ZVÍŘATA KOLEM NÁS

M. Kočvarová (5.1), Mgr. J. Mach (5.2)

DODATKY

Odbor ŽP (6.1), Ing. R. Karlíková (6.2), Ing. T. Vrbková (6.3), Ing. J. Kubešová (6.4), MUDr. O. Hégrová (6.4.1), Ing. J. Kubešová (6.4.2, 6.4.3, 6.4.4), MUDr. L. Labudová (6.4.5)

ZÁVĚR

Ing. M. Antoš (7)

OBRÁZKY

Žáci svitavských základních škol v rámci soutěže “Ekoznámka 2018”. Vyhodnocení provedl Ing. Martin Sodomka.

Děkujeme všem organizacím, které přispěly svými údaji ke zpracování ročenky. Uvádíme je jako zdroje jednotlivých tabulek a obrázků.

Grafická úprava Ing. Iva Hamerská

Text neprošel jazykovou úpravou.

Obsah

ÚVOD	7
1 OVZDUŠÍ	11
1.1 OVZDUŠÍ – EMISE	11
1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2017	11
2 VODA	19
2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ	19
2.2 PITNÁ VODA	25
2.3 ODPADNÍ VODA	30
2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2018	33
2.5 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2017	33
3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA	37
3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES	37
3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2017	38
3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND	39
3.4 MĚSTSKÉ LESY	40
3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU	41
3.6 PAMÁTNÉ STROMY	43
4 ODPADY	47
4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY	47
4.2 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTŘÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)	47
4.3 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2017 48	
4.4 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM a.s.	49
4.5 MOBILNÍ APLIKACE – TŘÍDĚNÍ ODPADŮ VE SVITAVÁCH	50
4.6 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLOMOUCKÁ	50
4.7 ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ	52
4.8 SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI	53

4.9	VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE a další plánované záměry	54
4.10	KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA	55
4.11	VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY NA BIO ODPAD	55
5	ZVÍŘATA KOLEM NÁS	59
5.1	PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ	59
5.2	KOŠE NA PSÍ EXKREMENTY	59
5.3	ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI SVITAVSKA V ROCE 2017	59
6	DODATKY	63
6.1	ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY	63
6.2	PRACOVNÍ SKUPINA PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ SVITAVY	70
6.3	ZELENÁ INFORMACÍM	71
6.4	VEŘEJNÉ ZDRAVÍ	72
6.5	NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE	79
6.6	INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2017	79
6.7	SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY	82
6.8	KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY	82
7	ZÁVĚR	87
7.1	ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2017	87
	PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK	91

„Ekoznámka 2018“ – Absolutní vítěz bez rozdílu kategorie

Nicol Havířová, Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy, Sokolovská 1638

ÚVOD

Vážení obyvatelé města Svitavy a zájemci o problematiku životního prostředí v našem městě, dostává se Vám do rukou již dvacátý druhý souhrnný přehled o stavu životního prostředí v loňském roce a aktuální informace za rok 2018.

Obsah ročenky Svitavy- životní prostředí 2017 - je tradičně členěn podle jednotlivých složek prostředí: ovzduší, voda, městská a příměstská krajina, odpady a zvířata kolem nás. Další údaje jsou obsaženy v tematicky různorodých dodatcích.

Kapitola ovzduší zahrnuje legislativní přehled v této oblasti, připojeny jsou i informace o meteorologické situaci.

Kapitola voda se zabývá popisem protipovodňových opatření, provozováním vodovodu a kanalizace, ceně vodného a stočného a obsahuje i krátkou zprávu o provozu krytého bazénu a koupaliště.

V kapitole městská a příměstská krajina jsou uvedeny informace o povolování kácení dřevin, veřejné zeleni, ochraně zemědělského půdního fondu, městských lesích, programu na podporu ošetřování význačných stromů ve Svitavách, významných prvcích v krajině a památných stromech ve městě.

Kapitola odpady je věnována problematice odpadového hospodářství, činnosti státní správy a samosprávy.

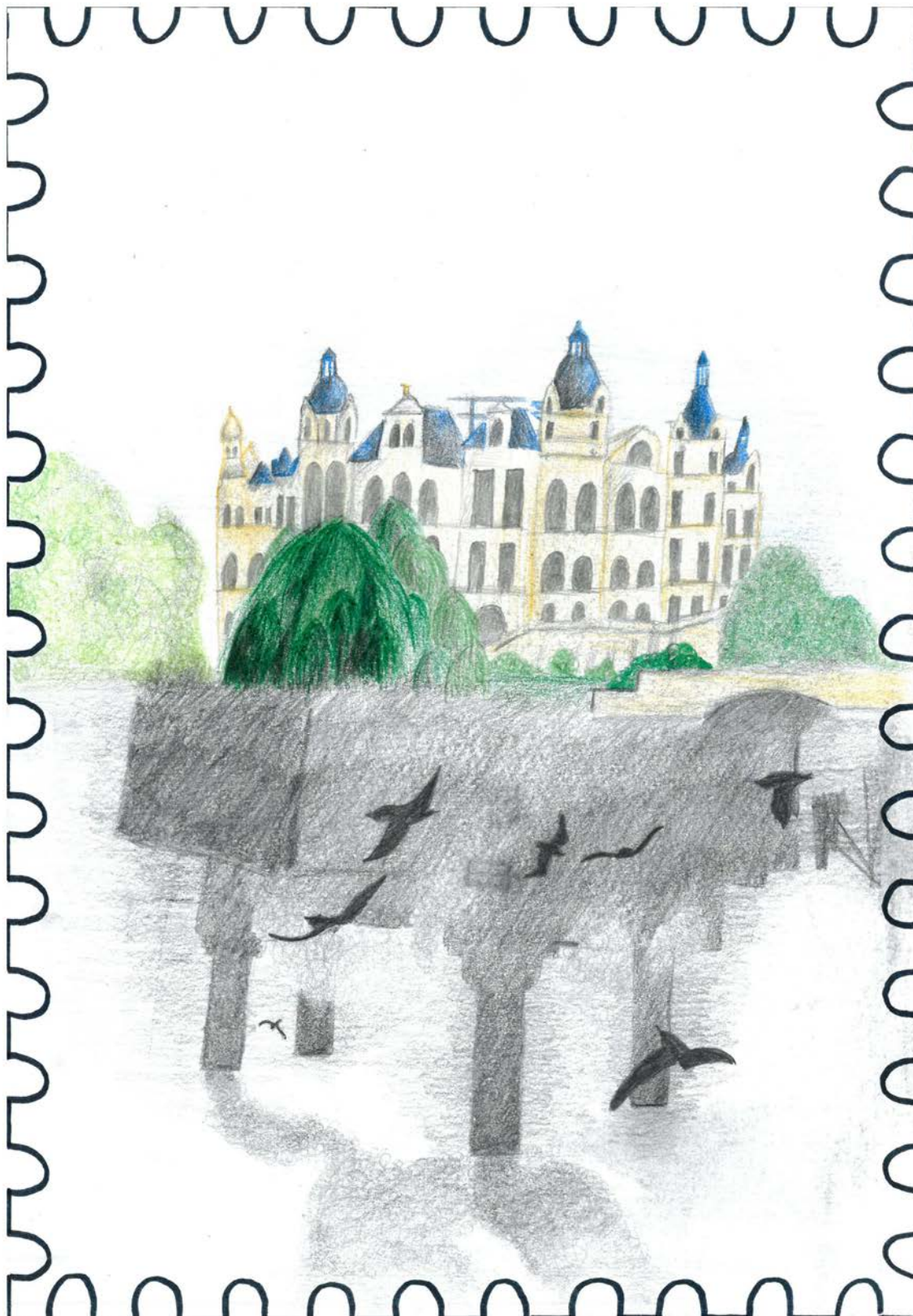
V kapitole zvířata kolem nás je popsán systém péče o opuštěné psy ve městě a zajímavosti ze života ptáků ve městě i jeho okolí.

V kapitole dodatky je zařazena informace o působnosti odboru životního prostředí (OŽP), informace o činnosti ekologické komise Rady města Svitavy, ochraně veřejného zdraví, nezávislých ekologických organizacích působících ve Svitavách a investicích do životního prostředí. Navíc jsou připojeny některé statistické údaje o Svitavách.

Závěr tvoří souhrnná zpráva o životním prostředí ve Svitavách v roce 2017.

Pro zpracování ročenky byly využity údaje z databáze OŽP, ale i řada dalších podkladů, poskytnutých různými institucemi. Věříme, že i letošní díl ročenky splní svůj cíl a přinese cenné informace.

„Ekoznámka 2018“ – 1. místo v kategorii Ničení ovzduší

Tereza Vaverová, Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy

1 OVZDUŠÍ

1.1 OVZDUŠÍ – EMISE

1.1.1 KATEGORIE ZDROJŮ ZNEČIŠŤOVÁNÍ OVZDUŠÍ

V roce 2012 vešel v platnost nový zákon o ochraně ovzduší č. 201/2012 Sb., (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), který nahradil zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší. Zdroje jsou nově rozděleny na vyjmenované v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší a zdroje nevyjmenované.

Hlavní změny nového zákona spočívají v přenesení kompetencí v oblasti zpoplatňování bývalých středních zdrojů na krajské úřady a zrušení oznamovací povinnosti pro bývalé malé zdroje znečišťování ovzduší.

Z výše uvedených důvodů již nejsou uvedeny údaje o emisích ze stacionárních zdrojů.

Tab. 1.1 Přehled kategorií zdrojů znečišťování ovzduší

Druh zdroje znečišťování	Příslušný orgán ochrany ovzduší
Vyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové
Nevyjmenované zdroje v příloze č. 2	ČIŽP Hradec Králové ORP

Zdroj: OŽP MěÚ SY

1.1.2 PODMÍNKY PRO PROVOZ KOTLŮ V DOMÁCNOSTECH

Zákon o ochraně ovzduší významně změnil povinnosti provozovatelů kotlů na pevná paliva. Jednou z nich je povinnost provozovatele kotle na tuhá paliva jednou za dva kalendářní roky nechat provést kontrolu technického stavu a provozu kotle ze strany odborně způsobilé osoby. Provedení této první kontroly technického stavu a provozu kotle bylo stanoveno nejpozději do 31. prosince 2016. Za druhé je to povinnost předložit doklad o provedení této kontroly v případě vyžádání ze strany odboru životního prostředí Městského úřady Svitavy. V opačném případě se provozovatelé kotlů vystavují riziku uložení pokuty.

Dne 1. ledna 2017 nabyla účinnosti novela zákona, jejímž cílem bylo posílení ochrany čistoty ovzduší a tím i lidského zdraví před znečišťujícími látkami. Tato novela dává za určitých podmínek úřadům možnost vstupu do objektů za účelem kontroly kotlů a používaných paliv.

K poslednímu dni prosince 2017 skončil prodej kotlů 3. emisní třídy stanovené podle normy ČSN EN 303-5. V roce 2018 se na trh tedy již nemohou uvádět nové kotle, které nesplňují minimální emisní požadavky na spalovací stacionární zdroje o jmenovitém tepelném příkonu 300 a nižším pro účely uvádění výrobků na trh, které jsou stanovené v příloze zákona o ochraně ovzduší.

1.2 VYHODNOCENÍ METEOROLOGICKÝCH PRVKŮ ZA ROK 2017

Měření denní teploty a množství srážek na stanici Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) v Hradci nad Svitavou se datuje už od roku 1945. Postupně přibývají k těmto veličinám další (maximální a minimální teploty, tlak vzduchu, teplota půdy, později délka slunečního svitu).

Veškerá měření se prováděla pouze ručně pomocí teploměrů a jednoduchých měřicích zařízení až do ledna 1993, kdy byla zkušebně instalována automatická meteorologická stanice MPS 1 pro sběr meteorologických dat. Jedná se o komplexní zpracování pomocí snímačů pro teplotu vzduchu (chybí snímač pro tlak vzduchu). Všechny údaje shromažďuje s pomocí radiového spojení tzv. koncentrátor dat, odtud se na pokyn přesouvají do počítače, kde jsou zpracovány. Nadále se využívají hodnoty zjištěné ručním měřením, které slouží k doplnění a porovnání s daty z MPS1.

Rok 2017 byl srážkově i teplotně normální.

V tabulkách 1.2 a 1.4 je uveden přehled meteorologických záznamů teploty a srážek v roce 2017 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou. Základem meteorologického hodnocení jsou výsledné průměrné denní teploty (měřeno v 7, 14 a 21 hodin), maximální a přízemní minimální teploty (°C), počet přízemních mrazů, suma srážek (mm), počet dní se srážkami do 5 mm a počet dní se srážkami nad 5 mm, vždy za jednotlivé dekády a souhrnně za celý měsíc. Průměrné denní teploty a srážky se porovnávají k úhrnu normálů. Podle odchylky je stanoveno teplotní (v rozmezí mimořádně teplý až mimořádně studený) a srážkové (v rozpětí mimořádně suchý až mimořádně vlhký) zhodnocení daného měsíce. Vychází se z tabulky klimatologické klasifikace měsíců podle odchylek od normálu (viz tabulka 1.3 a 1.5), kde je pro každou kategorii upřesněno rozpětí odchylky.

Tab. 1.2 Měsíční teploty a jejich hodnocení v roce 2017 na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Teplota průměr denní	Teplota max.	Teplota min. příz. v 5 cm	Přízemní mraz počet dní	Měsíční teplotní normál °C	Odchylka od norm. °C	Klasif. měsíce podle teploty*
Leden	-6,5	5,1	-14,3	31	-2,5	-4,0	VS
Únor	0,4	15,5	-10,6	27	-1,2	1,6	T
Březen	5,5	19,5	-6,1	22	2,7	2,8	T
Duben	6,4	22,8	-6,7	9	7,0	-0,6	N
Květen	13,5	30,1	-1,0	1	12,5	1,0	N
Červen	17,4	30,7	6,6	0	15,2	2,2	VT
Červenec	17,8	32,4	7,0	0	17,0	0,8	N
Srpen	19,0	32,8	4,8	0	16,8	2,2	VT
Září	11,6	22,1	3,3	0	12,7	-1,1	S
Říjen	9,1	22,9	0,1	0	7,7	1,4	N
Listopad	3,6	14,0	-2,1	11	2,1	1,5	N
Prosinec	0,8	10,0	-6,1	26	-0,9	1,7	T
Rok 2017	8,3	32,8	-14,3	127	7,4	0,9	N

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

*) Pozn.: Zkratky vysvětleny v tab. 1.3

Tab. 1.3 Klimatologické odchylky od normálu pro teplotu vzduchu

Klimatologická odchylka	Zkratka	Teplota vzduchu (°C) zimní pololetí 10. – 3. měs.	Teplota vzduchu (°C) letní pololetí 4. –9. měs.
Mimořádně teplý	MT	4,6 a více	3,1 a více
Velmi teplý	VT	3,1 - 4,5	2,1 - 3,0
Teplý	T	1,6 - 3,0	1,1 - 2,0
Normální	N	-1,5 - 1,5	-1,0 - 1,0
Studený	S	-3,0 - -1,6	-2,0 - -1,1
Velmi studený	VS	-4,5 - -3,1	-3,0 - -2,1
Mimořádně studený	MS	-4,6 a méně	-3,1 a méně

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Tab. 1.4 Měsíční srážky a jejich hodnocení v roce 2017 na stanici ÚKZÚZ
v Hradci nad Svitavou

Měsíc	Srážky součet mm	Počet dní se srážkami do 5 mm	Počet dní se srážkami nad 5 mm	Měsíční sráž. normál mm	Procenta sráž. normál	Klasifikace měsíce podle srážek*
Leden	23,1	13	0	35	66	S
Únor	19,6	9	1	28	70	S
Březen	26,9	14	2	37	73	S
Duben	76,0	14	4	41	185	VV
Květen	70,3	12	2	63	112	N
Červen	93,2	8	5	80	117	N
Červenec	83,3	16	6	79	105	N
Srpen	31,8	6	3	72	44	VS
Září	73,6	16	3	57	129	V
Říjen	84,9	12	7	40	212	MV
Listopad	33,4	18	2	42	80	N
Prosinec	21,4	17	0	42	51	S
Rok 2017	637,5	155	35	616	103	N

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

*) Pozn.: Zkratky vysvětleny v tab. 1.5

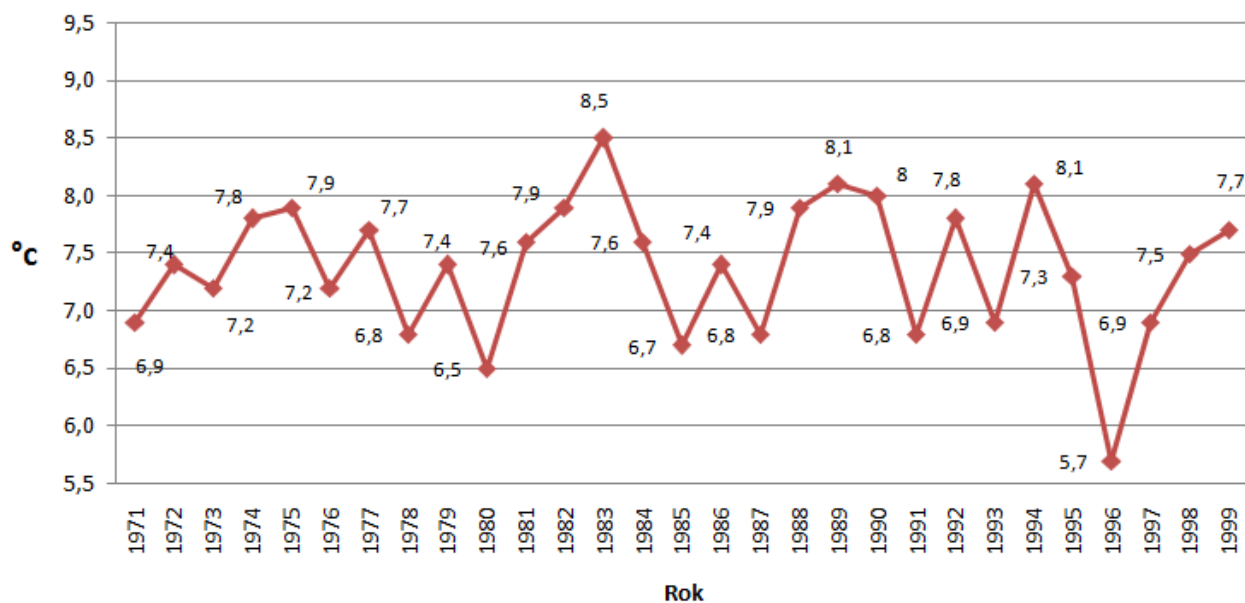
Tab. 1.5 Klimatologické odchylky od normálu pro úhrn srážek

Klimatologická odchylka od normálu	Zkratka	Úhrn srážek (v % normálu)
Mimořádně suchý	MS	pod 25
Velmi suchý	VS	25 - 49
Suchý	S	50 - 74
Normální	N	75 - 125
Vlhký	V	126 - 150
Velmi vlhký	VV	151 - 200
Mimořádně vlhký	MV	nad 200

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

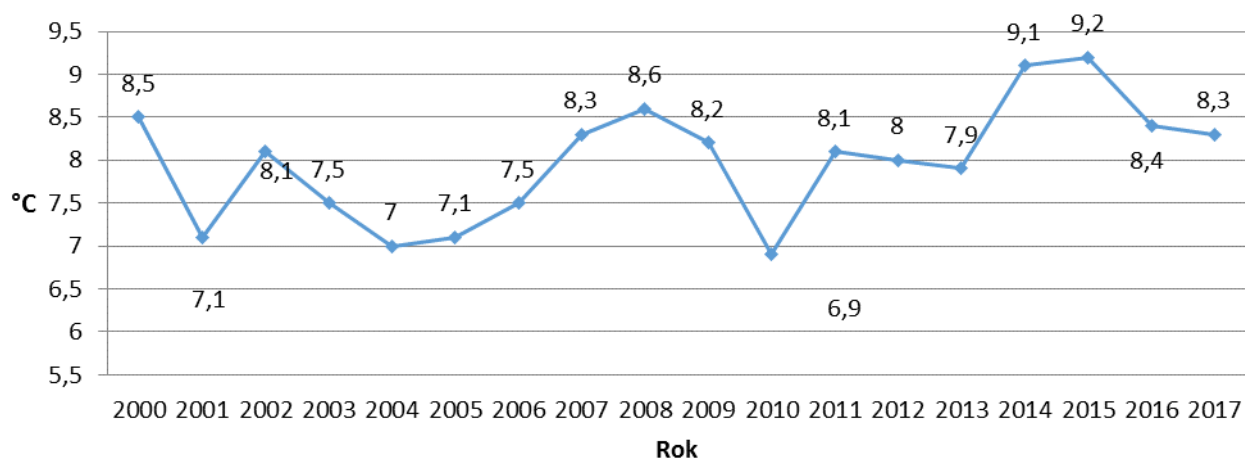
Na obrázku 1.1 a 1.2 je uvedena průměrná teplota za období 1971 – 2017, na obrázku 1.3 a 1.4 pak suma srážek za období 1971 – 2017

Obrázek 1.1 Průměrná teplota za období 1971-1999 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Obrázek 1.2 Průměrná teplota za období 2000-2017 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

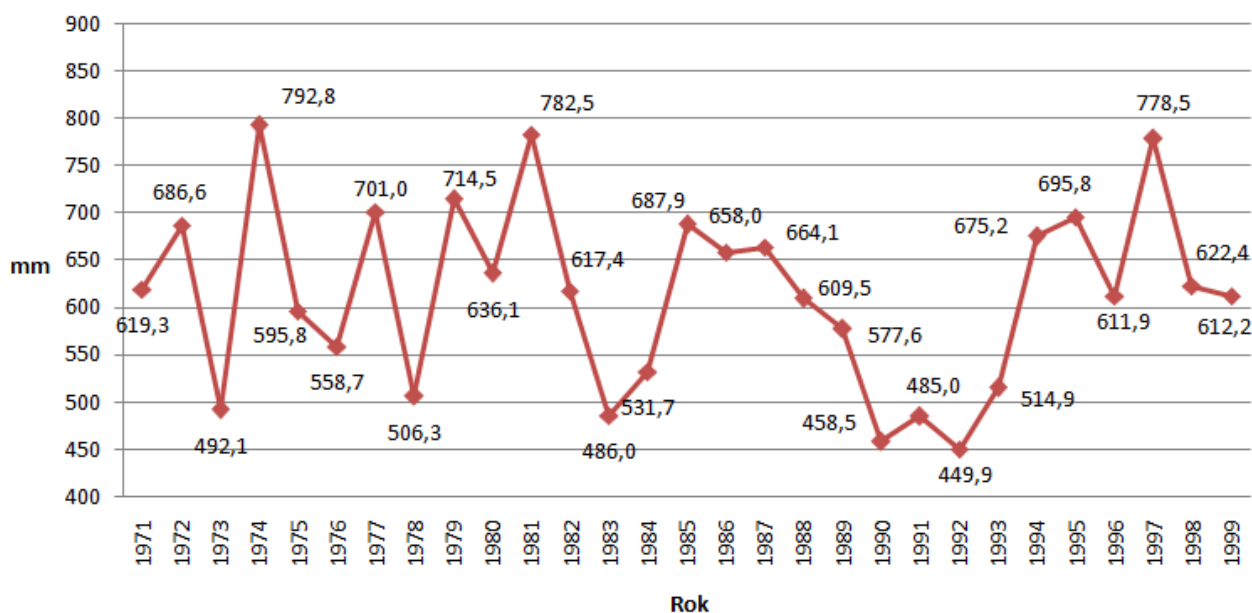

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Teplotní normál: +7,4 °C (+6,5 °C do roku 2003)

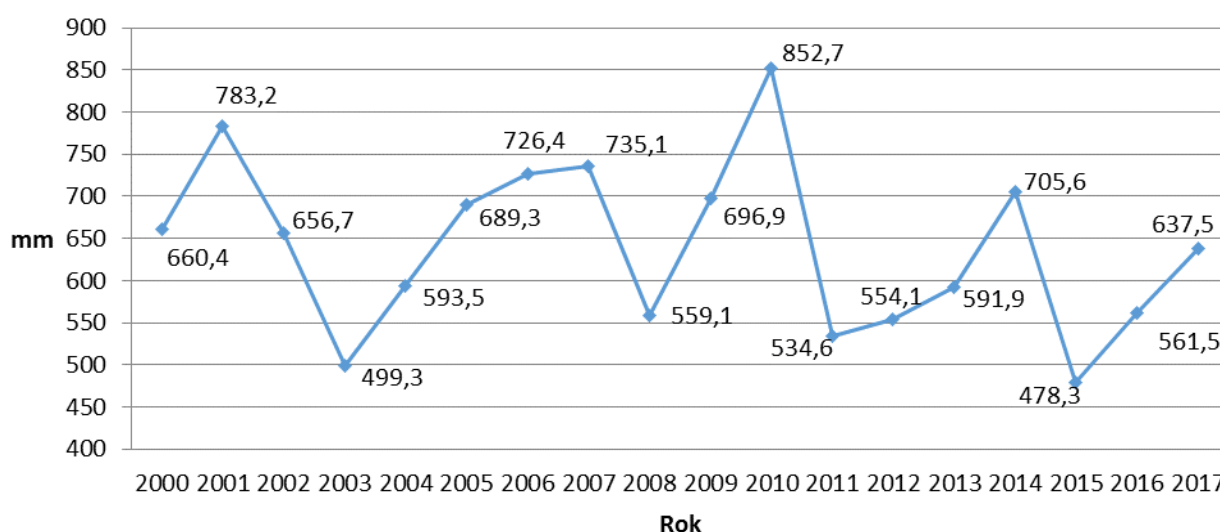
Průměrná roční teplota v roce 2017: +8,3 °C

Obrázek 1.3 Suma srážek za období 1971 – 1999 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Obrázek 1.4 Suma srážek za období 2000 – 2017 naměřená na stanici ÚKZÚZ v Hradci nad Svitavou

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

Srážkový normál: 616 mm (624 mm do roku 2003)

Suma srážek v roce 2017: 637,5 mm

Společně s porovnáním průměrných denních teplot a srážek je sledována i klimatologická charakteristika daného roku. V tabulce 1.6 je uvedeno porovnání jednotlivých let za období 1997–2017. Hodnocení vychází z klimatologické charakteristiky. Charakteristika průměrné teploty a úhrnu srážek je dána odchylkou od ročních normálů.

Tab. 1.6 Klimatologická charakteristika kalendářních roků v období 2007 – 2017

Rok	Průměrná teplota vzduchu		Úhrn srážek	
	Hodnota (°C)	Charakteristika	Hodnota (mm)	Charakteristika
2007	8,3	Normální	735,1	Vlhký
2008	8,6	Normální	559,1	Normální
2009	8,2	Normální	696,9	Vlhký
2010	6,9	Normální	852,7	Velmi vlhký
2011	8,1	Normální	534,6	Suchý
2012	8,1	Normální	554,1	Suchý
2013	7,9	Normální	591,9	Normální
2014	9,1	Teplý	705,6	Normální
2015	9,2	Teplý	478,3	Suchý
2016	8,4	Normální	561,5	Suchý
2017	8,3	Normální	637,5	Normální

Zdroj: ÚKZÚZ Hr. n. SY

„Ekoznámka 2018“ – 1. místo v kategorii Voda ve všech podobách

Adéla Kloudová, Základní umělecká škola Svitavy

2 VODA

2.1 PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

2.1.1 AKTUÁLNÍ STAV REALIZACE PROTIPOVODŇOVÝCH OPATŘENÍ VE SVITAVÁCH

Od začátku měsíce února 2016 probíhají stavební práce na dokončení protipovodňové úpravy řeky Svitavy ve městě, konkrétně v úseku řeky od Svitavského rybníka po Komenského náměstí.

Práce jsou v současné době soustředěny převážně na část toku podél ul. Bezručova a U Tří dvorů, kde zhotovitel provádí zkapacitnění a opevnění koryta a výstavbu nových opěrných zdí.

Na ul. Lanškrounská byla v měsíci dubnu dokončena rekonstrukce silničního mostu a následně odbor dopravy MěÚ Svitavy, jako speciální stavební úřad, povolil v měsíci květnu zkušební provoz tohoto objektu. Most bude uveden do provozu v pátek dne 1. června 2018.

Současně bude zahájena demolice mostu na ul. Říční. To si vyžádá uzavření průchodu a průjezdu po ul. Říční. Na tomto mostu bude obnoven provoz pravděpodobně až v průběhu měsíce září 2018.

Rovněž probíhají práce na úseku koryta řeky za areálem společnosti TOS Svitavy.

Investorem této akce je správce vodního toku, kterým je Povodí Moravy, s.p., přičemž na jeho spolufinancování se podílí významnou měrou i město Svitavy, které ze svého rozpočtu na tuto akci uvolní přes 6 mil. Kč.

Termín ukončení celého díla je stanoven až na březen 2019.

Přes provedená protipovodňová opatření nelze ve Svitavách zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se naše město nachází v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých retenčních nádržích zachycována voda, která by jinak způsobila rozlití vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. Podél vodotečí ve městě je pak pro ochranu stávajících objektů využíváno ochranných zídek.

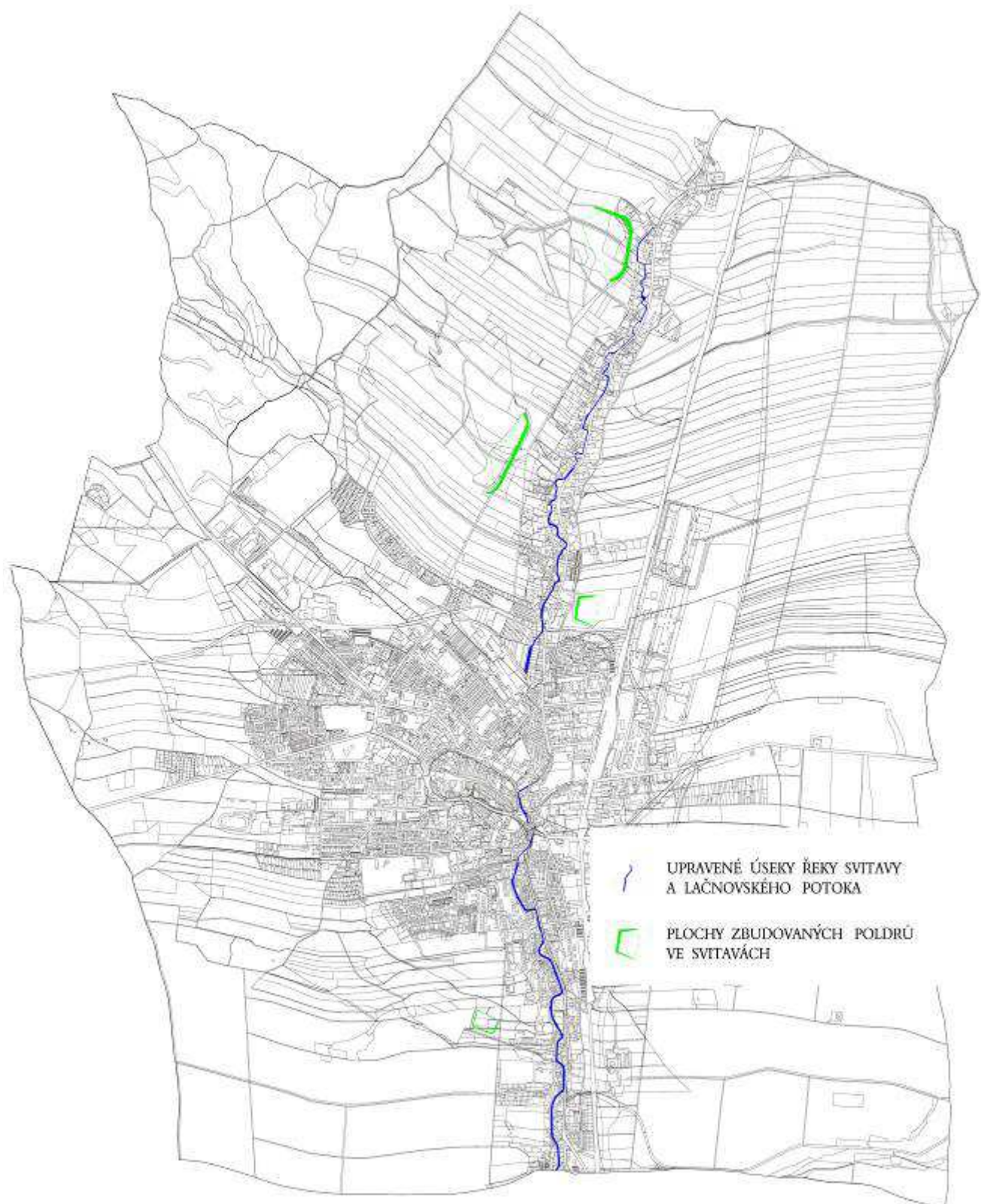
Je snahou zajistit zpracování projektových dokumentací pro zbudování suchých retenčních nádrží v bezprostředním okolí města. První řešená lokalita zahrnuje území nad ul. U Tří mostů, Pod Viaduktem, Slovenská a Zámecká. Toto území bylo dne 16.8.2010 postiženo lokální záplavou, která byla způsobena extrémní krátkodobou srážkou na poměrně malém území ve východní části města. Druhá lokalita pak zahrnuje území nad areálem firem Ptáček a Nektivinda na ul. Průmyslová a území nad ul. Olomoucká a 5. května, včetně území nad budoucím obchvatem v městské části Moravský Lačnov.

Dalším územím, pro které se zpracovává projektová dokumentace pro územní řízení, je lokalita Studeného potoka v úseku od podchodu této vodoteče pod železniční trať Svitavy – Ždírec u Skutče po vtok do zatrubněné části vodoteče nad ulicí Sokolovská a dále lokalita na ul. U Mlýna a Kapitána Jaroše.

Významným počinem závěru roku 2017 je dohoda se Státním pozemkovým úřadem řešit budování těchto vodních děl v rámci pozemkových úprav, kdy se město stává vlastníkem objektů protipovodňové ochrany po jejich dokončení. Tento postup se již podařilo v roce 2017 uplatnit u dokončeného díla na Studeném potoce, kde byl Státním pozemkovým úřadem dokončen suchý poldr, který ochrání Svitavy před stoletou vodou z povodí této vodoteče v západní části města.

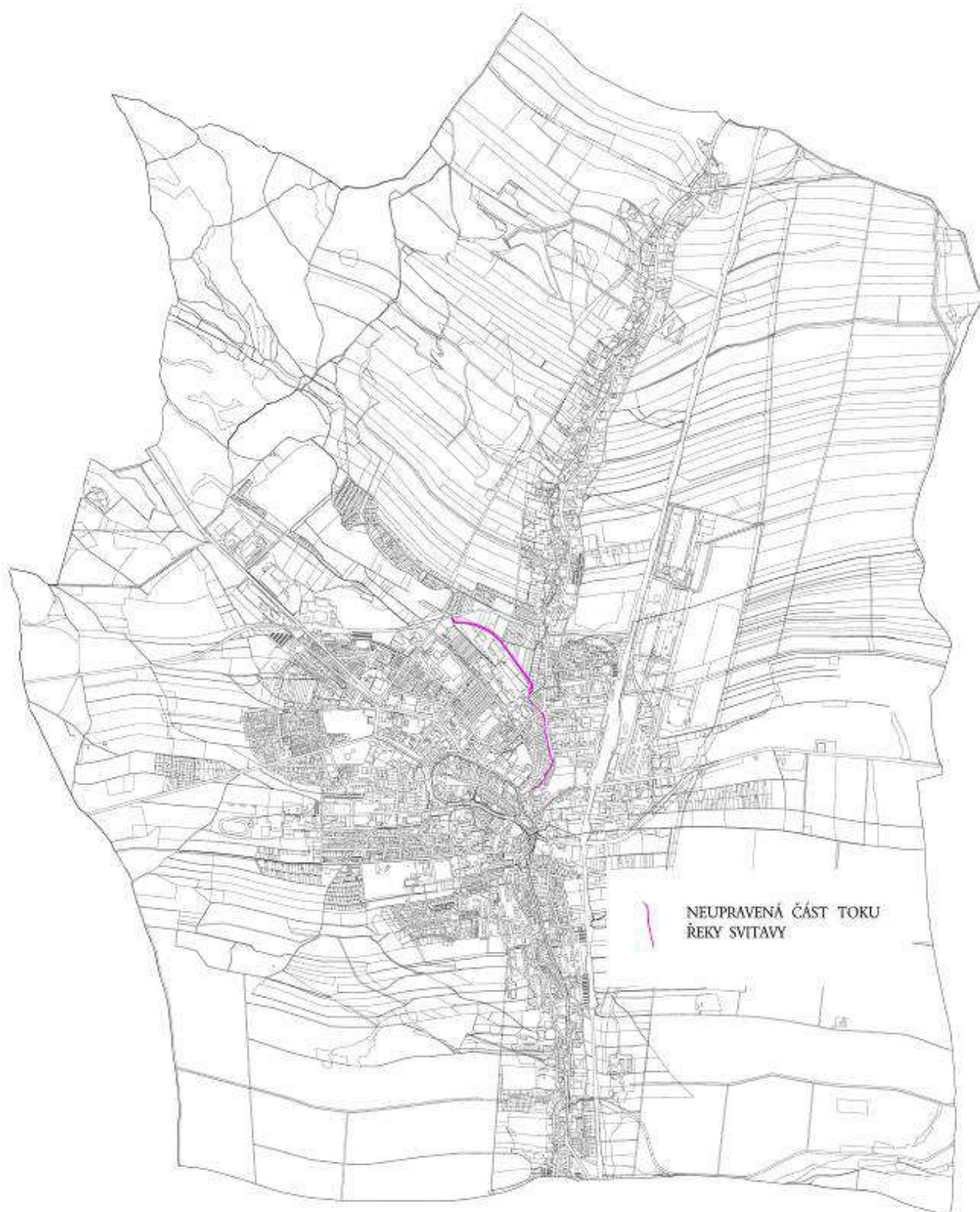
Na obrázku 2.1 jsou uvedeny upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů. Doposud neupravená část toku řeky Svitavy je uvedena na obrázku 2.2.

Obr. 2.1 Upravené úseky řeky Svitavy a Lačnovského potoka a plochy zbudovaných suchých poldrů ve Svitavách

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

Obr. 2.2 Neupravená část toku řeky Svitavy ve Svitavách

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

2.1.2 VÝDAJE NA PROTIPOVODŇOVÁ OPATŘENÍ

Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2017 jsou uvedeny v tab. 2.1.

Tab. 2.1 Prostředky vynaložené na protipovodňové opatření na řece Svitavě a Lačnovském potoce v období 1999-2017

rok	investiční akce	náklady (v tis. Kč vč. DPH)	investor
1999	Obnova retenční schopnosti rybníka Rosnička	10.500	město Svitavy
1999-2000	I. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od ul. U Tří Dvorů po světelnou křižovatku) - příprava území na Komenského náměstí (demolice školy a její přemístění na ul. Kijejskou), přeložky inženýrských sítí, lávky - výstavba kanalizace	8.500	město Svitavy
	- přeložka koryta řeky Svitavy, zkapacitnění koryta, přeložky inženýrských sítí	4.000	VODA A SPORT s.r.o.
		20.000	Povodí Moravy s.p.
2000-2001	Výstavba suchého poldru v Moravském Lačnově	4.500	město Svitavy
2004-2005	II. etapa protipovodňových opatření na řece Svitavě (v úseku od světelné křižovatky po obec Hradec nad Svitavou) - rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí		
		14.000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta řeky Svitavy, výstavba ochranných zídek, přeložky inženýrských sítí	40.000	Povodí Moravy s.p.
	I. etapa protipovodňových opatření na Lačnovském potoce - rekonstrukce mostů a lávek, přeložky inženýrských sítí	7.000	město Svitavy
	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka v délce 1,2 km od soutoku s řekou Svitavou, výstavba dvou suchých poldrů, přeložky inženýrských sítí, výkupy pozemků	35.000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.

2006	- projektové dokumentace a studie na III. etapu řeky Svitavy	368	město Svitavy
	- manipulační řády pro poldry v majetku města		
2007	- projekt na protipovodňová a protierozní opatření ORP Svitavy	500	Pardubický kraj
2008	- projekt na rekonstrukci mostů a lávek na Lačnovském potoce a řece Svitavě	1.392	Město Svitavy
	- zkapacitnění koryta Lačnovského potoka	5.000	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
2009	- Projekt zkapacitnění koryta Lačnovského potoka	28.190	Zemědělská a vodohospodářská správa s.p.
	- PD zkapacitnění mostů a lávek v rámci akce Svitavy, Svitavy – zajištění průtočnosti koryta III. etapa	557	město Svitavy
	- Lačnovský potok (mosty, lávky)	6.225	město Svitavy
2010	- Lačnovský potok (mosty, lávky)	5.653	město Svitavy
2011	Svitava, Svitavy – zajištění průtočnosti koryta III. etapa	63	město Svitavy
	- PD k záborům dotčených pozemků		
2012	- převedení povrchových vod Svitavský Dolní rybník	29	město Svitavy
	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy	88	
2013	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy	159	město Svitavy
2014	- zadržení povrchových vod ve východní části města Svitavy a příprava Studeného potoka	458	město Svitavy
2015	Studený potok - PD vodohospodářská opatření – II.etapa	229	město Svitavy
2016	Příprava zbudování suchých retenčních nádrží a úprava Studeného potoka	206	město Svitavy
2017	Svitava, Svitavy – zvýšení kapacity koryta III. etapa	3.000	město Svitavy
Prostředky vynaložené na realizaci protipovodňových opatření ve Svitavách v období 1999-2017		195.617	

Zdroj: OŽP MěÚ SY

2.2 PITNÁ VODA

2.2.1 ZPRÁVA O PROVOZU SKUPINOVÉHO VODOVODU SVITAVY ZA ROK 2017

Skupinový vodovod Svitavy od 1.1.2010 provozuje Vodárenská Svitavy s.r.o. na základě Smlouvy o provozu vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu ze dne 6.10.2009, dle schváleného provozního řádu. Aktualizované údaje o majetkové a provozní evidenci byly do konce měsíce února 2018 předány na odbor životního prostředí MÚ Svitavy. Zásobování vodou města Svitavy a obcí Koclířov, Hřebeč, Kamenná Horka, Vendolí, Ostrý Kámen, Karle, Javorník zůstalo beze změny. Na základě nově uzavřené smlouvy na vodu předanou pro obec Kukle bylo fakturováno 2.380 m³ a pro obec Hradec nad Svitavou 18.264 m³. V roce 2017 bylo ze zdrojů v prameništích Olomoucká a Čtyřicet Lánů čerpáno povolené množství vody převážně ze spodního turonu, které bylo nutno doplnit částečně vodou ze středního turonu. Čerpané množství a obsah dusičnanů z jednotlivých lokalit jsou uvedeny v následující tabulce 2.2.

Tab. 2.2 Informace o množství a kvalitě využití zdrojů pitné vody pro zásobování obcí Skupinového vodovodu Svitavy v roce 2017

Prameniště – lokalita (zdroj)	Zvodeň	Vydatnost (l/s)	Povolený odběr *) (l/s ; m³/rok)	Výroba za rok 2017 (m³/rok)	Průměr NO₃ za rok 2017 (mg/l)
Čtyřicet Lánů (SV1-2)	střední turon	60	60/112368	3001	42,88
Čtyřicet Lánů (SV3, SV4)	spodní turon	12	25/787632	384272	9,48
Olomoucká (S1-3)	střední turon	65	65/476636	87771	35,87
Olomoucká (S4,S5)	spodní turon	28	15/473364	377820	1,43

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

*) Povolené množství odběru podzemní vody za rok je v tabulce uvedeno dle rozhodnutí pro celá prameniště Olomoucká a Lány.

Kontrola kvality vody byla zajišťována rozborů dle „Programu kontroly jakosti pitných vod na rok 2017“ na základě požadavků zák. č. 471/2005 o ochraně veřejného zdraví. Odběry vzorků prováděla na základě smlouvy Orlická Laboratoř s.r.o. Hygienické zabezpečení pitné vody chlorem bylo zajišťováno průběžně automatickým dávkováním v závislosti na čerpaném množství.

Hodnocení kvality pitné vody je souborem mnoha ukazatelů a hodnocení. Na základě provedených měření provozovatele (Vodárenská Svitavy s.r.o.) i Krajské hygienické stanice Pardubického kraje - územní pracoviště Svitavy, je pitná voda ve vodovodní síti ve Svitavách ve velmi dobré kvalitě. Údaje o kvalitě pitné vody jsou uvedeny v tabulce 2.3. Jedná se o výtah z kompletních rozborů prováděných smluvní laboratoří provozovatele vodovodu.

Tab. 2.3 Kvalita pitné vody ve veřejném vodovodu ve Svitavách v roce 2017

Ukazatel	Jednotka	Limit	Průměr	Max.	Min.	Počet stanovení
enterokoky	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	10
Escherichia coli	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	10
koliformní bakterie	KTJ/100ml	max.0	0	0	0	10
abioseston	%	max.10	1	<1	1	1
mikroskop. obraz: počet org.	jedinci/ml	max.50	0	0	0	1
mikroskop. obraz: živé org.	jedinci/ml	max.0	0	0	0	1
kultivovatelné organismy při 22 °C	KTJ/ml	max.200	8,11	48	0	9
kultivovatelné organismy při 36 °C	KTJ/ml	max.20	1,22	6	0	9
1,2-dichlorethan	µg/l	max.3,0	0,3	<0,3	<0,3	1
amonné ionty	mg/l	max.0,50	0,05	<0,05	<0,05	10
antimon	µg/l	max.5,0	0,8	<0,8	<0,8	1
arsen	µg/l	max.10	1	<1	<1	1
barva	mg/l Pt	max.20	5	<5	<5	10
benzen	µg/l	max.1,0	0,1	<0,1	<0,1	1
benzo(a)pyren	µg/l	max.0,01	0,002	<0,002	<0,002	1
bór	mg/l	max.1,0	0,02	<0,02	<0,02	1
bromičnany	µg/l	max.10	2,5	<2,5	<2,5	1
TOC	mg/l	max. 5,0	1	<1,00	<1,00	10
dusičnany	mg/l	max.50	13,16	18,3	9,1	10
dusitany	mg/l	max.0,50	0,02	<0,03	<0,02	10
dusičnany+dusitany		max.1	0,264	0,37	0,18	10
fluoridy	mg/l	max.1,5	<0,10	<0,10	<0,10	1
hliník	mg/l	max.0,20	0,02	<0,02	<0,02	1
hořčík	mg/l	20 - 30	6,365	6,98	5,76	10
chlor volný	mg/l	max.0,30	0,032	0,04	<0,03	10
chlorethen	µg/l	max.0,50	0,17	<0,17	<0,17	1
chloridy	mg/l	max.100	8,75	14,4	7,3	10
chrom celkový	µg/l	max.50	1	<1	<1	1

Voda

chuť	stupeň	max.2	0	0	0	10
kadmium	µg/l	max.5,0	0,5	<0,5	<0,5	1
konduktivita	mS/m	max.125	45,25	49,6	43,6	10
kyanidy celkové	mg/l	max.0,05 0	0,003	<0,003	<0,003	1
mangan	mg/l	max.0,05 0	0,01	<0,01	<0,01	1
měď	µg/l	max.100 0	0,010	0,010	0,010	1
nikl	µg/l	max.20	1	<1	<1	1
olovo	µg/l	max.10	1	<1	<1	1
pach	stupeň	max.2	0	0	0	10
atrazin	µg/l	max.0,10	0,012	0,012	0,012	1
desethylatrazin	µg/l	max.0,10	0,020	0,020	0,020	1
chlorpyrifos	µg/l	max.0,10	0,005	0,005	<0,005	1
chlortoluron	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
isoproturon	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
2,4-D	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
MCPA	µg/l	max.0,10	0,010	0,010	<0,010	1
benzo(k)fluoranthen			0,002	<0,002	<0,002	1
benzo(g,h,i)perylene	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	1
indeno(1,2,3-cd)pyren	µg/l		0,002	<0,002	<0,002	1
PAUsuma	µg/l	max.0,1 0	0	0	0	1
rtuť	µg/l	max.1,0	0,02	<0,02	<0,02	1
selen	µg/l	max.10	1	<1	<1	1
sírany	µg/l	max.250	32,36	35,8	29,7	10
sodík	µg/l	max.200	1,1	1,1	1,1	1
tetrachloreten	mg/l	max.10	0,8	<0,8	<0,8	1
trichlorethen	mg/l	max.10	0,4	<0,4	<0,4	1
TCE+PCE	µg/l	max.10	0	0	0	1
chloroform	µg/l	max.30	0,8	<0,8	<0,8	1
bromoform	µg/l		0,3	<0,3	<0,3	1
dibromchlormethan	µg/l		0,20	<0,20	<0,20	1

Voda

bromdichlormethan	µg/l		0,2	<0,2	<0,2	1
trihalomethany	µg/l	max.100	0	0	0	1
vápník	µg/l	40-80	84,14	93,8	79,7	10
vápník + hořčík	µg/l	2-3,5	2,362	2,58	2,23	10
zákal	mg/l	max.5	1,00	<1,00	<1,00	10
železo	mmol/l	max.0,20	0,028	0,08	<0,02	10
objemová aktivita radonu	ZF(n)	max.300	8,5	8,5	8,5	1
celk. objemová aktivita alfa	mg/l		0,041	0,041	0,041	1
celk. objemová aktivita beta	Bq/l		0,051	0,051	0,051	1
teplota	°C	8-12	11,67	18,0	6,5	10

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Vodárenská Svitavy s.r.o. provádí fakturaci vodného dle harmonogramu s čtvrtletní a pololetní fakturací u odběratelů bez záloh a roční se zálohami z toho důvodu, že není uzavřen celoroční cyklus fakturace u všech odběrů, proto jsou k ročnímu přehledu o výrobě dopočítány dohadné m³. V roce 2017 bylo u odběratelů zásobovaných skupinovým vodovodem vyfakturováno o 2.607 m³ méně jak v roce předcházejícím, ale provozně souvisejícím vodovodům bylo předáno o 18.679 m³ více jak v roce 2016. Tím vzrostl poměr vyfakturované vody v roce 2017 oproti roku 2016 o 18.037 m³.

Celkový poměr ztrát oproti roku 2016 poklesl o 0,59%. Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty po jednotlivých obcích za rok 2016 jsou uvedeny v tabulce 2.4.

Tab. 2.4 Výroba vody, fakturace, vlastní spotřeba a ztráty v jednotlivých obcích za rok 2017

Skupinový vodovod Svitavy 2017	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
Svitavy	942.498	742.702	18.897	199.796	21,20	19,19
Vendolí	68.380	54.581	1.369	13.799	20,18	18,18
O. Kámen, Karle	29.058	22.396	726	6.662	22,93	20,43
Javorník	16.344	13.601	326	2.743	16,78	14,79
Koclířov, Hřebeč	52.966	41.656	1.165	11.310	21,35	19,15
Kamenná Horka	22.974	17.092	574	5.882	25,60	23,10
Hradec n. Sv.	18.264	18.264				
Kukle	2.380	2.380				
Celkem	1.152.864	912.672	23.057	240.192	20,83	18,83

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Tab. 2.5 Výroba, fakturace a ztráty za roky 2000-2017

Rok	Výroba (m ³)	Fakturace (m ³)	Ztráty (m ³)	Vl. spotř. (m ³)	Ztráty celkem (%)	Ztráty v síti (%)
2000	1.789.000	1.086.391	702.609	27.852	39,27	37,72
2001	1.684.092	1.106.460	577.632	24.970	34,30	32,82
2002	1.652.871	1.100.500	552.371	15.880	33,42	32,46
2003	1.648.029	1.078.496	569.533	17.180	34,56	33,52
2004	1.320.663	1.030.984	289.679	3.600	21,93	21,66
2005	1.362.274	1.004.868	357.406	20.890	26,24	24,70
2006	1.370.120	1.018.824	351.296	13.900	25,64	24,63
2007	1.382.996	1.023.759	359.237	15.750	25,98	24,84
2008	1.313.809	993.493	28.300	320.316	24,38	22,23
2009	1.337.724	1.099.160	23.800	238.564	17,83	16,05
2010	1.219.687	1.002.551	21.954	21.954	17,80	16,00
2011	1.260.952	944.857	316.095	23.566	25,06	23,20
2012	1.231.598	968.020	263.938	19.465	21,43	19,85
2013	1.170.065	922.474	247.591	13.765	21,16	19,98
2014	1.181.752	905.366	251.751	24.635	23,39	21,30
2015	1.176.730	907.322	269.408	25.316	22,89	20,74
2016	1.138.482	894.635	243.847	23.888	21,42	19,32
2017	1.152.864	912.672	240.192	23.057	20,83	18,83

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Přehled odstraněných poruch na skupinovém vodovodu Svitavy v členění po obcích v roce 2017 je uveden v tabulce 2.6

Tab. 2.6 Poruchy na SVS odstraněné v roce 2017

Obec	Poruchy			
	Hlavní řady		Vodovodní přípojky	Armatury
	Lomy	Hrdla		
Svitavy	21	0	26	1
Koclířov	4	1	0	0
Kamenná Horka	0	0	1	2
Hřebeč	1	0	0	0
Javorník	0	0	2	0
Vendolí	9	0	2	1
Ostrý Kámen	0	0	0	0
Karle	2	0	0	0
Celkem	37	1	31	4

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o

Údržba na objektech a vodovodních řadech probíhala dle schváleného provozního řádu. Z investičních akcí financovaných vlastníkem vodovodu byla provedena rekonstrukce vodovodního řadu na ulici Petrusova. Byly provedeny výměny a opravy sekčních šoupátek a hydrantů na vodovodní síti.

2.3 ODPADNÍ VODA

2.3.1 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ KANALIZACE

Kanalizace byla v roce 2017 provozována v souladu s provozním řádem kanalizace a kanalizačním řádem města Svitavy.

O stavu kanalizace je majitel provozovatelem průběžně informován a jsou prováděny také kamerové prohlídky. Protokoly z těchto prohlídek, včetně vyhodnocení stavu kanalizace, jsou archivovány na ČOV Svitavy. Považujeme za nutné zdůraznit, že pravidelné kamerové prohlídky přispívají nejen k zachycení aktuálního stavu potrubí, ale v praxi znamenají i prevenci proti případným haváriím na kanalizační síti.

Z provozních prostředků byla v roce 2017 řešena mimo jiné tato nápravná opatření:

- odstranění havárie na tlakové kanalizaci na ul. Hlavní 23
- odstranění havárie na ul. Na Červenici (zborcená přípojka)
- frézování přesazených přípojek na ul. Gorkého
- frézování nateklého betonu v potrubí na nám. Míru mezi č.o. 60 – 92.

V průběhu roku byla prováděna běžná údržba tj. kontrola, čištění a drobné opravy kanalizace v souladu s provozním řádem kanalizace. Průběžně bylo zajišťováno čištění a údržba tlakovými vozy dodavatelských firem a čistící technikou provozovatele, Vodárenská Svitavy s.r.o.

Počet hlášených poruch na kanalizačních přípojkách za rok 2017 ve Svitavách je 118. Celkový počet poruch /zásahů/ na veřejné kanalizaci 24. Všechny poruchy byly včas odstraněny, nedošlo ke škodám na majetku.

Za přispění finančních prostředků z nájemného byla v roce 2017 provedena rekonstrukce kanalizace v ul. T.G. Masaryka 5/35, T.G. Masaryka 42 – 48, Zámecká, U Stadionu – Kollárova a Hybešova.

Jako každoročně byla provedena pravidelná deratizace kanalizační sítě.

2.3.2 ZPRÁVA O PROVOZU MĚSTSKÉ ČISTÍRNY ODPADNÍCH VOD

Provoz ČOV byl v roce 2017 zabezpečován v souladu s:

- Provozním řádem pro trvalý provoz ČOV
- Podmínkami stavebního povolení k vypouštění odpadních vod pro období trvalého provozu, vydaného OŽPZ KÚ Pardubického kraje.

Stavební povolení bylo vydáno rozhodnutím OŽPZ Pardubického kraje ze dne 27.08.2008. Tímto rozhodnutím bylo současně povoleno vypouštění odpadních vod pro období výstavby, zkušebního provozu a pro období trvalého provozu ČOV.

Na žádost města Svitavy bylo OŽPZ KÚ Pardubického kraje prodloužena účinnost povolení k vypouštění pro období výstavby nejdéle do 30.06.2014, účinnost povolení k vypouštění pro období zkušebního provozu na dobu 12 měsíců, nejdéle do 30.06.2015 a účinnost povolení k vypouštění pro období trvalého provozu, nejdéle od 01.07.2015 do 31.12.2016.

Z tohoto důvodu provozovatel ČOV v zastoupení majitele požádal dne 27.08.2016 OŽPZ KÚ Pardubického kraje o prodloužení povolení k vypouštění. Dne 26.9.2016 bylo KrÚ vydáno nové povolení k vypouštění č.j. KrÚ 66452/2016 s omezenou platností do 31.12.2021.

Významnou událostí pro ČOV Svitavy je připojení sousedních obcí, kdy celkový počet nově napojených ke konci roku 2017 je 1.064 obyvatel pro obec Radiměř, 1.625 obyvatel pro obec Hradec nad Svitavou a 885 obyvatel z obce Vendolí.

Chemicko-technologické hodnocení provozu ČOV

Tab. 2.7 Srovnání skutečných průtoků na ČOV s projektovanými parametry

		skutečnost 2017	projekt
Q _{roční}	m ³ /rok	1.427.353	2.300.000
Q _{prům}	m ³ /den	3.931	6.300
Q _{prům}	l/s	45,3	73,0

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Hodnocení dosažených výsledků

V následující tabulce 2.9 je provedeno zhodnocení účinnosti čištění a porovnání dosahovaných výsledků s požadavky vydaného vodohospodářského rozhodnutí pro trvalý provoz (č.j. KrÚ 66452/2016) ze dne 26.09.2016. Pro vyhodnocení byly použity hodnoty průměrných koncentrací

přiváděného a vypouštěného znečištění. Hodnoty denních, resp. ročních látkových toků byly vypočteny pro průměrný denní průtok 3.911 m³/d, resp. roční průtok 1.427.353 m³/rok.

Tab. 2.9 Kvalita vyčištěných vod 2017

Ukazatel	Přiváděné znečištění			Vypouštěné znečištění			Účinnost %	VH rozhodnutí – trvalý provoz		
	mg/l	kg/d	t/rok	prům. mg/l	max. mg/l	t/rok		„p“ mg/l	„m“ mg/l	t/rok
CHSK _{Cr}	774,1	3.027,1	1.104,9	25,8	47	36,8	96,7	60	100	80,5
BSK ₅	298,5	1.167,1	426,0	4,0	16	5,7	98,7	14	20	13,8
NL	328,3	1.283,7	468,6	5,2	12	7,4	98,4	16	25	16,1
Ukazatel	mg/l	kg/d	t/rok	prům. mg/l	max. mg/l	t/rok	%	„průměr“ mg/l	„m“ mg/l	t/rok
N celk.	62,5	244,4	89,2	13,8	38,7	19,7	77,9	14	25	32,2
P celk.	10,9	42,6	15,6	0,5	2,2	0,7	95,4	0,75	2,5	1,73
Průtok ČOV	1.427.353 m ³ /rok			1.427.353 m ³ /rok			-	2.300.000 m ³ /rok		

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

Z dodaných provozních rozborů je patrné, že po celou dobu sledovaného období vykazovala čistírna trvale vysoké čistící efekty. Ve všech sledovaných ukazatelích byly s rezervou splněny předepsané hodnoty „p“ a „průměr“ platného povolení k nakládání s vodami. K překročení povolené hodnoty „m“ došlo pouze jedenkrát u parametru N_c v období zhoršeného průběhu nitrifikace v důsledku nízkých teplot aktivační směsi.

Současné množství vypouštěných odpadních vod rovněž s dostatečnou rezervou splňuje požadavek platného povolení k nakládání s vodami.

Kalové hospodářství

Údaje o produkci kalu na ČOV Svitavy za rok 2017 jsou uvedeny v tabulce 2.9.

Tab. 2.9 Produkce kalu v roce 2017

Surový kal + přebytečný	14.795 m ³ /rok + 40,5 m ³ /den
Odvodněný kal	1.436 t (cca 24,7 % sušiny)

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

V roce 2017 byly veškeré produkované odvodněné kaly předávány smluvnímu odběrateli – fa SETRA spol. s r.o., Brno.

Provoz ČOV z hlediska platných předpisů

V roce 2017 nebyla ze strany ČIŽP OI Hradec Králové kontrola provozu ČOV provedena.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

Na rok 2017 byly stanoveny pro ČOV Svitavy zálohy na poplatky za objem vypouštěných odpadních vod ve výši 155.500,- Kč, poplatky za znečištění nebyly stanoveny.

Vyúčtování poplatků za rok 2017 – 142.435,- Kč.

2.4 CENA VODY VE SVITAVÁCH V ROCE 2018

Cena vodného a stočného pro rok 2018 byla vlastníky infrastrukturního majetku, kterými jsou město Svitavy a dobrovolný svazek obcí Skupinový vodovod Svitavy, stanovena na částku 77,94 Kč/m³ vč. DPH.

Ve srovnání s řadou měst nebude cena roku 2018 ve Svitavách dosahovat ani ceny roku 2017. Samotná výše ceny však není zcela vypovídající o toku finančních prostředků do provozu, údržby, obnovy a rozvoji infrastrukturního majetku vodovodu a kanalizace.

Platná cena vodného a stočného pro rok 2018 je uvedena v tabulce 2.10.

Tab. 2.10 Platná cena vodného a stočného pro rok 2018

Cena	Cena v Kč/m ³		
	vodné	stočné	celkem
bez DPH	30,87	36,90	67,77
s DPH	35,50	42,44	77,94

Zdroj: Vodárenská Svitavy s.r.o.

2.5 PROVOZ KRYTÉHO PLAVECKÉHO BAZÉNU A KOUPALIŠTĚ V ROCE 2017

Koupaliště

Na koupališti byly návštěvníkům nabízeny služby z minulých let – obnovená 3m nafukovací horolezecká stěna na hladině bazénu, velké dětské pískoviště, houpačka se skluzavkou, velká tabule na kreslení křídou, malá skluzavka do vody pro nejmenší návštěvníky, pružinové houpačky pro děti, v horkých dnech bar s míchanými alko a nealko nápoji, zdarma wifi po celém areálu, slunečníky a nafukovací bazének 4x6m s lodičkami pro malé návštěvníky.

Letní sezóna přinesla z dlouhodobého hlediska průměrnou letní sezónu, kdy začátkem prázdnin nepanovaly zrovna ideální podmínky. Celkem bylo otevřeno 472,5h (tj. 54 dnů otevření). Na svitavské koupaliště zavítalo v roce 2017 dohromady 15.691 návštěvníků (290,5 návštěvníků/den otevření/ sezóna), přičemž 1.srpna padl denní rekord za poslední min. 10 let a v tento den nás navštívilo 1.625 osob.

Provoz koupaliště byl zahájen 24.06.2017 a ukončen 03.09.2017. Informace o návštěvnosti jsou uvedeny v tabulce č. 2.11.

Tab.2.11 Návštěvnost koupaliště v sezóně 2012-2017

Rok	Počet provozních dnů	Počet provozních hodin	Celkový počet návštěvníků
2012	48	425	15.693
2013	45	446	19.683
2014	38	332	9.032
2015	56	506	25.915
2016	66	607,5	15.184
2017	54	472,5	15.691

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

Krytý plavecký bazén

Rok 2017 měl být rokem zahájení velmi očekávané a žádané rekonstrukce bazénu. První termín, který byl stanoven na 1.červenec, byl odložen z důvodu možnosti získání dotace. A proto se musela projektová dokumentace připravit, aby následně mohla být podána žádost. S touto informací se seznámili i nájemci bazénu a především pak plavecká škola. I samotný bazén se musel připravit na fakt, že od září bude plavecký výcvik pro žáky základních škol povinný, a tak bylo možno očekávat zvýšený zájem ze stran základních škol, aby stihly do zahájení rekonstrukce absolvovat povinnou výuku. Od letních prázdnin tak začaly běžet termíny výběrového řízení na zhotovitele stavby. Po prázdninách nastal velký zájem o bazén ze stran základních škol, a aby bylo možno uspokojit tuto poptávku, musel se poměrně významně omezit začátek odpolední otevírací doby pro veřejnost.

I v roce 2017, především v první polovině roku, byly pro návštěvníky bazénu připraveny akce pro veřejnost (např. Den matek, S jedničkami na bazén, Valentýnské plavání). V závěru roku se již vše pomalu připravovalo na ukončení provozu a následnému předání vysoutěženému dodavateli stavby. Což se projevilo i v návštěvnosti, především pak při nakupování permanentek. Bohužel nakonec se celá akce ještě znovu odložila těsně před vyhlášením vítězné vysoutěžené dodavatelské firmy. Odložení je minimálně v délce 1 roku.

K dispozici měli návštěvníci také oblíbené dárkové poukazy na permanentky a čipové hodinky. Malí návštěvníci měli k dispozici možnost si zdarma zapůjčit plavecké potřeby a hračky do vody. Sezóna 2017: 3.079 provozních hodin – 51.703 návštěvníků. Informace o návštěvnosti jsou uvedeny v tabulce č. 2.12.

Tab.2.12 Návštěvnost krytého plaveckého bazénu v sezóně 2012-2017

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet provozních hodin	2.806	2.849	3.002	2.989	3.003	3.079
Celkový počet návštěvníků	54.739	54.422	55.498	52.682	53.810	51.703

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

„Ekoznámka 2018“ – 1. místo v kategorii Městská a příměstská krajina

Naděžda Šufanová, Gymnázium a Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky Svitavy,
Sokolovská 1638

3 MĚSTSKÁ A PŘÍMĚSTSKÁ KRAJINA

3.1 KÁCENÍ DŘEVIN ROSTOUCÍCH MIMO LES

Podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, obecní úřady povolují kácení dřevin rostoucích mimo les. Ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin mohou v souladu s ustanovením § 9 zákona č. 114/1992 Sb. uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu a následnou péči o vysazené dřeviny ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé jejich pokácením. V důsledku rostoucího tlaku na výstavbu parkovacích míst, umístění inženýrských sítí a dalších aktivit do ploch zeleně, které nemohou orgány ochrany přírody z hlediska zákona ovlivnit, je stále problematičtější využívání možnosti ukládání náhradní výsadby ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením stromů.

V roce 2017 bylo podáno celkem 90 žádostí o povolení kácení 167 stromů. Z toho 43 žádostí bylo podáno na 73 stromů rostoucích na pozemcích ve vlastnictví města Svitavy. Z tohoto počtu bylo povoleno kácení 70 stromů a nebylo povoleno kácení 3 stromů.

Nová vyhláška č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, která nabyla účinnosti dnem 15. 7. 2013 a s účinností od 1. 11. 2014, byla upravena vyhláškou č. 222/2014 Sb., klade větší důraz na ochranu alejí a zmírňuje ochranu ovocných dřevin na pozemcích evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň. Toto však platí pouze v zastavěném území a za předpokladu, že tyto dřeviny nejsou součástí významného krajinného prvku ve smyslu § 3 odst. 1 písm. b) zákona č. 114/1992 Sb. (jezera, rybníky, vodní toky, údolní nivy a další části krajiny, které orgán ochrany přírody zaregistruje jako významný krajinný prvek) ani stromořadí ve smyslu § 1 písm. c) vyhlášky č. 189/2013 Sb.

Vyhláška především nově posiluje ochranu stromořadí. Stromořadí je pro účel vyhlášky definováno jako souvislá řada nejméně deseti stromů. Chybí-li v některém úseku souvislé řady některý strom nebo je-li řada přerušena křížovatkou, stále se jedná o stromořadí. Pro pokácení stromořadí i v případě jednotlivých stromů je třeba povolení orgánu ochrany přírody, přestože obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí nedosahuje velikosti 80 cm.

Kácení dřevin může být rovněž prováděno při výkonu oprávnění podle zvláštních předpisů (s účinností od 1. 12. 2009 pouze při správě vodních toků a v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy při provozování těchto soustav) a z důvodů pěstebních a zdravotních, není-li zákonem č. 114/1992 Sb. stanoveno jinak. Takové kácení se dle § 8 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. předem oznamuje orgánu ochrany přírody. Tím je pro celé správní území obecní úřad obce s rozšířenou působností, tj. Městský úřad Svitavy. V roce 2017 byly z těchto důvodů káceny stromy a keřové porosty podél vodotečí, v ochranném pásmu elektrizačních soustav a plynárenských soustav a ze zdravotních důvodů v případě kalamitního napadení dřevin škůdci a patogeny (např. kůrovci). Specifickým případem kácení je kácení náletových dřevin z hrází sloužících k ochraně před povodněmi, ke vzdouvání vody nebo k akumulaci vody; na tyto povinnosti se dle § 59 zákona č. 254/2001 Sb., zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění, nevztahuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Před jejich odstraněním, není-li nebezpečí z prodlení, je vlastník vodního díla povinen oznámit svůj záměr orgánu ochrany přírody, tj. rovněž obecní úřad obce s rozšířenou působností, tj. Městský úřad Svitavy.

Podle vyhlášky se kácení provádí zpravidla v období jejich vegetačního klidu. Obdobím vegetačního klidu se rozumí období přirozeného útlumu fyziologických a ekologických funkcí dřeviny. Současně je třeba dbát na případné dotčení jiných zájmů chráněných zákonem o ochraně

přírody a krajiny. To se může týkat např. ochrany ptáků (zákonem je zakázáno úmyslně poškozovat nebo ničit hnízda a vejce nebo odstraňovat hnízda, či vyrušovat ptáky během rozmnožování a odchovu mláďat, pokud by šlo o vyrušování významné z hlediska cílů směrnice Rady 79/409/ES ze dne 2. 4. 1979, o ochraně volně žijících ptáků) nebo ochrany zvláště chráněných druhů, resp. jejich biotopů.

3.2 PÉČE O VEŘEJNOU ZELEŇ VE MĚSTĚ SVITAVY ZA ROK 2017

Veřejná zeleň ve Svitavách se dělí do následujících skupin:

- 1) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě spol. SPORTEŠ Svitavy s.r.o.
- 2) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, ve správě jiných subjektů zřizovaných Městem Svitavy (např. základní školy, mateřské školy, některá sportoviště apod.)
- 3) veřejná zeleň v majetku Města Svitavy, bez trvalé údržby
- 4) veřejná zeleň v majetku a péči jiných subjektů (např. v okolí supermarketů PENNY, ALBERT, KAUFAND, LIDL, čerpací stanice pohonných hmot, doprovodná zeleň vodních toků, vodních ploch, silnic I. a II. třídy apod.).

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách již čítá přibližně 100 ha, přičemž z této rozlohy je cca 85 ha pravidelně udržováno spol. SPORTEŠ.

V roce 2017 byla založena zcela nová zeleň na ul. Felberova, kde v sousedství Penzionu vznikl nový parčík o rozloze přibližně 5.000 m².

Na pravidelné údržbě zeleně ve správě spol. SPORTEŠ se v r. 2017 podílela 1 dodavatelská firma a zaměstnanci SPORTEŠu. Jednotlivé plochy veřejné zeleně jsou dle svého významu, polohy a funkce zařazeny do 5 intenzitních tříd údržby (1. IT nejvyšší stupeň údržby – parky, frekventované plochy v centru města, 2. IT – obytné soubory, sídliště, doprovodná zeleň komunikací, 3. IT – méně frekventované plochy, 4. a 5. IT – plochy na okrajích města a plochy, jejichž funkce ve veřejné zeleni umožňuje minimální údržbu). Toto zařazení vychází z aktualizovaného dokumentu Správa sídelní zeleně ve městě Svitavy. Udržovací a rozvojová péče veřejné zeleně pak vychází z *Projektu péstebních opatření v systému veřejné zeleně ve Svitavách*.

Péči o veřejnou zeleň ve Svitavách lze obecně shrnout do následujících bloků:

1. údržba travnatých ploch (85 ha) – kosení intenzivních nebo mulčování extenzivních ploch, úklid spadeného listí, u vybraných ploch v I.IT pak i chemické odplevelení, hnojení a provzdušňování,
2. ošetřování dřevin (ve správě je po nedávné aktualizaci dat cca 6000 stromů, 3,5 km živých plotů, několik tisíc keřů – nevidováno) - zaměstnanci SPORTEŠu byl prováděn zejména bezpečnostní a zdravotní řez stromů, asanace stromů (v roce 2017 káceno 46 stromů – pro srovnání v roce 2016 to bylo 81 stromů), tvarování živých plotů, ošetřování volně rostoucích keřů, zmlazování vymrzlých nebo stárnoucích keřů a živých plotů,
3. výsadby stromů a keřů - v roce 2017 bylo vysazeno 30 stromů,
4. údržba záhonů růží (3 km) odstranění ochrany před mrazem – odkopčení, jarní řez, odplevelování v průběhu sezóny, odstraňování odkvetlých částí, zřízení ochrany před mrazem - nakopčení,
5. údržba záhonů letniček, trvalek (330 m², 55 ks okvětníků mobil. zeleně) – výsadba květin, okopávání a pletí, zálivka,
6. intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav (např. nám. Míru, ul. Nerudova, Pod věží, kruhový objezd, ul. Purkyňova, Olbrachtova, Na Vějíři, T.G.Masaryka, kpt. Jaroše, Lačnovská, Komenského náměstí, ČSA, Družstevní, Bratří Čapků, Revoluční, Svitavská, J. Skácela, Větrná, Multifunkční centrum Fabrika, Wolkerova alej, park Patriotů,

- Svitavský stadion, výsadby stromů a keřů vysazené v rámci projektu Regenerace významné sídelní zeleně města Svitavy atd.) – ošetřování dřevin, trvalek, přihnojování, odplevelování, zálivka apod.
7. intenzivní údržba parku Jana Palacha, parku za bývalým domem dětí a mládeže a parku na Wolkerově aleji – hnojení, zálivka, jarní hrabání, kosení trávníku, úklid spadlého listí, péče o trvalkové záhony, řez, hnojení, odplevelování a zálivka dřevin, údržba technických prvků (lavičky, odpadkové koše, pítka, lávky, komunikace)
 8. provozování a údržba vodozařízení - fontána, kašna Sv. Floriána a pítka na nám. Míru, fontána v parku za DDM – v provozu od května do září.
 9. provozování suchých retenčních nádrží ve Svitavách - Lánech a v Lačnově – pravidelné kontroly
 10. údržba a opravy dětských hřišť (36 lokalit) – nátěry a opravy prvků, výměna písku v pískovištích
 11. údržba a opravy laviček
 12. kontroly a pravidelná údržba aktivit ve Vodárenském lese, na Venkovní posilovně u Rosničky, na Fitness stezce, naučné stezce a cyklostezce v lesích na Brandu

Závěrečné hodnocení

Dlouhodobou problematikou je všeobecný značný nárůst automobilové dopravy a s tím spojený nedostatek parkovacích míst, který samozřejmě trápí nejenom naše město. Některé plochy zeleně jsou parkujícími vozidly poškozovány a je zde znemožňována jejich údržba. Ve spolupráci s městskou policií postupně řidičům parkujícím v zelených plochách, rozdáváme výzvy, aby v zeleni přestali parkovat.

Pozitivní zprávou je navyšující se rozloha zeleně a to zejména v jihozápadní okrajové části města. V posledních letech zde byly v rámci několika projektů vysazeny stovky stromů a keřů a postupně se tak realizuje idea zeleného prstence okolo města, která obyvatelům i návštěvníkům města zpříjemní rekreaci a odpočinek.

3.3 ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND

Zemědělský půdní fond, jenž tvoří základní přírodní bohatství naší země, je nejen nenahraditelným výrobním prostředkem umožňujícím zemědělskou výrobu, ale je zároveň jednou z hlavních složek životního prostředí. Tvoří jej pozemky zemědělsky obhospodařované (orná půda, chmelnice, vinice, zahrady, ovocné sady, trvalé travní porosty (dříve označované jako louky a pastviny) a půda dočasně neobdělávaná, která byla a má být nadále zemědělsky obhospodařována.

Ochrana zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“) se řídí zákonem ČNR č. 334/1992 Sb., o ochraně ZPF, v platném znění (dále jen „zákon“) a vyhláškou č. 13/1994 Sb. Orgány ochrany ZPF jsou, mimo jiné i obecní úřady s rozšířenou působností.

MěÚ ve Svitavách má na základě zákona č. 314/2002 Sb. a vyhlášky Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. postavení pověřeného obecního úřadu a obce s rozšířenou působností.

Z tohoto důvodu vykonává MěÚ Svitavy mimo jiné i výkon státní správy v oblasti ochrany ZPF pro 28 obcí v svém správním obvodu.

Od 01.01.2003 v rámci reformy státní správy došlo k rozšíření správního obvodu o katastry obce Karle (k.ú. Karle a k.ú. Ostrý Kámen).

Novelou zákona účinnou od 1. dubna 2015 došlo k významným změnám v podmínkách odnímání půdy ze ZPF. Pro občany a investory byly důležité změny zejména v oblasti bytové výstavby, která

až na výjimky podléhala i platbě odvodů za odnětí zemědělské půdy. Další novelou účinnou od 28.06.2016 byla snížena výše odvodů pro rodinné domy, jejichž stavebníkem je fyzická osoba a rodinný dům má sloužit bytové potřebě stavebníka.

Nově je zákonem řešena také problematika využívání zemědělské půdy pro plantáže dřevin. Pěstování plantáží dřevin je omezeno jak časově, tak třídou ochrany zemědělské půdy. Na I. a II. (tj. nejvyšší) třídě ochrany zemědělské půdy nelze plantáže dřevin zakládat.

Využití I. a II. třídy ochrany zemědělské půdy je omezeno i při územním plánování.

Další úpravou v novele je § 3 odst. 4) zákona: vlastník, nebo jiná osoba, která je oprávněna zemědělskou půdu užívat, jsou povinni ji užívat nebo udržovat v souladu s charakteristikou druhu pozemku (podle z.č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí /katastrálního zákona/), pokud nejde o zákonem stanovenou výjimku. Tato povinnost je důležitá např. pro stavby rodinných domů na pozemcích evidovaných v druhu pozemku orná půda či trvalý travní porost, kdy je třeba požádat o změnu využití zbývající části pozemku na zahradu.

V roce 2017 bylo městským úřadem v rámci celého správního obvodu vydáno 64 souhlasů s trvalým (z toho 20 souhlasů v katastrálních územích města Svitavy) a 2 souhlasy s dočasným odnětím půdy ze ZPF. Předmětem odnětí zemědělské půdy byly zejména stavby pro bydlení a rekreaci, dále zeleň, doprava, podnikání apod. Další 2 žádosti o souhlas k odnětí půdy, jejichž záměr přesahoval výměru 1 ha, byly postoupeny Krajskému úřadu Pardubického kraje. Na území města Svitavy se jednalo o změnu druhu pozemku pro veřejnou zeleň.

3.4 MĚSTSKÉ LESY

Lesní hospodářský celek (LHC) Lesy města Svitavy se nachází v lesní oblasti 31 - Českomoravské mezihorí a jejich výměra byla ke konci roku 2017 149,2272 ha. Podle orografického třídění náleží ke Svitavské pahorkatině, kdy jejich nadmořská výška se pohybuje od 443 m n. m.

Lesy města Svitavy jsou obhospodařovány na základě desetiletého Lesního hospodářského plánu (LHP), který končí právě koncem letošního roku 2018. Již koncem roku 2017 bylo proto nutné zajistit zpracovatele nového LHP na období 2019 - 2029, kterým se stal Lesoprojekt Brno, a. s. V současné době tedy probíhá jeho zpracování pro nastávající desetileté období.

Rok 2017 patřil k těm spíše suchým, kdy hlavně ve druhé polovině roku docházelo k tvorbě kůrovcových ohnisek. Zatímco naše oblast je stále ještě poměrně pod kontrolou, bohužel objem dřeva napadeného kůrovcem v celé ČR byl loni téměř 5,5 milionu krychlových metrů! Nejhorší je situace na severu Moravskoslezského a Olomouckého kraje, dále na jihu kraje Vysočina a v části Jihočeského a Plzeňského kraje. Nejpostiženější jsou smrkové porosty a současný stav v těchto lokalitách už lze nazvat ekologickou katastrofou, která se pomalu blíží i k nám. Krajina usychá a není to jenom o lesích, ale i o zemědělství, způsobu obdělávání půdy a vůbec o vzájemné spolupráci životního prostředí s lesníky a zemědělci společně. Dopady hospodaření na velkých lánách lze dnes už pozorovat na jihu Moravy a o tom, že je pouhou otázkou času, kdy se to přesune k nám, zřejmě není pochyb.

Evropská unie se už po desetiletí pokouší problémy se suchem řešit, dotuje dokonce i zalesnění zemědělské půdy, ale výsledky těchto snah nejsou bohužel dostačující. Chybu vidím v tom, že zemědělská politika EU odmítá zmenšování obdělávaných celků, přičemž doufá, že pouhou podporou zalesnění méně vhodných celků na hospodaření navýší lesnatost u nás a tím dojde ke zlepšení situace. Aby ale skutečně nastala pozitivní změna pro krajinu, muselo by se podle všeho provést ozelenění celoplošně, což neznamená zalesnit všechna pole, ale rozčlenit je, ozelenit jejich hranice a tím zabránit tomu, aby několikrát v roce byla krajina prakticky "holá", tedy bez retence, což je vidět v době osevu, potom po uzrání (zaschnutí) monoplodiny a poté opět po sklizni, kdy

dojde k obnažení krajiny. Pokud na to navazují podzimní deště, potom vodu nemá co v tak rozsáhlých a obnažených lánech absorbovat a zadržet. Pokud tedy EU chce podporovat zalesnění, potom by měla oslovit vlastníky půdy s dotací na rozčlenění a ohraničení jejich polností výsadbou stromů a keřů na menší celky, přičemž vyorání nikam nevedoucích vodotečí podél výsadeb by všemu navíc také prospělo. Tady se ale dostává současná zemědělská politika do sporu s potřebami krajiny, což zákonitě brzy přinese jisté důsledky pro nás pro všechny.

Již ve staletých, historických pravidlech lesního hospodaření platila nejrůznější ustanovení a jedním z nich je i "Desatero přikázání o lesích", které by mělo být dnes uloženo v muzejních sbírkách loveckého zámku Ohrada a já si zde jenom dovolím odcitovat přikázání první:

"1. Věřiti budeš, že každý strom a každý háj jest prostředníkem mezi půdou a ovzduším a že bez nich i nejúrodnější země stane se pouští." Více najdete zde: <https://www.obec-vendoli.cz/historie/>.

Během roku 2017 byla prodejní cena dříví zpočátku poměrně stabilní. Změna nastala až zmíněnou kůrovcovou hrozbou v období sucha na konci léta, kdy začalo být obtížné dříví vůbec někde prodat. I tak se nám podařilo náš tradiční hospodářský výsledek opět obhájit, což dokládá i tabulka níže.

V průběhu roku 2017 se vytěžilo celkem 760,26 m³ dříví, k tomu způsobem samovýrob bylo zadáno 72,18 m³ dříví. Na jaře bylo celkem vysazeno 250 ks smrku, 1.300 jedle bělokoré, 1.200,- buku a 100,- dubu, celkem 2.850,- ks prostokořenných sazenic.

Tab. 3.2 Výsledky hospodaření v lesích města Svitavy za rok 2017 (vč. DPH)

	m ³	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Výsledek
Náklady na mzdy vč. OLH	-	-	-381.753,00	-
Zisk z prodeje dříví	688,08	+1.127.258,-	-	-
Samovýroby	72,18	+26.246,-	-	-
Nákup sazenic a materiálu	-	-	-28.710,00	-
Dotace od Pardub. kraje	-	-	+29.400,00	-
Celkem m³	760,26	-	-	-
Výsledek hospodaření	-	+1.182.904	-381.063,00	+801.841,00

Zdroj: OŽP MěÚ SY

3.5 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY, PŘÍRODNÍ REZERVACE, PŘÍRODNÍ PAMÁTKY, SOUSTAVA NATURA 2000 A ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY NA SVITAVSKU

Účelem zákona ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“), je za účasti příslušných krajů, obcí, vlastníků a správců pozemků přispět k udržení a obnově přírodní rovnováhy v krajině, k ochraně rozmanitostí forem života, přírodních hodnot a krás, k šetrnému hospodaření s přírodními zdroji a vytvořit v souladu s právem Evropských společenství v České republice soustavu Natura 2000. Přitom je nutno zohlednit hospodářské, sociální a kulturní potřeby obyvatel a regionální a místní poměry. Ochranou přírody a krajiny se rozumí péče státu a fyzických i právnických osob o volně žijící živočichy, planě rostoucí rostliny a jejich společenstva, o nerosty, horniny, paleontologické nálezy a geologické celky, péče o ekologické systémy a krajinné celky, jakož i péče o vzhled a přístupnost krajiny.

Městský úřad Svitavy jako obecní úřad s rozšířenou působností vykonává kompetence dané zákonem o ochraně přírody a krajiny, a to zejména pro oblast obecné ochrany, kam patří vymezování místních prvků územních systémů ekologické stability, ochrana významných krajinných prvků, ochrana rostlin a živočichů, kteří nespádají do kategorie ohrožený, silně nebo kriticky ohrožený druh, ochrana volně žijících ptáků, dřevin, krajinného rázu a přírodních parků. V kompetenci úřadu je i vyhlášení přechodně chráněných ploch a památných stromů, vydávání rozhodnutí o omezení nebo zákazu činnosti, která by mohla způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody, projednávání přestupků a výkon státní správy v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody.

3.5.1 VÝZNAMNÉ KRAJINNÉ PRVKY

krajiny, která utváří její typický vzhled nebo přispívá k udržení její stability. Významnými krajinnými prvky jsou lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy a části krajiny, které zaregistruje podle § 6 zákona orgán ochrany přírody jako významný krajinný prvek.

Vodní toky: Lačnovský potok, Kamenný potok, Ostrý potok, Povodí od Koclířovského lesa, Svitava a její přítoky, Studený potok.

Rybníky: Lačnovský, Lánský, Moravský Lačnov, Retenční nádrž, Rosnička a Svitavský rybník.

Na Svitavsku je evidováno celkem 66 registrovaných významných krajinných prvků, z toho na území města Svitav se nachází 5 prvků:

k.ú. Moravský Lačnov

- LOUKA U BOŘÍ - louka pod lesem severozápadně od lesa Boří
- PÍSKY U ROSNIČKY - písky severozápadně od rybníka Rosnička, jihovýchodně od Javornického lesa
- LOUKY U PRAMENE SVITAVY - louky v uzavřeném komplexu lesů mezi Javorníkem a rybníkem Retenční nádrž

k.ú. Čtyřicet Lánů

- U BOŘINKY - jižně exponovaná svažité louka nad silnicí mezi obcemi Kamenná Horka a Čtyřicet Lánů

k.ú. Svitavy-předměstí

- LOUKA U SVITAVSKÉHO RYBNÍKA - vlhká louka jižně od Svitavského rybníka.

3.5.2 ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÉ ÚZEMÍ A PŘÍRODNÍ PARKY

Na území města Svitav se žádné zvláště chráněné území ani přírodní park nenachází. Nejbližší městu je položen přírodní park „Údolí Křetínky“, který byl k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami zřízen v roce 1996. Přírodní park zahrnuje celá katastrální území obcí Hlásnice, Hartmanice, Předměstí, Svojanov, Starý Svojanov, Trpín a části katastrálních území obcí Bohuňov, Bystré u Poličky, Hamry, Rohozná, Stašov a Vítějeves na rozloze 5.570 ha.

Severně od Svitav na území obce Opatov byla k ochraně souboru zamokřených lesních ekosystémů s hojným výskytem bledule jarní vyhlášena přírodní rezervace „Králova zahrada“ a k ochraně zachovalých přírodě blízkých společenstev květnatých bučin s výskytem řady ohrožených a indikačních druhů rostlin a živočichů přírodní rezervace „Pší kuchyně“. Východně od Svitav se nalézá přírodní rezervace „Rohová“. Jedná se o území zachovalých přirozených a polopřirozených porostů květnatých bučin a suťových lesů s výskytem řady chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů na východních svazích Hřebečovského hřbetu.

Jde o ojedinělý geologicko-geomorfologický útvar – souvislý příkrý skalnatý svah představující východní okraj české křídové pánve. V katastrálním území Muzlov, které je součástí města Březová nad Svitavou, se nalézá přírodní památka „U Banínského viaduktu“, která byla vyhlášena z důvodu ochrany lesního porostu s výskytem silně ohroženého druhu střevočíchů pantoflíček.

3.5.3 NATURA 2000

V dubnu roku 2005 byla přijata novela zákona č. 114/1992 Sb. Tato novela vytvořila legislativní předpoklad pro vytvoření evropské soustavy chráněných území Natura 2000, která je celistvá evropská soustava území se stanoveným stupněm ochrany a umožňuje zachovat přírodní stanoviště a stanoviště druhů v jejich přirozeném areálu rozšíření ve stavu příznivém z hlediska ochrany nebo popřípadě umožní tento stav obnovit. Na území České republiky je tvořena ptačími oblastmi a evropsky významnými lokalitami, které požívají smluvní ochranu nebo jsou chráněny jako zvláště chráněné území. Na území města Svitavy se sice žádná evropsky významná lokalita nenachází, na správním území Městského úřadu Svitavy však máme v současné době 3 evropsky významné lokality. Jedná se o lokalitu U BANÍNSKÉHO VIADUKTU (na území města Březová nad Svitavou), HŘEBEČOVSKÝ HŘBET (převážná část je na území Moravské Třebové, ale část zasahuje i na území obcí Dětrichov, Koclířov a Kamenná Horka) a PSÍ KUCHYNĚ (v obcích Janov, Opatov a Semanín).

3.5.4 ÚZEMNÍ SYSTÉM EKOLOGICKÉ STABILITY

Uchování a reprodukci přírodního bohatství, příznivé působení na okolní méně stabilní části krajiny a vytvoření základů pro mnohostranné využívání krajiny zajišťuje územní systém ekologické stability (ÚSES). ÚSES je vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, avšak přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Rozlišuje se místní, regionální a nadregionální systém ekologické stability. V kompetenci Městského úřadu Svitavy je, dle zákona č. 114/1992 Sb., vymezení a hodnocení místního systému ÚSES. Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ. Jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Na území města Svitav je vymezeno 11 místních biocenter a 1 biocentrum regionální.

Snahou odboru životního prostředí ve Svitavách je ekologická optimalizace a revitalizace urbanizovaných ploch veřejné zeleně v příměstské části města s cílem dosáhnout takového stavu, v němž plochy člověkem dosud nenarušených ekosystémů budou vyváženy vhodně rozloženými plochami ekologicky stabilnějších přirozených a přírodě blízkých ekosystémů a lokalit. Pro zabezpečení úspěšné realizace příměstské krajiny je nutné systémově napravovat negativní důsledky nepřiměřeně provedených zásahů vhodnou obnovou doprovodných porostů a ochranných pásů.

3.6 PAMÁTNÉ STROMY

Mimořádné významné stromy, jejich skupiny a stromořadí lze vyhlásit rozhodnutím orgánu ochrany přírody za památné stromy. V našem správním obvodu se nachází 8 stromů vyhlášených jako „památný strom“.

Na území města Svitav to je buk lesní rostoucí v parku Jana Palacha ve Svitavách. Tento památný strom patří svým věkem do kategorie památných stromů „čekatelů“. Pro své estetické působení tvarem koruny, habitu, malebností kmene a mohutností vzrůstu bude stromu dána možnost, aby se dožil svého plného působení, posléze i kmetského věku a mohl se tak stát nýmým svědkem naší současnosti pro budoucí pokolení.

Buk lesní (*Fagus sylvatica*), k.ú. Svitavy – předměstí

Název stromu: Buk lesní v parku "Jana Palacha"

Lokalita: park Jana Palacha ve Svitavách

Obvod kmene: 3,9 m

Výška 28 m

„Ekoznámka 2018“ – 1. Místo v kategorii Třídíme odpady

Vanessa Švendtová Základní umělecká škola Svitavy

4 ODPADY

4.1 NEPOVOLENÉ SKLÁDKY

Opakovaným problémem ve městě je vznik a likvidace nepovolených skládek. Jejich likvidace je náročná zejména z finančního hlediska, dále také z hlediska odborného, protože je třeba stanovit druhy odpadů uložených na skládce a zvolit vhodný technologický postup likvidace skládky vzhledem k charakteru, struktuře odpadu a charakteristice území. V průběhu roku 2017 bylo na území města Svitavy zlikvidováno 14 nepovolených skládek na pozemcích ve vlastnictví města Svitavy, na některých místech vznikaly skládky opakovaně. U nich se nepodařilo zjistit zakladatele skládky, a protože vlastníkem pozemků bylo město, byla likvidace těchto skládek provedena na jeho náklady. Kromě společnosti LIKO SVITAVY a.s. a společnosti SPORTES Svitavy s.r.o. se na likvidaci černých skládek podílely v rámci ekologické výchovy i základní školy Sokolovská, Felberova, Riegrova a Lačnov. Jednalo se o úklid černých skládek kolem naučné stezky k pramenům řeky Svitavy, kolem Vodárenského lesa, podél větrolamů v Lačnově a v Lánech, v okolí rybníka Rosnička a Lánského rybníka, podél železniční trati Svitavy – Polička a Svitavy – Brno a podél koryta řeky Svitavy. Členové Českého rybářského svazu provedli úklid kolem rybníka Rosnička. Klub českých turistů provedl úklid v okolí Vodárenského lesa a parku Patriotů.

Velký objem prací na likvidaci černých skládek prováděla veřejná služba, která pravidelně uklízí odpad v intravilánu města, a to zejména na kontejnerových stáních na tříděný odpad, kde občané odkládají různé druhy odpadů (stavební suť, nebezpečný odpad, velkoobjemový odpad, elektroodpad, zeleň atd.).

V roce 2017 byly na likvidaci nepovolených skládek vynaloženy náklady v celkové výši 116.300,- Kč. Pro rok 2018 je v rozpočtu města schválena částka ve výši 200.000,- Kč.

4.2 KOMUNÁLNÍ ODPAD A VYTŘÍDĚNÉ SLOŽKY (PAPÍR, PLASTY, SKLO)

Dle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech v platném znění konkrétně v § 17 – povinnosti a oprávnění obce a fyzických osob při nakládání s komunálním odpadem – jsou velmi podrobně specifikovány podrobnosti o nakládání s komunálním odpadem. V této kapitole jsou proto uvedeny základní informace o nakládání s komunálním odpadem a jeho vytríděnými složkami (papír, plasty, sklo) ve Svitavách v roce 2017.

Svoz komunálního odpadu a sběr jeho vytríděných složek, stejně jako v minulých letech, zabezpečovala společnost LIKO SVITAVY a.s., která tuto činnost provádí kromě Svitav i v dalších městech a obcích okresu Svitavy. Ze Svitav je komunální odpad ze sběrných vozů soustřeďován na překladišti a odtud odvážen velkoobjemovými kontejnery (souprava převáží 60 m³ odpadu), nebo presovými nákladními automobily, na skládku komunálního odpadu Třebovice, která je provozována firmou Eko-Bi s.r.o. Česká Třebová.

Pro sběr odpadu bylo používáno několik druhů sběrných nádob na komunální odpad. V rodinné zástavbě se používají převážně 110 litrové až 240 litrové nádoby (popelnice), na sídlištích jsou rozmístěny kontejnery o objemu 1.100 litrů. Dále jsou na území města rozmístěny kontejnery na vytríděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo).

Množství vykoupených a odevzdaných odpadů ve sběrném dvoře a množství odpadů odebraných prostřednictvím oprávněných osob za občany města Svitavy v roce 2017 je uvedeno v tabulce 4.1 a 4.2.

Tab. 4.1 Množství odebraného, vykoupeného a zneškodněného odpadu v roce 2011-2017 prostřednictvím firmy LIKO SVITAVY a.s. a dalších oprávněných osob (tuny)

Druh odpadu	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
komunální odpad	2.874,9	2.902,9	2.922,4	2.912,5	2.873,5	2.999	2.880,9
papír	532,1	633,3	609,6	595,6	608,6	658,1	794,1
plasty	183,5	205,8	183,2	206,8	226,81	248,1	281,4
sklo	157,7	141,6	152,8	138,8	155,9	175,5	170,9
vytříděné složky celkem: papír, plasty, sklo	873,3	980,7	945,6	941,2	983	1081,7	1.246,4
celkové množství odpadu	3.748,2	3.883,6	3.868,0	3.853,7	3.856,5	4.080,7	4.127,3
podíl vytříděných složek (%)	23,3	25,3	24,5	24,4	25,5	26,5	30,2

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Tab. 4.2 Další druhy odebíraných odpadů (tuny) v období 2011-2017

Další druhy odpadů	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
železné a barevné kovy	2.363,2	1.445,5	1.445,5	1.457,5	1.193,4	1.400,13	912,07
zářivky	0,0	0,0	1,39	0,07	0,004	0,012	0,028
obaly znečištěné škodlivinami	1,65	7,42	7,42	0,38	6,62	1,54	0,52
odpadní oleje	0,67	0,2	0,2	3,7	0,59	1,68	1,29

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.3 SYSTÉM NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍM ODPADEM A POPLATEK ZA SVOZ KOMUNÁLNÍHO ODPADU V ROCE 2017

Celkové nakládání s komunálním odpadem upravuje obecně závazná vyhláška města č. 1/2016 o systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města Svitavy včetně systému nakládání se stavebním odpadem. Systém komunitního kompostování a způsob využití zeleného kompostu k údržbě a obnově veřejné zeleně na území obce pak upravuje obecně závazná vyhláška č. 2/2015.

V roce 2017 pokračoval systém platby za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, který upravovala vyhláška č. 4/2016 města Svitavy o místních poplatcích, ve které je poplatek za komunální odpad zaveden opět za osobu, přičemž byl každý občan, jako producent komunálního odpadu, zpoplatněn stejnou částkou.

Náklady odváděné společnosti LIKO SVITAVY a.s. v roce 2017 činily 624,- Kč na osobu. Po snížení poskytnutím příspěvku na občana 24,- Kč z prostředků získaných od společnosti EKO-KOM činil poplatek 600,- Kč. Výše poplatku vycházela z propočtů skutečných nákladů na

svoz, třídění a odstranění komunálního odpadu. Náklady ovlivňuje především cena svozu a přepravy odpadu na řízenou skládku a úhrada ceny za jeho uložení.

V poplatku jsou započítány i náklady na:

- třídění a využívání skla, papíru a plastů
- třídění a odstraňování nebezpečných odpadů, které mohou občané odevzdat na recyklačním dvoře,
- sběr, třídění a odstraňování nebezpečných a velkoobjemových odpadů, které mohou občané odevzdat ve sběrných dvorech

Poplatek na rok 2017 bylo možné uhradit jednorázově v termínu do 30. června 2017.

Celková výše nedoplatku za komunální odpad za rok 2017 dosáhla výše 430 tis. Kč. Těm, kdo poplatek neuhradili, jsou v roce 2018 postupně vystavovány platební výměry s navýšením poplatku. Pro úplnost uvádíme, že k 31.12.2017 činí celková výše nedoplatku za komunální odpad i za předchozí roky částku ve výši 3.421.091 Kč. Neuhrazené nedoplatky jsou exekucním oddělením odboru financí MěÚ postupovány k vymáhání exekutorskému úřadu.

Odbor životního prostředí poskytoval na základě usnesení rady města peněžité dar formou darovací smlouvy na úhradu poplatku na rok 2017 plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi. Tento dar se poskytuje pouze plátcům, kteří poplatek uhradí v termínu splatnosti dle obecně závazné vyhlášky města Svitavy.

Podrobné údaje jsou uvedeny v tabulce 4.3

4.3 Přehled vyplacených částek příspěvku plátcům, kteří žijí ve společné domácnosti se třemi a více nezaopatřenými dětmi

Období	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
výše příspěvku v tis. Kč	72,2	73,9	70,1	75,0	83,0	84,5	94,5	87,5	82,7	78,2

Zdroj: OŽP MěÚ SY

4.4 SPOLUPRÁCE SE SPOLEČNOSTÍ EKO-KOM A.S.

EKO-KOM, a.s. je autorizovaná obalová společnost, která zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů. Tuto činnost vykonává na základě rozhodnutí o autorizaci, které společnosti EKO-KOM, a. s. udělilo Ministerstvo životního prostředí.

Systém EKO-KOM, a.s. zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů prostřednictvím systémů tříděného sběru v obcích a prostřednictvím činnosti osob oprávněných nakládat s odpadem. To znamená, že společnost EKO-KOM, a.s. fyzicky nenakládá s obalovým odpadem, ale podílí se zejména na financování nákladů spojených se sběrem, svozem, tříděním a využitím obalového odpadu.

Bývalý okres Svitavy včetně města Svitavy je zapojen do systému EKO-KOM od jeho vzniku. Prostředky získané od společnosti jsou dle smlouvy vkládány zpět do systému sběru vytříděných složek (papír, plasty, sklo), a to do nákupu nových kontejnerů na tříděný odpad, budování nových a opravu stávajících stanovišť kontejnerů na tříděný odpad, informační kampaně, příspěvek občanům na snížení poplatku za komunální odpad.

Přehled získaných prostředků v porovnání s předchozími roky a jejich využití v roce 2017 jsou uvedeny v tabulkách 4.4 a 4.5.

4.4 Přehled získaných prostředků od společnosti EKO-KOM

Období	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Získané finanční prostředky [v tis. Kč]	1.903	2.013	2.396	2.306	2.190	2.138	2,159	2,152	2.032	2.144

Zdroj: OŽP MěÚ SY

4.5 Přehled využití finančních prostředků od společnosti EKO-KOM v roce 2017

Druh výdajů	Částka v Kč
příspěvek – snížení poplatku občanům. (24 Kč/osoba) 17.177+538	425.160
mimořádný svoz plastů a papíru (LIKO)	690.800
provoz sběrného dvora vč. el. energie a vody	318.100
odvoz veřejné zeleně	33.200
odstranění pneu ze sběrného dvora	58.200
likvidace černých skládek	116.300
ekologická výchova	15.100
nákup kontejnerů	69.700
Celkem výdaje 2017	1.726.560

Zdroj: OŽP MěÚ SY

Zbylé prostředky byly převedeny do rozpočtu města na rok 2018 a budou využity pro rozvoj systému tříděného odpadu.

4.5 MOBILNÍ APLIKACE – TŘÍDĚNÍ ODPADŮ VE SVITAVÁCH

V rámci propagace třídění odpadů byla ve spolupráci se společností EKO-KOM a.s. vytvořena veřejná mobilní aplikace zaměřená na problematiku odpadů v našem městě. Tuto aplikaci v současné době provozuje 15 měst v rámci celé ČR, v Pardubickém kraji jsou Svitavy první. Prostřednictvím ní je možné poskytnout občanům informace o sběrné síti, umístění velkoobjemových kontejnerů na bioodpad, informace o sběrném dvoře a výkupnách odpadů v našem městě. Součástí této aplikace je rovněž možnost občanů hlásit nedostatky na sběrných místech (přeplněný kontejner, nepořádek, poškozenou sběrnou nádobu, atd.). V neposlední řadě má i funkci výchovnou, neboť její součástí jsou i základní informace občanům o způsobu třídění jednotlivých složek komunálních odpadů.

Aplikaci je možno stáhnout prostřednictvím distribučních služeb vašich mobilních zařízení s operačními systémy Android, iOS a Windows, po zadání textu „Třídění odpadů ve Svitavách“ (distribuční služba pro platformu android: Google Play, pro platformu iOS: App Store pro platformu Windows: Windows Store), případně z odkazu umístěného na webových stránkách města Svitavy v sekci odbor životního prostředí. Stažení aplikace i její provoz je zcela zdarma.

4.6 SBĚRNÝ DVŮR NA ULICI OLOMOUCKÁ

Sběrný dvůr provozuje společnost LIKO SVITAVY a.s. Jeho hlavním cílem je to, aby zde občané města Svitavy mohli odevzdat veškeré odpady, které jim vzniknou v domácnostech v podstatně rozšířené otevírací době – všechny pracovní dny v týdnu a v sobotu dopoledne. Do sběrného dvora

odvážejí mimo běžné druhy odpadů hlavně odpad ze zeleně ze zahrad a odevzdávají historická elektrozařízení.

Druhy odebíraných odpadů od občanů na sběrném dvoře jsou:

- velkoobjemový odpad (nábytek, sedací soupravy, koberce apod.),
- zpětný odběr elektrospotřebičů (počítače, televizory, ledničky, mrazničky, pračky, vysavače, sušičky, mikrovlnné trouby, ventilátory, vysavače, šicí stroje, žehličky, holicí strojky, elektrické nářadí, mobilní telefony, hi-fi rekordéry, trubicové zářivky, úsporné zářivky, výbojky apod.),
- odpady ze zeleně (tráva, listí, drobné větve apod.),
- výkup papíru, železa, barevných kovů,
- nebezpečné odpady (olejové filtry, akumulátory, baterie, oleje, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, barvy, laky, znečištěné obaly od barev a chemikálií, lepidla).

Tyto druhy odpadů jsou od občanů přijímány zdarma (hrazeno v rámci poplatku každého občana a úhrady městem Svitavy).

Dále jsou odebírány odpady, jejichž úhrada není součástí poplatku za komunální odpad a které si musí občané hradit sami. Množství těchto odpadů je však pro jednotlivé případy omezeno. V případě větších rekonstrukčních prací je nutno si objednat samostatný kontejner. Jedná se o tyto odpady:

- okna zasklená i bez skel, dveře, zárubně,
- kuchyňské linky,
- stavební sutě (beton, cihly, omítky, střešní krytiny všech druhů apod.),
- zařizovací předměty (umyvadla, záchodové mísy, výlevky apod.),
- asfaltové lepenky, živичné povrchy vozovek a chodníků,
- odpadní potrubí apod.

V rámci provozu sběrného dvora mohou využít jeho služeb i podnikatelské subjekty. Veškeré odpady od nich však jsou přijímány firmou LIKO za úplatu.

Tab. 4.6 Provozní doba sběrného dvora na ulici Olomoucká

Den v týdnu	Otevírací doba
Pondělí	8.00 – 15.30 hod.
Úterý	8.00 – 17.30 hod. v období letního času 8.00 – 16.30 hod. v období zimního času
Středa	8.00 – 15.30 hod.
Čtvrtek	8.00 – 17.30 hod. v období letního času 8.00 – 16.30 hod. v období zimního času
Pátek	8.00 – 14.30 hod.
Sobota	8.00 – 12.00 hod.

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

4.7 ROZVOJ ZPĚTNÉHO ODBĚRU HISTORICKÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Elektroodpad je momentálně nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Celosvětově nyní tvoří až pět procent hmotnosti pevného domácího odpadu, tedy téměř tolik jako plastové obaly.

Město Svitavy má podepsané smlouvy na zpětný odběr historického elektrozařízení (dále jen „HEZ“) s těmito kolektivními systémy:

ASEKOL s.r.o. Praha pro skupiny:

- 3. zařízení informačních technologií a telekomunikační zařízení
- 4. spotřebitelská zařízení
- 7. hračky, vybavení pro volný čas a sporty
- 8. lékařské přístroje

ELEKTROWIN a.s. Praha pro skupiny:

- 1. velké domácí spotřebiče
- 2. malé domácí spotřebiče
- 6. elektrické a elektronické nástroje

EKOLAMP s.r.o. Praha

- 5. osvětlovací tělesa

Ve městě Svitavy došlo k výraznému zvýšení odevzdaného množství vyřazených elektrozařízení po otevření zrekonstruovaného sběrného dvora v roce 2008. Podstatně se rozšířila otevírací doba sběrného dvora a celkově se zlepšily služby pro občany města.

Ve sběrném dvoře lze odevzdat zdarma veškeré vyřazené kompletní elektrozařízení (spotřebiče) z domácností. Jedná se zejména o počítače, notebooky, tiskárny, monitory, kopírky, kalkulačky, telefony, faxy atd., televizory, rádiové soupravy, videokamery, audiozesilovače, elektrické hudební nástroje, elektrické vláčky a závodní autíčka, videohry, chladničky, mrazničky a jejich kombinace, pračky, sušičky, myčky nádobí, sporáky, mikrovlnné trouby, vysavače, žehličky, vrtačky, elektrické nářadí atd. a o světelné zdroje (zejména zářivky a výbojky) a svítidla.

Před zavedením zpětného odběru elektrozařízení se elektroodpad považoval za nebezpečný odpad a město Svitavy ročně vynakládalo částku cca 40.000,- Kč na jeho odstranění. Při systému zpětného odběru město odevzdává toto HEZ kolektivním systémům zdarma (musí být úplné). Dle jednotlivých druhů HEZ dostává město od příslušných kolektivních systémů odměny za odevzdané množství. Tyto odměny slouží ke krytí části nákladů provozu sběrného dvora.

Tab. 4.7 Přehled odevzdaného množství historického elektrozařízení v období 2012-2017

Druh elektrozařízení	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Chlazení (ledničky, mrazničky)	46,70 tun	40,86 tun	39,42 tun	37,4 tun	40,52 tun	34,53 tun
Pračky, sporáky, drobné el. spotřebiče	20,86 tun	20,68 tun	32,08 tun	47,08 tun	60,43 tun	61,72 tun
Televizory, monitory	2 372 ks	1 937 ks	1 181 ks	599 ks	515 ks	50 ks
Počítače, tiskárny, radia, audio systémy	6,5 tun	4,4 tun	4,8 tun	5,7 tun	5,2 tun	3,68 tun

Zdroj: LIKO SVITAVY a.s.

Od roku 2010 je postupně realizováno další zefektivnění systému sběru elektrozařízení. Město Svitavy uzavřelo smlouvy s kolektivními systémy ASEKOL s.r.o. Praha a ELEKTROWIN a.s. Praha na dodávku jejich zařízení pro zpětný odběr. Od společnosti ASEKOL to byly dva přístřešky na shromažďování elektrozařízení umístěné na sběrném dvoře. Od společnosti ELEKTROWIN a.s. byly umístěny velkoobjemové kontejnery o objemu 60 m³ pro shromažďování domácích spotřebičů. Tyto kontejnery jsou odváženy po naplnění výměnným způsobem za nové prázdné.

4.8 SBĚR POUŽITÉHO TEXTILU A OBUVI

Město Svitavy ve spolupráci se společností TextilEco a.s., provozovna Boskovice, od ledna 2011 zavedlo třídění textilu, oděvů, bot a hraček prostřednictvím speciálních kontejnerů na tento odpad.

Kontejnery bílé barvy o kapacitě cca 2.250 litrů jsou opatřeny popisy, co lze do kontejneru odkládat, a jsou vybaveny vřazovacím otvorem, ze kterého odpad nelze zpět vytáhnout.

Do kontejnerů mohou občané odkládat veškeré oděvy – bavlněné i umělé, veškerý textil - i bytový – záclony, závěsy, ubrusy apod., boty a hračky - plyšové, plastové.

Z takto sesbíraných oděvů a obuvi (jen malé množství) se asi 50% oblečení využívá pro prodej v obchodech s použitým zbožím, dalších cca 35% textilního odpadu se zpracuje pro průmyslové využití (automobilový a stavební průmysl) a zbylých cca 15% je odpad, který se termicky zhodnocuje ve spalovně komunálního odpadu v Brně.

V současné době je ve městě umístěno 9 kontejnerů v lokalitách pro občany obvyklých (u sběrných míst na tříděný odpad) a jeden klecový kontejner na sběrném dvoře na ul. Olomoucká.

Na základě dohody společnost REVENGE a.s. poskytuje městu Svitavy textil, který je dále využit v sociální oblasti. Množství a druh textilu je poskytováno dle aktuálních potřeb města za účelem sociální pomoci občanům využívajících služeb azylových domů, případně občanům bez domova, a to především v zimním období.

Tab. 4.8 Umístění kontejnerů na textilní odpad

Poř. č.	Umístění
1.	sídliště Družba u prodejny Qanto
2.	sídliště Lány - Svitavská ulice u Koloniálu
3.	sídliště Lány - Větrná ulice vedle pošty
4.	ulice U Stadionu před budovou Svitapu
5.	ulice Lázeňská před řadovými patrovými garážemi
6.	ulice Chelčického u č.o. 2
7.	ulice Milady Horákové, parkoviště pod školní jídelnou, vedle trafiky
8.	sídliště Antonína Slavíčka – před č.p. 30
9.	Ulice Ruská – parkoviště před DTP centrem
10.	sběrný dvůr na ulici Olomoucká – klecový kontejner

Zdroj: OŽP MěÚ SV

Za rok 2017 bylo v těchto kontejnerech vytríděno 46,088 tun, zejména textilu, což činí průměr na měsíc 3,84 tun.

4.9 VÝSTAVBA SBĚRNÝCH MÍST V ROCE A DALŠÍ PLÁNOVANÉ ZÁMĚRY

V roce 2015 město dokončilo III. etapu projektu „Sběrná místa pro separaci odpadů - Svitavy“ s poskytnutím podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

V rámci III. etapy tohoto projektu se jednalo o výstavbu sedmi sběrných míst pro separaci komunálního odpadu a současně nákup 32 kontejnerů na vytríděné složky komunálního odpadu (plasty, papír, sklo). Všechna sběrná místa jsou situována v intravilánu města Svitavy v obytné zástavbě.

V roce 2013 byla vypracována projektová dokumentace a podána žádost o poskytnutí podpory.

V červnu roku 2014 obdrželo město Svitavy Rozhodnutí o poskytnutí dotace ze Státního fondu životního prostředí.

Od března roku 2015 proběhla realizace stavebních prací a postupné rozmisťování sběrných nádob tak, aby mohli občané tato sběrná místa již využívat.

Celkové náklady na tuto akci činily celkem 2.732.752,- Kč, přičemž výše dotace představovala 2.298.245,- Kč a z vlastních zdrojů město Svitavy uhradilo částku 434.507,- Kč.

V roce 2013 bylo zahájeno zpracování návrhu na vybudování nového sběrného místa v lokalitě Malé náměstí. Jedná se o návrh řešení, které umožní v dané lokalitě umístit více sběrných nádob na komunální a separovaný odpad. V roce 2017 byla dokončena projektová dokumentace. Nové sběrné místo bylo navrženo tak, aby došlo k celkovému rozšíření plochy pro možnost umístění více kontejnerů než je stávající stav. Současně byla navržena úprava stávající trasy chodníku a úprava komunikace, čímž dojde k celkovému rozšíření lokality pro lepší pohyb svozové techniky a také rozšíření počtu parkovacích míst pro motorová vozidla obyvatel přilehlých panelových domů. Samotná realizace je plánována na rok 2018-2019, cílem bude i na tyto úpravy získat podporu ze SFŽP.

V roce 2016 započalo město přípravu IV. etapy projektu „Sběrná místa pro separaci odpadů“, pro kterou bude žádat o poskytnutí podpory ze Státního fondu životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí.

V rámci IV. etapy tohoto projektu se jedná o výstavbu 6 nových a rekonstrukci 9 stávajících sběrných míst pro separaci komunálního odpadu a současně nákup kontejnerů na vytříděné složky komunálního odpadu (plasty, papír, sklo). Všechna sběrná místa jsou situována v intravilánu města Svitavy v obytné zástavbě.

V roce 2015 město Svitavy navázalo spolupráci se společností EKO-PF s.r.o., která se zabývá sběrem a následnou ekologickou likvidací použitých potravinářských olejů a tuků a která v současné době spolupracuje v této oblasti s více než 80-ti městy a obcemi v rámci celé ČR.

Likvidace použitých potravinářských olejů a tuků ve Svitavách je realizována prostřednictvím sběrných nádob (zelená plastová popelnice o objemu 240 l). Umístění těchto sběrných nádob bylo navrženo v celkem 13-ti městských lokalitách, vytypovaných s ohledem na největší koncentrací obyvatel (zpravidla sídliště). Sběrné nádoby budou umístěny vždy při již stávajících kontejnerových stáních pro separovaný odpad. Sběrná síť těchto nádob bude postupně rozšiřována dle potřeb občanů.

4.10 KOMUNITNÍ KOMPOSTÁRNA

K zahájení provozu komunitní kompostárny, jejíž provoz zajišťuje společnost SPORTEŠ Svitavy s.r.o., došlo v březnu roku 2015. Za rok 2015 bylo na kompostárně zpracováno celkem 1.715,96 tun biologicky rozložitelného materiálu (tráva, listí, větve, rostlinné zbytky, dřevní štěpka, atd.). V roce 2016 celkové množství činilo celkem 2.208,40 tun a v roce 2017 bylo celkové množství 1.880,4 tuny zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu.

Tab. 4.9 Přehled přijatého a zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu na komunitní kompostárnu a výdej hotového kompostu za roky 2015-2017

Původ biologicky rozložitelného odpadu	2015	2016	2017
SPORTEŠ Svitavy s.r.o. (veřejná zeleň)	1.469,26 tun	1.510,52 tun	979,97 tun
LIKO SVITAVY a.s. (občané města Svitavy)	241,97 tun	180,53 tun	210,11 tun
Velkoobjemové kontejnery na odpad ze zeleně (občané města Svitavy)	4,73 tun	517,35 tun	690,32 tun
Zpracováno celkem za rok	1.715,96 tun	2.208,40 tun	1.880,40 tun
Celkový výdej kompostu za rok	0 tun	1.237,79 tun	1.096,31 tun

Zdroj: SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

4.11 VELKOOBJEMOVÉ KONTEJNERY NA BIO ODPAD

V roce 2015 město Svitavy pořídilo 10 kusů velkoobjemových kontejnerů, které slouží občanům k odkládání odpadů ze zeleně. Pro umístění těchto kontejnerů byly na území města vytipovány

lokality, kam budou tyto kontejnery postupně umístěny. Jedná se především o lokality v blízkosti zahrádkářských kolonií a částí města s velkým počtem zelených ploch.

Tímto krokem dojde k rozšíření možností obyvatel města odevzdat bioodpad z údržby soukromých zahrad, jako je tráva, listí, květiny, plevel, zbytky rostlin, odřezky stromů a keřů, štěpka, spadané ovoce apod. Tyto odpady budou následně zpracovány na komunitní kompostárně.

V letech 2015 až 2017 byly zřízeny tyto plochy, kam byly umístěny velkoobjemové kontejnery:

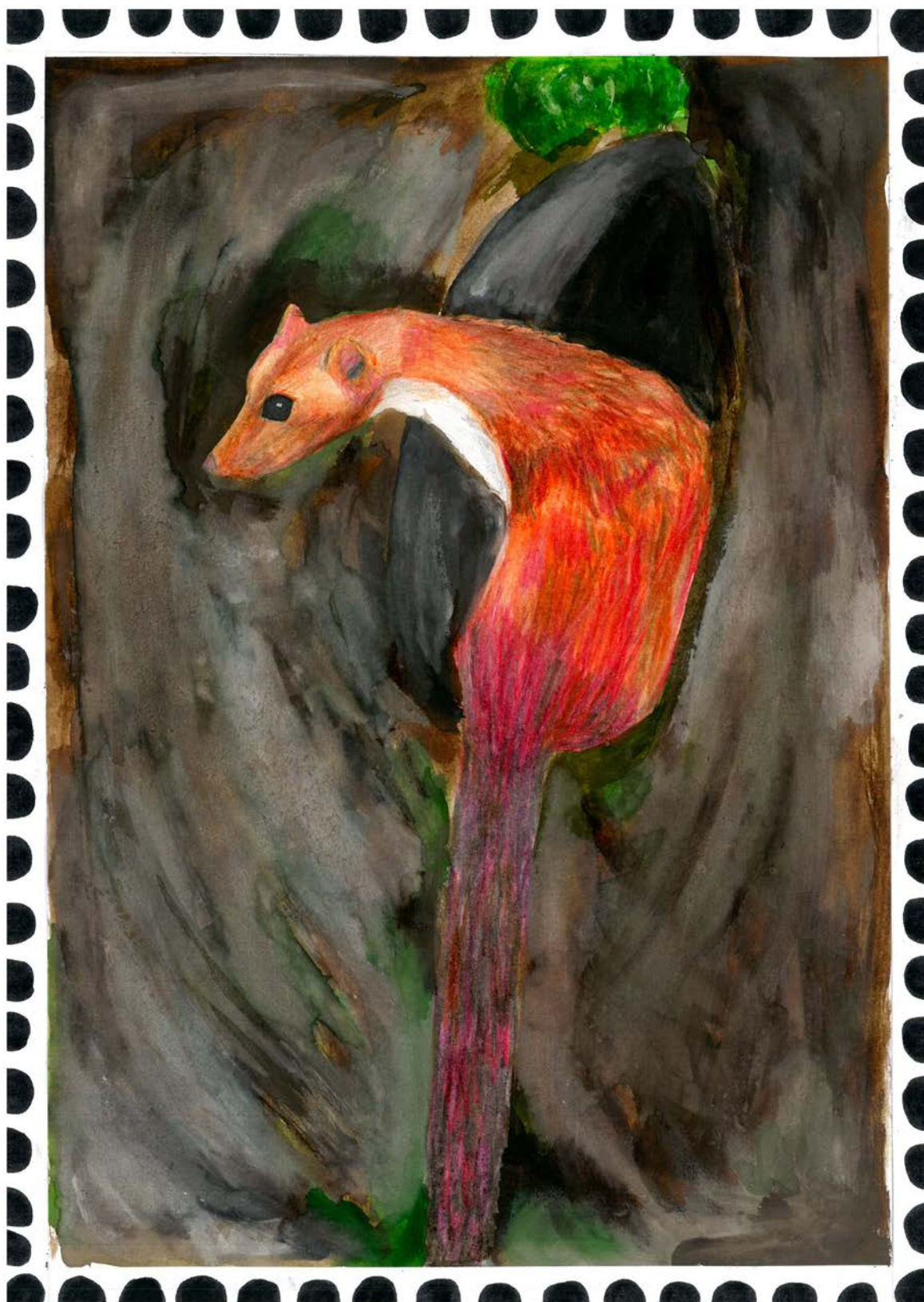
- ulice Gruzínská
- parkoviště u hráze rybníka Rosnička (u zahrádkářské kolonie U Stezky)
- parkoviště u chaty Rosnička (u zahrádkářské kolonie U Rosničky)
- zahrádkářská kolonie Za Jatkami
- křižovatka ulic Zadní a U Větrolamu (Svitavy – Lačnov)
- ulice Zadní (za bývalou pivnicí U Milana)
- zahrádkářská kolonie Stará kolonie (za kojeneckým ústavem)
- zahrádkářská kolonie U Langrova lesa
- u zahrádkářské kolonie Na Pláži (u rybníka Rosnička)
- ulice Gorkého (vedle kontejnerového stání)
- parkoviště u Lačnovské cyklostezky (u zahrádkářské kolonie U Dolního rybníka)

Další lokality budou postupně v průběhu roku 2018. Mělo by se jednat o tyto plochy:

- ulice Svitavská, (u kapličky)
- ulice Lánská
- zahrádkářská kolonie U Kojeneckého ústavu
- ulice Olbrachtova (vedle hasičské stanice).

Celkové náklady na pořízení 10 ks velkoobjemových kontejnerů činily 677.842 Kč vč. DPH. Na spolufinancování získalo město dotaci ze Státního fondu životního prostředí ČR ve výši 610.058,- Kč, zbytek ve výši 67.784 Kč jsou výdaje města.

„Ekoznámka 2018“ – 1. místo v kategorii Zvířata kolem nás

Patricie Krenarová, Základní umělecká škola Svitavy

5 ZVÍŘATA KOLEM NÁS

5.1 PROBLEMATIKA OPUŠTĚNÝCH PSŮ VE MĚSTĚ

Město Svitavy se snaží řešit problematiku opuštěných psů pohybujících se v katastrálním území města provozem městského útulku pro opuštěné psy. Ten se nachází v Záchrané stanici hendicapovaných zvířat ve Vendolí. Kapacita útulku je omezená počtem 7 kotců.

V Záchrané stanici Vendolí jsou zřízeny dva útulky – městský a vlastní útulek stanice.

V roce 2017 bylo v našem útulku umístěno 23 psů. Téměř všechny psy se podaří vrátit původním majitelům nebo darovat novým majitelům. Psi, o které se nepřihlásí původní majitelé, jsou nabídnuti prostřednictvím webu záchrané stanice k osvojení. Osvojení probíhá podpisem darovací smlouvy. Náhradní majitel obdrží spolu s veterinárně ošetřeným psem i očkovací průkaz, popř. instrukce, jak má o psa pečovat.

Občan s trvalým bydlištěm ve Svitavách, který si vezme do náhradní péče psa z městského útulku, psa přihlásí do 15 dnů na odboru financí MěÚ Svitavy, odbor mu přidělí evidenční známku a sáčky na psí exkrementy. Dle obecně závazné vyhlášky města Svitavy č. 4/2011 o místním poplatku ze psa je trvale osvobozen od poplatku. Na psy odchycené v jiných obcích se toto osvobození nevztahuje.

5.2 KOŠE NA PSÍ EXKREMENTY

Znečišťování veřejného prostranství psími exkrementy se město snaží eliminovat postupným rozšiřováním sítě speciálních košů. V roce 2017 bylo chovatelům k dispozici 85 košů na psí exkrementy. Nová místa přibyla v Moravském Lačnově na ulici Zadní a u cyklostezky u Langrova lesa. V průběhu jarních měsíců bylo 35 ks starých plechových košů vyměněno za nový typ plastových košů. V roce 2018 se plánuje dokončení obměny košů. Zároveň v roce 2017 pořídil SPORTEŠ Svitavy s.r.o. motorový vysavač sloužící ke sběru psích exkrementů a drobných odpadků (jako například nedopalky), který bude využíván zejména na frekventovaných místech v centru města a na sídlištích.

Na základě návrhů a požadavků občanů jsou připravovány další lokality. Při výběru lokalit však musíme zohlednit například umístění inženýrských sítí v zelených plochách, přístupnost lokality pro obsluhu apod. Proto nelze vyhovět všem požadavkům.

U všech košů jsou zásobníky na papírové sáčky. Zároveň však mohou chovatelé používat igelitové sáčky, které jsou zdarma k dispozici na MěÚ Svitavy, odboru financí, v budově T.G. Masaryka 25. Zde si je mohou vyzvednout nejen při placení ročního poplatku, ale kdykoli v průběhu roku. Vyvážení košů a doplňování papírových sáčků zajišťuje SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

Na dodržování čistoty se zaměřují také strážníci městské policie.

5.3 ORNITOLOGICKÉ ZAJÍMAVOSTI SVITAVSKA V ROCE 2017

Soustředování ptáků do větších hejn v zimním období šlo pozorovat například v okolí zemědělských objektů. V Lánech se tak dalo spatřit téměř 400 strnadů obecných nebo skoro 200 hrdliček zahradních. Naopak u zahradních krmítek patřily mezi zajímavosti pěnkavy jikavci. K těmto severským hostům lze připočítat tuhýky šedé nebo sokolovitého dravce dřemlíka

tundrového, který byl v lednu mimořádně spatřen na polích u Hradce nad Svitavou. Na řece Svitavě mezi Březovou nad Svitavou a Rozhraním se v zimě pohybovali tradičně skorci vodní, ale také volavky bílé nebo malá skupina kormoránů velkých.

Zejména v měsíci březnu se aktivním sledováním podařilo prokázat v lesnatých oblastech všech pět u nás běžnějších druhů sov - puštík obecný, výr velký, sýc rousný, kalous ušatý a kulíšek nejmenší, a to v oblasti jak jižně (Lavičné, Banín, Rohozná a Křenov), tak i severně (Opatov, Kukle, Gajer) od Svitav. V tu dobu se na Horním rybníku ve Svitavách znovu objevila větší hejna racků bělohavých, přičemž u některých z nich jsme zaznamenali i polské kroužky na nohou.

Jarní průtah ptáků přinesl řadu zajímavých pozorování především na rybnících u Opatova a ve Svitavách, kde se ptáci sledují pravidelně již desítky let. V prostoru svitavského Lánského rybníka se díky jarnímu výlovu zdržoval například chřástal kropenatý, kulíci říční, vodouši šedí, vodouši kropenatí, až 53 vodoušů bahenních, jespáci šedí, jespáci malí nebo slavíci modráčci, lindušky horské a konipasové luční. V Opatově bylo rekordních 80 kopřivek obecných nebo vzácnější jespák písečný a kulík písečný.

Květen byl mimořádně bohatý na raritní druhy ptáků u Opatova. V okolí vodních ploch byl zastížen chřástal malý, vůbec poprvé v jarním období poštolka rudonohá, hýl rudý, jeřábí popelaví a na okraji obce krásné dvě vlhy pestré. V polích mezi Opatovem a Dětrichovem se díky sklizni pohybovala řada zajímavých druhů dravců. Mezi nimi to byl koncem května luňák červený, moták pochop, moták lužní (ten by zde při optimálních podmínkách mohl i zahnízdit) a nejvzácněji potom orel křiklavý, který byl opakovaně spatřen i v okolí Nového rybníka. V tu dobu se na svitavských rybnících podařilo sledovat čtyři kvakoše noční, bukáčka malého a labuť zpěvnou. Pokud jde o tradiční sledování hnízdění čápů bílých, tak se v tomto roce podařilo mláďata vyvést v Moravském Lačnově, Vendolí, Opatovci a v Opatově.

Letní měsíce přinesly velké překvapení v podobě ojedinělého úspěšného hnízdění slavíka modráčka na Lánském rybníku ve Svitavách. Na konci srpna se objevily dvě poštolky rudonohé v Moravském Lačnově a polák malý nejdříve ve Svitavách a později i na hladině Nového rybníka v Opatově, kde se vyskytoval prakticky až do konce měsíce listopadu.

V době podzimního průtahu ptáků se na rybnících vyskytovala například sýkořice vousatá, potáplice malá nebo racek černohlavý. Zřejmě nejzajímavější bylo ale zastavení hejny potápek na Horním svitavském rybníku. Bylo to dvanáct potápek černokrkých, dvě rudokrké a dvě žlutorohé. Díky mírnějšímu charakteru počátku zimy jsme se mohli setkat poměrně pozdě se skřivany polními, strnady lučními, linduškami lučními nebo bekasinou otavní a slučkou malou. Také snad vůbec poprvé neodletěly mimo náš region labuť velké, které hnízdí na svitavském Dolním rybníku.

„Ekoznámka 2018“ – 1. místo v kategorii město Svitavy

Patricie Krenarová, Základní umělecká škola Svitavy

6 DODATKY

6.1 ZÁKLADNÍ PŮSOBNOSTI ODBORU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ MĚÚ SVITAVY

Základní působnost odboru životního prostředí MěÚ Svitavy jako obecního úřadu a úřadu obce s rozšířenou působností na úseku životního prostředí a zemědělství je uvedena v následujícím přehledu:

Podle zákona o vodách č. 254/2001 Sb. zejména

- vydává povolení k nakládání s vodami, jeho změnu nebo zrušení (odběr podzemních a povrchových vod, vypouštění odpadních vod do vod podzemních a povrchových, vzdouvání a akumulace vody)
- vydává stavební povolení k vodním dílům
- vydává povolení k některým činnostem (práce v ochranných pásmech vodních toků a vodních zdrojů)
- vydává souhlas podle § 17 a vyjádření podle § 18 ke stavbám, ke kterým nevydává své povolení
- vede vodoprávní evidenci, vyhlašuje ochranná pásma, vyhlašuje zátopová území, činí opatření k ochraně množství a jakosti vod
- vydává opatření k nápravě podle § 42 vodního zákona
- činí opatření v souvislosti s ochranou před povodněmi, povodňovými plány
- je povodňovým orgánem obce a obce s rozšířenou působností
- ukládá pokuty za závažné porušení povinností vyplývajících z vodního zákona

Podle zákona o vodovodech a kanalizacích č. 274/2001 Sb. zejména

- povoluje výjimky z ochranných pásem vodovodů a kanalizací, ukládá povinnosti veřejné služby na svém správním obvodu, ukládá sankce, schvaluje kanalizační řady

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 76

(1) Obecní úřady

a) s výjimkou území národních parků, národních přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních rezervací, přírodních památek a ochranných pásem těchto zvláště chráněných území povolují kácení dřevin podle § 8 odst. 1, ukládají náhradní výsadbu podle § 9 a vedou přehled pozemků vhodných k náhradní výsadbě podle § 9 odst. 2,

b) s výjimkou území národních parků a jejich ochranných pásem vedou přehled o veřejně přístupných účelových komunikacích, stezkách a pěšinách podle § 63 odst. 1 ve svém správním obvodu.

(2) Pověřené obecní úřady, s výjimkou území národních parků, chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací, přírodních rezervací, národních přírodních památek, přírodních památek a jejich ochranných pásem

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům do registrovaných krajinných prvků podle § 4 odst. 2, pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality, a registrují významné krajinné prvky podle § 6 odst. 1,

b) sjednávají a zrušují smlouvy o smluvně chráněném památném stromu podle § 39 a 45 odst. 2; projednávají záměry na vyhlášení památných stromů podle § 55 odst. 1, vydávají rozhodnutí o vyhlášení památných stromů podle § 46 odst. 1, vymezení jejich ochranných pásem podle § 46 odst. 3 a zrušení ochrany památných stromů podle § 46 odst. 4; předávají dokumentaci o památných stromech a smluvně chráněných památných stromech do ústředního seznamu podle § 47 odst. 1,

c) vydávají souhlasy k ošetřování památných stromů podle § 46 odst. 2, souhlasy ke stanoveným činnostem v ochranných pásmech památných stromů podle § 46 odst. 3, povolují výjimky ze zákazů u památných stromů podle § 56 odst. 1 a uzavírají dohody podle § 56 odst. 5, jde-li o památné stromy,

d) vydávají souhlas ke zřizování nebo rušení veřejně přístupných účelových komunikací, stezek a pěšin mimo zastavěné území obcí podle § 63 odst. 1.

Podle zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., § 77

(1) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma,

a) vydávají závazná stanoviska k zásahům, které by mohly vést k poškození nebo zničení významného krajinného prvku nebo ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce, pokud se nejedná o registrovaný významný krajinný prvek podle § 6 odst. 1 a pokud se zároveň nejedná o území evropsky významné lokality,

b) vydávají závazná stanoviska k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů podle § 4 odst. 3,

c) vydávají opatření obecné povahy, pokud jde o blíže neurčený okruh osob, nebo rozhodují o omezení nebo zákazu rušivé činnosti podle § 5 odst. 1, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

d) rozhodují o zajištění či použití prostředků k zabránění nadměrnému úhynu rostlin a zraňování nebo úhynu živočichů nebo ničení jejich biotopů podle § 5 odst. 3, pokud se nejedná o zvláště chráněné druhy,

e) vydávají povolení k rozšiřování geograficky nepůvodních druhů rostlin a živočichů a k rozšiřování kříženců do krajiny podle § 5 odst. 4 a 5,

f) rozhodují o stanovení odchylného postupu při ochraně ptáků podle § 5b odst. 1,

g) ukládají provedení nezbytných zásahů včetně pokácení dřevin podle § 7 odst. 2,

h) přijímají oznámení o kácení dřevin a rozhodují o pozastavení, omezení nebo zákazu kácení dřevin podle § 8 odst. 2 a 4,

i) požadují údaje o paleontologických nálezech a žádají o umožnění přístupu k paleontologickým nálezům podle § 11,

j) vydávají souhlasy k umístování a povolování staveb a k jiným činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz podle § 12 odst. 2,

k) rozhodují o vyhlášení přechodně chráněné plochy podle § 13 odst. 1,

l) mohou vyzvat k prokázání zákonného původu zvláště chráněných rostlin, zvláště chráněných živočichů, ptáků nebo rostlin či živočichů chráněných podle mezinárodních úmluv podle § 54 odst. 1 a vyzvat k prokázání totožnosti podle § 54 odst. 2,

m) v případě ptáků chráněných podle § 5a vydávají osvědčení podle § 54 odst. 4 až 11 o tom, že se jedná o živočicha odchovaného v lidské péči, vedou evidenci vydaných osvědčení podle § 54 odst. 4 až 10, ověřují původ a vydávají rozhodnutí, kterým se stanoví výše nákladů v případě potvrzení nezákonného původu živočicha odchovaného v lidské péči podle § 54 odst. 10,

n) v rozsahu své působnosti ukládají podmínky pro výkon činnosti, které by mohly způsobit nedovolenou změnu obecně nebo zvláště chráněných částí přírody nebo takové činnosti zakazují podle § 66,

o) vykonávají státní dozor v ochraně přírody a krajiny podle § 85 odst. 1,

p) rozhodují o možnostech a podmínkách uvedení do původního stavu podle § 86 odst. 1, ukládají provedení přiměřených náhradních opatření podle § 86 odst. 2 a projednávají přestupky podle § 87 a 88,

- q) uplatňují stanoviska k územním plánům a regulačním plánům z hlediska své přenesené působnosti a dále z hlediska přenesené působnosti obecních úřadů a pověřených obecních úřadu,
- (2) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vymezují a hodnotí místní systém ekologické stability podle § 4 odst. 1 mimo území národních parků, chráněných krajinných oblastí a ochranných pásem národních parků.
- (3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vydávají závazná stanoviska z hlediska tohoto zákona k řízením podle zákona o myslivosti.
- (4) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností dále ve svém správním obvodu, nejde-li o zvláště chráněná území nebo jejich ochranná pásma anebo o vojenské újezdy, vykonávají státní správu v ochraně přírody a krajiny, není-li příslušný jiný orgán ochrany přírody. (Např. povolují odlov geograficky nepůvodních živočichů, vyhlašují přechodně chráněné plochy, sledují stav ptačích oblastí, evropsky významných druhů a jednotlivých typů evropských stanovišť, zejména evropsky významných lokalit, poskytují informace občanským sdružením, spolupracují s obcemi, poskytují jim požadované podklady, informace a potřebná vysvětlení k zásahům do přírody i způsobům jejich ochrany, zejména pokud takové zásahy mohou nepříznivě ovlivnit prostředí v obci nebo omezit výkon práv jejich obyvatel, vedou přehled informací, zjišťují údaje o stavu a vývoji přírodního prostředí, spolupracují s odborně kvalifikovanými osobami, poskytují územně analytické podklady, vydávají stanoviska k pozemkovým úpravám a vyjádření k žádostem o poskytnutí příspěvku z Programu péče o krajinu Ministerstva životního prostředí).

Podle zákona o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy č. 115/2000 Sb. § 10

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností přijímají ohlášení škody způsobené vybranými zvláště chráněnými druhy a kormorány velkými. Po ohlášení škody neprodleně provedou místní šetření, sepiší protokol a zajistí vhodným způsobem důkazy. Tyto podklady předají neprodleně příslušnému orgánu ochrany přírody, tj. krajskému úřadu.

Podle zákona o ochraně ZPF č. 334/1992 Sb., § 15

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) rozhoduje podle § 1 odst. 4 o tom, zda je pozemek součástí zemědělského půdního fondu,
- b) uděluje podle § 2 souhlas ke změně trvalého travního porostu na ornou půdu,
- c) ukládá opatření k nápravě závadného stavu vzniklého porušením povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. c) a d) a v § 3 odst. 4 až 6 a neplněním podmínek jím vydaného souhlasu,
- d) kontroluje plnění
 1. povinností uvedených v § 3 odst. 1 písm. b) až d) a § 3 odst. 4 až 6,
 2. podmínek jím vydaného souhlasu, včetně provádění rekultivací,
 3. jím uloženého opatření k nápravě,
- e) uděluje souhlas podle § 3a odst. 1 k použití sedimentů z rybníků, vodních nádrží a vodních toků a vede evidenci jejich použití,
- f) ohledně erozního ohrožení zemědělské půdy podle § 3b pořizuje informace o zemědělské půdě a hodnotí její stav a tyto údaje předává do evidence informací o kvalitě zemědělské půdy,
- g) zasílá podle § 3b odst. 4 údaje související s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu do evidence odnětí zemědělské půdy,
- h) uplatňuje podle § 5 odst. 2 stanovisko k regulačním plánům s výjimkou regulačních plánů pořizovaných na základě zásad územního rozvoje,
- i) uděluje podle § 7 odst. 4 vyjádření k návrhům tras nadzemních a podzemních vedení, pozemních komunikací, vodních cest a jejich součástí, pokud trasa nadzemních a podzemních vedení,

pozemních komunikací a vodních cest a jejich součástí nepřesahuje správní obvod obce s rozšířenou působností,

j) uděluje podle § 9 odst. 8 souhlas s odnětím zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu, má-li být dotčena zemědělská půda o výměře menší nebo rovné 1 ha, a u dočasného odnětí nebo trvalého odnětí s dočasným odvodem vydává u souhlasů jím vydaných potvrzení o ukončení rekultivace podle § 11b odst. 2,

k) rozhoduje podle § 11 odst. 2 o odnětí zemědělské půdy ze zemědělského půdního fondu,

l) projednává správní delikty podle tohoto zákona, není-li k jejich projednání příslušná inspekce,

m) je dotčeným správním orgánem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, mají-li být dotčeny pozemky náležející do zemědělského půdního fondu o výměře menší nebo rovné 1 ha, a

n) vykonává státní správu na úseku ochrany zemědělského půdního fondu, není-li podle tohoto zákona příslušný jiný orgán.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 11

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává závazné stanovisko k umístění, provedení a užívání stavby stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu podle jiného právního předpisu, např. stavebního zákona. Závazné stanovisko se nevydává k vodním dílům určeným pro čištění odpadních vod do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel, jejichž podstatnou součástí jsou výrobky označované CE (pozn. označení CE dokládá, že výrobek byl posouzen před uvedením na trh Evropského hospodářského prostoru a splňuje legislativní požadavky EU).

Obecní úřad může vydat své vyjádření k řízení o umístění stacionárního zdroje uvedeného v příloze č. 2 zákona o ochraně ovzduší, a to do 15 dnů ode dne doručení podkladů ve věci, pokud se s krajským úřadem nedohodne jinak.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 16

(5) Obec může vyhláškou stanovit podmínky pro spalování suchého rostlinného materiálu v otevřeném ohništi za účelem jeho odstranění nebo jeho spalování zakázat, pokud zajistí jiný způsob pro jeho odstranění podle zákona o odpadech. Při stanovení podmínek nebo zákazu obec přihlíží zejména ke klimatickým podmínkám, úrovni znečištění ve svém územním obvodu, vegetačnímu období a hustotě zástavby.

Podle zákona o ochraně ovzduší číslo 201/2012 Sb., § 24

Projednává přestupky podle zákona o ochraně ovzduší.

Podle zákona o odpadech č. 185/2001 Sb., § 79

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) podává návrh ministerstvu na zařazení odpadu podle Katalogu odpadů podle § 5 odst. 2,

b) uděluje souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady podle § 16 odst. 3, nejde-li o případ podle § 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,078 odst. 2 písm. j); udělení souhlasu může vázat na podmínky,

c) uděluje souhlas k upuštění od třídění nebo odděleného shromažďování odpadů podle § 16 odst. 2, nejde-li o případ podle § 78 odst. 2 písm. k), udělení souhlasu může vázat na podmínky,

d) vede a zpracovává evidenci odpadů a způsobů nakládání s nimi, autovraků a způsobů jejich zpracování, typu, množství a způsobu zpracování, využití nebo odstranění elektroodpadu, jím vydaných souhlasů a dalších rozhodnutí podle tohoto zákona a na požádání podává informace žadatelům o sídle zařízení vhodných k odstranění nebo využití jimi vyprodukovaného odpadu,

e) zasílá ministerstvu informace podle § 39 odst. 10,

f) kontroluje, jak jsou právníckými osobami, fyzickými osobami oprávněnými k podnikání a

obcemi dodržována ustanovení právních předpisů a rozhodnutí ministerstva a jiných správních úřadů v oblasti odpadového hospodářství a zda pověřené osoby dodržují stanovený způsob hodnocení nebezpečných vlastností odpadů,

g) hrozí-li poškození lidského zdraví nebo životního prostředí nebo již k němu došlo, může zajistit ochranu lidského zdraví a životního prostředí na náklady odpovědné osoby,

h) ukládá provozovateli zařízení k odstraňování odpadů v mimořádných případech, je-li to nezbytné z hlediska ochrany životního prostředí, a pokud je to pro provozovatele technicky možné, povinnost odstranit odpad. Náklady vzniklé tímto rozhodnutím hradí obecní úřad obce s rozšířenou působností, který rozhodnutí vydal; náhradu nákladů takto vynaložených je povinna obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností uhradit osoba, která je za tento odpad odpovědná podle tohoto zákona,

i) projednává přestupky podle § 66 odst. 2 a 5; současně může stanovit opatření a lhůty pro zjednání nápravy samostatným rozhodnutím,

j) může zakázat původci odpadů činnost, která způsobuje vznik odpadů, pokud původce nemá zajištěno využití nebo odstranění odpadů a pokud by odpady vzniklé v důsledku pokračování této činnosti mohly způsobit škodu na životním prostředí,

k) uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům,

l) zajišťuje bezpečné uskladnění odpadu podle § 58 odst. 3.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zruší rozhodnutí o udělení souhlasu, který spadá do jeho kompetence podle odstavce 1 písm. b), v případě, že osoba, které byl souhlas udělen, opakovaně porušuje povinnosti stanovené tímto zákonem nebo opakovaně neplní podmínky, na které je souhlas vázán.

(3) Pokud tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem není stanoveno jinak, je k rozhodování podle odstavce 1 místně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je provozována činnost nebo se nachází věc, které se rozhodnutí týká.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává závazné stanovisko k umístění stavby, ke změně využití území, k povolení stavby a k řízením podle stavebního zákona z hlediska nakládání s odpady a dává vyjádření zejména

a) ke zřízení zařízení k odstraňování odpadů,

b) k připravovaným změnám výrobního procesu nebo výroby, které mají vliv na nakládání s odpady,

c) k zavedení nebo rozšíření výroby oxidu titaničitého,

d) ke zřízení malých zařízení pro biologické zpracování využitelných biologicky rozložitelných odpadů.

(6) Závazné stanovisko podle odstavce 4 a vyjádření podle odstavce 4 písm. a) až c) vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož územním obvodu má být realizován příslušný záměr.

Podle zákona o lesích č. 289/1995 Sb., § 48

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje o

a) pochybnostech, zda jde o pozemky určené k plnění funkcí lesa,

b) prohlášení pozemku za pozemek určený k plnění funkcí lesa,

c) dělení lesních pozemků, při kterém výměra jednoho dílu klesne pod 1 ha,

d) odnětí lesních pozemků plnění funkcí lesa do výměry 1 ha nebo o omezení jejich využívání pro plnění funkcí lesa a o výši poplatků za odnětí,

- f) dočasném omezení nebo vyloučení vstupu do lesa, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- g) povolení výjimky ze zákazu některých činností v lese,
- h) stanovení podmínek ke konání organizovaných nebo hromadných sportovních akcí v lese, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- i) uložení opatření k zajištění bezpečnosti osob a majetku před škodami, které by mohly být způsobeny padáním kamenů, sesouváním půdy, pádem stromů a lavinami z lesních pozemků, a o tom, kdo ponese náklady s tím spojené,
- j) uložení opatření v případech mimořádných okolností, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- k) výjimkách ze zákazu provádět mytní těžbu v lesních porostech mladších než 80 let,
- l) podmínkách lesní dopravy po cizích pozemcích
- m) udělení nebo odnětí licence pro výkon funkce odborného lesního hospodáře,
- n) pověření právnické nebo fyzické osoby výkonem funkce odborného lesního hospodáře,
- o) ukládání pokut (hlava devátá),
- p) uložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků, opatření ke zlepšení stavu lesů a plnění jejich funkcí, o zastavení nebo omezení výroby nebo jiné činnosti v lese v případech hrozících škod, pokud nepřesahují jejich správní obvod,
- r) nezbytných opatřeních k odvrácení hrozícího nebezpečí, pokud nepřesahují jejich správní obvod.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

- a) vede evidenci nájmu a výpůjček pozemků určených k plnění funkcí lesa ve svém správním obvodu,
- b) uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci, pokud není příslušný kraj nebo ministerstvo,
- c) vydává souhlas k vydání územního rozhodnutí, jímž mají být dotčeny pozemky určené k plnění funkcí lesa do výměry 1 ha, pokud není příslušný kraj, a souhlas k vydání rozhodnutí o umístění stavby nebo využití území do 50 m od okraje lesa,
- d) zajišťuje zpracování osnovy,
- e) povoluje výjimky ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče,
- f) povoluje výjimky ze zákonných lhůt pro zalesnění a zajištění kultur,
- g) soustřeďuje údaje lesní hospodářské evidence o lesích ve svém správním obvodu a postupují je pověřené organizační složce státu,
- h) vykonává dozor nad dodržováním tohoto zákona, předpisů vydaných k jeho provedení a rozhodnutí vydaných na jejich základě.

(3) Obecní úřady obcí s rozšířenou působností vykonávají státní správu a povinnosti určené orgánům státní správy lesů podle tohoto zákona a předpisů vydaných na jeho základě ve všech dalších případech, není-li zákonem určen jiný orgán státní správy lesů.

Podle zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb.

§ 5 odst. 1 písm. d) – Vydává předchozí souhlas k zavádění dalších druhů zvěře v honitbě

§ 5 odst. 2 – Vydává souhlas s vypouštěním zvěře do honitby

§ 6 odst. 1 – Rozhoduje o konání chovatelské přehlídky trofejí, ustavení hodnotitelské komise, svěřeni pořádání myslivecké organizaci

§ 7 odst. 2 – Vydává souhlas k dočasnému držení lišky obecné v zajetí pro účely výcviku psů loveckých plemen, stanovuje podmínky pro výkon této činnosti

§ 9 odst. 2 – Ve sporech rozhoduje o umístění slániska, napajedla nebo zařízení pro příkrmování zvěře na pozemcích vlastníků

§ 9 odst. 3 – Na žádost uživatele honitby omezuje nebo zakazuje vstup do honitby nebo jejích částí, omezuje jízdu na koni a tažnými psy a jinou zájmovou nebo sportovní činnost

- § 9 odst. 4 – Spolupracuje s dalšími orgány státní správy při povolování hromadných akcí v přírodě, a sděluje těmto orgánům požadavky potřebné k ochraně zvěře a jejích životních podmínek
- § 11 odst. 5 – Rozhoduje o krmení zvěře na náklady uživatele honitby, pokud zjistí, že zvěř trpí hladem, a nezjedná-li uživatel po výzvě okamžitou nápravu
- § 12 odst. 2 – Ustanovuje mysliveckou stráž na období 10 let
- § 13 odst. 2 – Zrušuje ustanovení myslivecké stráže ve stanovených případech
- § 16 odst. 4 – Poskytuje náhradu škody, způsobenou mysliveckou stráží, osobě, která poskytla pomoc myslivecké stráží, nebo způsobené v souvislosti s touto pomocí
- § 17 odst. 3 – Prohlašuje pozemky zpět za honební, pomine-li důvod, pro který byl pozemek prohlášen za nehonební a se souhlasem vlastníka pozemku
- § 18 odst. 1 – Vydává rozhodnutí o uznání honitby, splňuje-li návrh podmínky stanovené v § 17, v rozhodnutí uvádí náležitosti podle § 29 odst. 3
- § 20 – Registruje honební společenstva
- § 25 – Provádí výmaz honebního společenstva
- § 28 odst. 1 – Vede rejstřík honebních společenstev s náležitostmi
- § 28 odst. 2 – Vydává na požádání úřední potvrzení o zápisu do rejstříku honebních společenstev nebo o tom, že zápis není proveden
- § 28 odst. 3 – Zapisuje do rejstříku honebních společenstev předepsané údaje
- § 30 odst. 1 – Rozhoduje o přiřazení honebních pozemků, které tvoří vlastní nebo společenstevní honitbu
- § 30 odst. 2 – Určuje výši náhrady za přiřazené honební pozemky, nedohodnou-li se o tom zúčastněné osoby
- § 31 odst. 1 – Povoluje změnu honitby vyrovnáváním hranic nebo výměnou honebních pozemků, vyžadují-li to zásady řádného mysliveckého hospodaření
- § 31 odst. 4 – Rozhoduje o změně honitby vyplývající ze změn vlastnictví honebních pozemků na žádost vlastníka honebních pozemků
- § 31 odst. 5 – Rozhoduje o změně minimálních nebo normovaných stavů zvěře pro danou honitbu
- § 31 odst. 6 písm. e) – Rozhoduje o zrušení obory, není-li ohrazení obory funkční a nezjedná-li držitel honitby v přiměřené lhůtě nápravu
- § 33 odst. 6 písm. h) – Rozhoduje o zániku smlouvy o nájmu honitby v případě, kdy porušením dojde k vážnému ohrožení životního prostředí nebo poklesu počtu zvěře pod stanovené minimální stavy
- § 34 odst. 1 – Vede evidenci honiteb a jejich využití
- § 34 odst. 2 – Vede evidenci mysliveckých hospodářů, mysliveckých stráží a loveckých psů
- § 35 odst. 6 – Ustanovuje a odvolává myslivecké hospodáře
- § 36 odst. 1 – Nařizuje nové konečné sčítání zvěře
- § 36 odst. 3 – Rozhoduje o plánu, nedohodne-li se na něm držitel a uživatel honitby, určí jej na návrh některého z nich
- § 36 odst. 4 – Kontroluje plnění plánů mysliveckého hospodaření
- § 36 odst. 5 – Vyjadřuje se k lovu samičí a samčí spárkaté zvěře do stáří 2 let
- § 38 odst. 2 – Zpracovává statistické hlášení o myslivosti za honitby ve své územní působnosti
- § 39 – Povoluje nebo ukládá úpravu stavů zvěře
- § 40 – Povoluje lov zvěře mimo dobu lovu
- § 41 odst. 1 – Povoluje lov na nehonebních pozemcích
- § 45 odst. 2 – Při úpravě stavu zvěře může povolit některé zakázané způsoby lovu
- § 47 odst. 1 – Vydává lovecký lístek
- § 47 odst. 5 – Odebírá lovecký lístek

- § 49 odst. 1 – Vydává zúčtovatelné plomby uživatelům honiteb
§ 54 odst. 1 – Rozhoduje v pochybnostech o tom, která plodina je vysokocenná
§ 61 odst. 2 – Provádí dozor nad dodržováním zákona o myslivosti
§ 63 – Rozhoduje o přestupcích u fyzických osob
§ 64 – Rozhoduje o přestupcích u právnických a podnikajících fyzických osob

Podle zákona o rybářství č. 99/2004

Obecní úřad obce s rozšířenou působností podle § 20

- 1) Na návrh vlastníka nebo uživatele rybářského revíru obecní úřad obce s rozšířenou působností ustanovuje, odvolává či zrušuje rybářskou stráž a vede evidenci všech rybářských stráží ve své působnosti (§ 14 odst. 1).
- 2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává a odebírá rybářské lístky.
- 3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností projednává přestupky podle tohoto zákona (§ 30 a 31).

Podle zákona na ochranu zvířat proti týrání č. 246/1992 Sb., v platném znění

§ 24 Obce

- (1) Obec může zřizovat, provozovat a rušit útulky pro zvířata.
- (2) Obec může obecně závaznou vyhláškou upravit pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství a vymežit prostory pro volné pobíhání psů.

§ 24a Obecní úřady obcí s rozšířenou působností

- a) rozhodují o zvláštním opatření podle § 28a a § 28b a o předběžné náhradní péči podle § 28c, včetně náhrady nákladů za toto opatření,
- b) plní další úkoly v ochraně zvířat stanovené tímto zákonem a zvláštními předpisy, není-li příslušný jiný orgán ochrany zvířat.

Obecní úřad obcí s rozšířenou působností je povinen projednat všechny podněty k projednání přestupků a správních deliktů vyplývajících z porušení povinností uložených chovatelům a ostatním fyzickým nebo právnickým osobám na úseku ochrany zvířat.

6.2 PRACOVNÍ SKUPINA PRO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ SVITAVY

Pracovní skupina pro životní prostředí byla jako iniciativní a poradní orgán Rady města Svitavy zřízena radou města na jejím jednání 16.12.2014. Pro potřeby rady města vydává například doporučení k dotacím na ošetření významných dřevin ve městě pro jednotlivé žadatele (občany či firmy) a pro grantový program (dotace z rozpočtu města) v oblasti životního prostředí, kterého se zúčastňují zejména občanská sdružení.

Dále se pracovní skupina seznamuje s významnými projekty a záměry, týkajícími se životního prostředí, např. investiční akce s dopadem na životní prostředí, protipovodňová opatření města, péstební opatření, sadové úpravy sídlištní zeleně, odpadového hospodářství apod.

Složení pracovní skupiny:

- předseda – Mgr. David Šimek
- členové – Ing. Marek Antoň, Ing. Viliam Beke, Ivana Čencová, Ing. Pavel Černý, Radim Klíč, Ing. Renata Karlíková, Ing. Václav Košnar, Radka Lacmanová, Jaromír Lenoš, Ing. Pavel Lustyk, Ing. Jan Mach, Ing. Stanislav Navrátil, Karel Netolický.

V roce 2017 se pracovní skupina sešla na 2 jednáních, kdy mimo jiné projednávala žádosti o poskytnutí dotace z rozpočtu města Svitavy v rámci grantových programů města v oblasti životního prostředí a dále v oblasti „Poskytování příspěvku na ošetření významných stromů“ rostoucích na území města Svitavy a pro potřeby rady města vydala doporučení o výši poskytnutí dotace.

6.3 ZELENÁ INFORMACÍM

Město Svitavy získalo první místo v sedmém ročníku soutěže Zelená informacím o nejzdařilejší prezentaci o životním prostředí na oficiálních internetových stránkách měst v České republice.

Pětičlenná odborná porota vybírala mezi webovými prezentacemi 274 měst s počtem obyvatel vyšším než 5 tisíc, které nejlépe splňovaly rychlou a snadnou dostupnost informací o životním prostředí, rozsah a kvalitu obsahu informací o životním prostředí, pravidelnou aktualizaci, míru zlepšení proti poslednímu ročníku a další. Na prvních třech místech se umístila města Svitavy, Ostrava a Tábor.

„Město Svitavy dlouhodobě patří mezi města s nejkvalitnější prezentací životního prostředí na webových stránkách. V letošním ročníku však své stránky viditelně aktualizovali, zpřehlednili a doplnili zajímavými aplikacemi pro občany jako jsou Bobky tam, Třídění odpadů ve Svitavách či aplikací pro ohlášení závad ve městě. Navíc jako jedno z mála měst dlouhodobě publikuje číselné hodnoty o stavu a vývoji životního prostředí“ uvedl ředitel spoluorganizátora soutěže CI2, o. p. s. Josef Novák. Cenu převzali Marek Antoš a Tereza Vrbková z odboru životního prostředí Svitavy, kteří o prezentaci na webu města pečují.

6.4 VEŘEJNÉ ZDRAVÍ

Veřejným zdravím se podle zákona míní zdravotní stav obyvatelstva a jeho skupin, který je významně ovlivňován souhrnem přírodních, životních a pracovních podmínek a způsobem života. V ochraně veřejného zdraví má základní působnost hygienická služba. V roce 2003 došlo k její reorganizaci, kdy zanikly dřívější okresní hygienické stanice (OHS). Úlohu úředního orgánu ochrany veřejného zdraví nyní plní krajské hygienické stanice (KHS) a jejich územní pracoviště.

K plnění expertizních služeb a programů podpory zdraví byly ve všech krajích zřízeny zdravotní ústavy (ZÚ) se svými pobočkami. ZÚ prošly reorganizací s radikální redukcí počtu zaměstnanců i pracovišť, což vedlo k zániku centra prevence a posléze hygienických laboratoří i ve Svitavách. Konečným stavem je nynější existence pouze dvou ZÚ, a sice se sídlem v Ostravě a v Ústí nad Labem. Pro KHS Pardubického kraje včetně územního pracoviště Svitavy zajišťuje expertizní služby ZÚ se sídlem v Ústí nad Labem s nejbližší laboratoří v Hradci Králové.

Legislativně je náplň činnosti hygienické služby stanovena zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a jeho prováděcími předpisy.

Územní pracoviště KHS ve Svitavách se v lednu 2015 přemístilo, neboť původní budova OHS na Polní ulici u rehabilitace byla navracena původním majitelům v rámci církevních restitucí. Nyní sídlíme v budově bývalého celního úřadu na Milady Horákové 275/12.

Dále je uveden stručný přehled několika vybraných oblastí činnosti svitavského územního pracoviště Krajské hygienické stanice Pardubického kraje, které se dotýkají ochrany veřejného zdraví ve městě Svitavy v loňském roce.

6.4.1 OCHRANA PŘED INFEKČNÍMI NEMOCEMI

V roce 2017 byla epidemiologická situace ve výskytu infekčních onemocnění příznivá. Nadále evidujeme srovnatelné počty onemocnění jako v předchozích letech.

Postupný nárůst akutních respiračních onemocnění a chřipky byl zaznamenán počátkem roku. Nemocnost na ARI se na Svitavsku zvyšovala od konce roku 2016 a v roce 2017 již od 1. KT (1.KT - 1437/100 000 obyvatel), epidemického prahu bylo dosaženo pouze ve 3. KT (1703 případů /100 000 obyvatel), s následným postupným poklesem. Od 7. KT již obvyklá sezónní nemocnost. Největší specifická nemocnost byla dle očekávání zaznamenána ve věkových skupinách 0-5 letých, 6-14 letých a 15-24 letých, další věkové kategorie výrazně zasaženy nebyly. Od 7. KT došlo k ústupu respiračních nákaz a příznivá situace zůstala již v průběhu celého roku. V roce 2017 bylo v okrese Svitavy vykázáno 6 závažných případů chřipky, přímo ze Svitav bylo evidováno 1 závažné onemocnění.

Jako každoročně se v průběhu roku objevily plané neštovice. Ve Svitavách bylo vykazováno celkem 112 případů planých neštovic zejména mezi předškolními a školními dětmi, což oproti minulému roku značí pokles (2017- 112, 2016- 293, 2015- 88, 2014- 217, 2013- 37), ale jedná se o běžný jev daný dorůstáním vnímavé populace.

Zaznamenali jsme ojedinělé případy infekční mononukleózy (2017- 3, 2016- 6, 2015- 5, 2014- 1). Další sledovaná nemoc, která se v populaci znovu objevuje, pertusse (černý kašel), byla ve Svitavách evidována ve 3 případech (2017-3, 2016-2, 2015- 2, 2014 -0).

V Pardubickém kraji se po proběhlé epidemii parotitidy v období 2011/12 již situace stabilizovala a k epidemickému šíření příušnic-parotitidy v roce 2017 nedošlo. Jsou evidována pouze lokální

ohniska v rámci kraje. V okrese Svitavy bylo hlášeno pouze 1 onemocnění 2017, vykazované ze Svitav (2017- 1, 2016-6, 2015- 4 , 2014- 32).

Při sledování nálezů šířících se alimentární cestou lze říci, že nedošlo k významné změně oproti minulým roků. Onemocnění narůstají od května do září v závislosti na stravovacích zvyklostech spojených s tímto obdobím. Výskyt kampylobakterií, která je spojena s konzumací drůbežního masa a stále rostoucí oblibou grilování, byl ve Svitavách srovnatelný s předchozími roky. Bylo zaznamenáno 38 případů (2016- 37, 2015- 32, 2014- 24, 2013- 34), což kopíruje předchozí roky. Jak se již v posledních letech stává pravidlem, počet kampylobakterií i v roce 2017 významně přesáhl výskyt dalšího alimentárního onemocnění – salmonelózy. Veterinární opatření, osvěta a změna stravovacích návyků vedou v České republice ke snížení výskytu salmonelóz. Ve Svitavách zaznamenáváme v posledních letech podobné počty onemocnění s mírně klesajícím trendem za poslední roky (2017 -7, 2016- 10, 2015-27, 2014- 25, 2013-21). Snížené počty salmonelóz v okrese Svitavy mají vliv na příznivou situaci v rámci kraje.

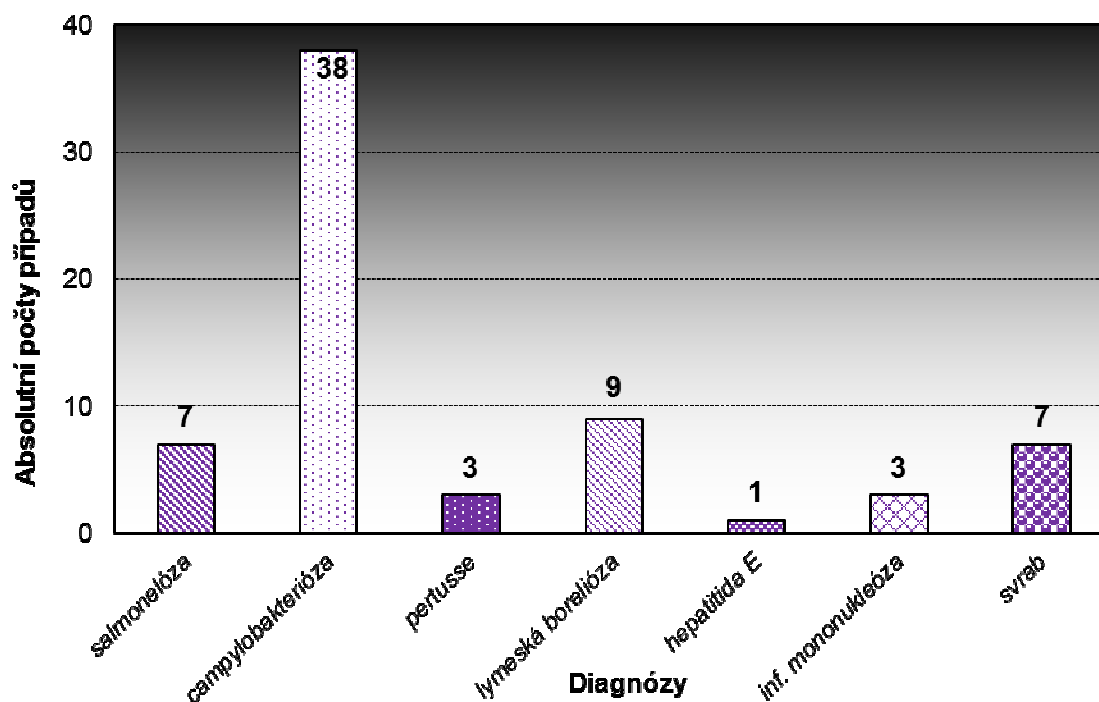
Ve Svitavách nebyl v roce 2017 zaznamenán žádný případ onemocnění virovou hepatitidou A, která se šíří alimentární cestou či je známá jako nemoc špinavých rukou. Nově v rámci kraje i okresu dochází k vzestupu počtu onemocnění virovou hepatitidou E, která má obdobný mechanismus přenosu jako hepatitida A, a často je spojována s konzumací zabijačkových specialit a zvěřiny. Evidujeme 6 nových onemocnění v rámci okresu (2016-5). Ve Svitavách, stejně jako v loňském roce, 1 případ.

Z nálezů přenášených pomocí vektorů je v našich podmínkách pozornost věnována zejména lymeské borelióze (2017- 9, 2016- 8, 2015- 5, 2014- 6, 2013- 2) a klíšťové encefalitidě. Klíšťová encefalitida nebyla v roce 2017 ve Svitavách diagnostikována, stejně jako v předchozích 3 letech (2016-2014: 0), pro srovnání - v rámci okresu jsme vykazovali 10 nových onemocnění.

Z parazitárních onemocnění je potřeba zmínit výskyt svrabu, který byl ve Svitavách v roce 2017 nahlášen v 7 případech, přičemž nejčastější jsou rodinná ohniska.

Přehled některých vybraných infekčních onemocnění ve Svitavách v roce 2017 přináší následující graf.

Obrázek 6.1 Přehled vybraných infekčních onemocnění ve Svitavách v roce 2017.

Zdroj: KHS Pardubického kraje, územní pracoviště Svitavy

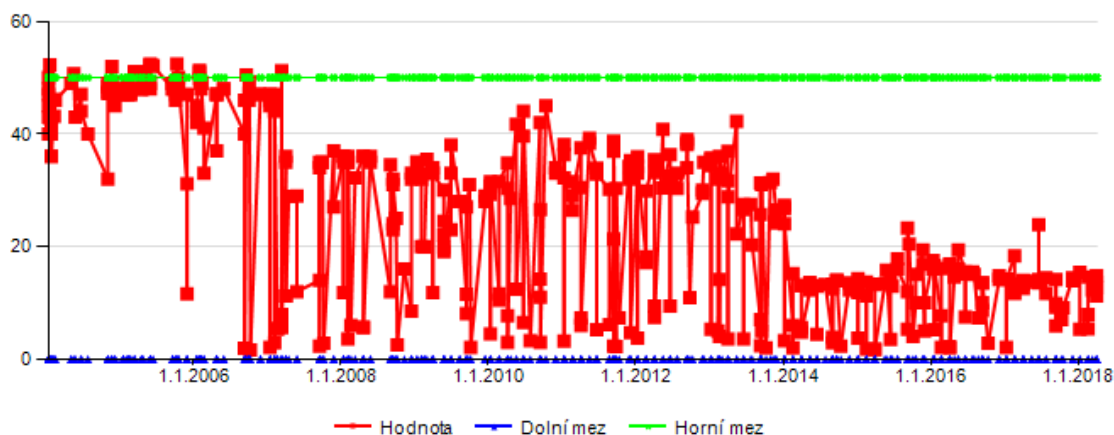
6.4.2 KVALITA PITNÉ VODY

Zdravotní nezávadnost a kvalita pitné vody ze skupinového vodovodu Svitavy podléhá průběžné kontrole provozovatelem vodovodu, který je povinně předává do celostátního elektronického systému pitné vody (Pi-Vo), provozovaného hygienickou službou.

Mimo to má provozovatel vodovodu povinnost zajistit, aby odběratelům dodávané pitné vody byly k dispozici aktuální informace o jakosti dodávané pitné vody.

V roce 2017 se ve Svitavách nevyskytly závažnější problémy s kvalitou pitné vody. Skupinový vodovod Svitavy čerpá vodu z podzemních zdrojů. Jedná se o kvalitní pitnou vodu. Vlivem posilujících vrtů čerpajících vodu z nižší spodnoturonské zvodně se udržuje výrazně nižší obsah dusičnanů, který se v kontrolních rozbořech v loňském roce pohyboval podle momentálního poměru čerpání vody z různých zdrojů v rozmezí 2,1 – 23,9 mg/l s průměrnou hodnotou 12,70 mg/l z 26 vyšetřených vzorků vody (limit – nejvyšší mezní hodnota (horní mez) je 50 mg/l).

Obrázek 6.2 Vývoj kvality pitné vody u ukazatele dusičnany (mg/l) za období 1.1.2004 – 18.4.2018

Zdroj: Informační systém pitné vody Pi-Vo.

Dusičnanům se v současné době již nepřisuzuje takový zdravotní význam jako dříve a jsou spíše celkovým ukazatelem antropogenního ovlivnění vody. Vědecký výzkum staví z hlediska zdravotního rizika z pitné vody do popředí jiné ukazatele, jako jsou vedlejší produkty dezinfekce vody a některé kovy s potenciálním negativním vlivem na vývoj nervového systému a intelektu u dětí, jako je olovo, mangan a arsen.

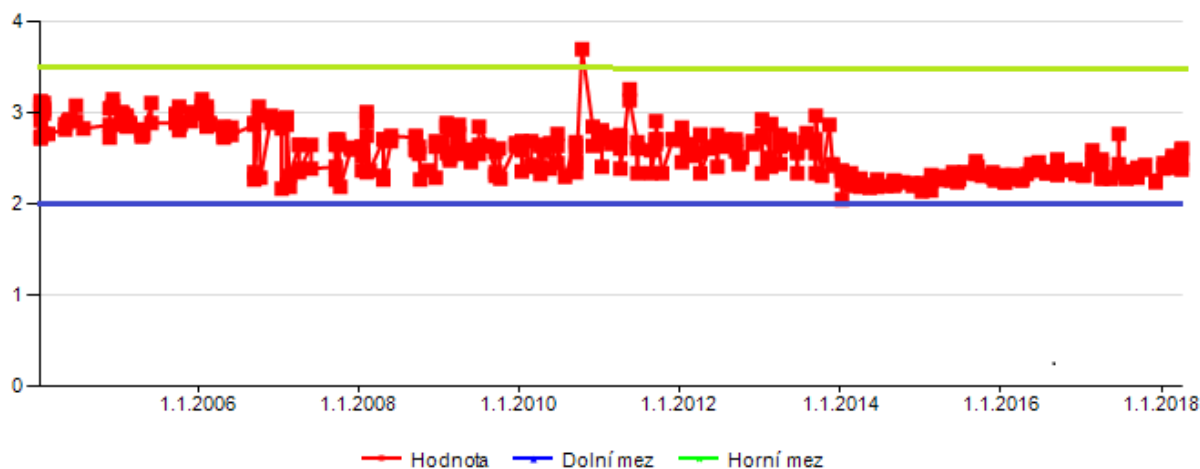
I z tohoto hlediska je svitavská voda velmi kvalitní a tyto ukazatele v kontrolních rozborech nepřekračují mez stanovitelnosti. Olovo ovšem může představovat závažné zdravotní riziko zejména pro těhotné ženy a malé děti ve starších budovách s původními olověnými rozvody vody, které se budovaly před rokem 1945. U nich by si měl majitel u některé laboratoře nechat ověřit koncentraci olova v ranní neodtočené vodě.

Krajská hygienická stanice Pardubického kraje od roku 2015 postupně rozšiřuje kontroly jakosti pitné vody u pesticidních látek a jejich nejvýznamnějších metabolitů a k této rozšířené kontrole nabádá i provozovatele vodovodů. Důvodem jsou časté nálezy těchto látek v podzemních vodách v rámci monitoringu, který provádí Český hydrometeorologický ústav i řada pozitivních nálezů v pitné vodě v některých krajích. Rozkladem původních látek půdní mikroflórou, zejména herbicidů široce používaných k hubení plevelů, vznikají metabolity, které se snadno vyluhují do spodních vod a vykazují zde značnou perzistenci. Některé z nich, tzv. relevantní metabolity přitom mají podobné toxické vlastnosti, jako jejich mateřské látky.

Ve vzorcích vody ze svitavského skupinového vodovodu v roce 2017 nebyly nad mezí stanovitelnosti zjištěny žádné analyzované pesticidní látky nebo jejich metabolity.

Z hlediska prevence kardiovaskulárních onemocnění se za významný ukazatel považuje tvrdost pitné vody, tedy obsah vápníku a hořčíku. V roce 2017 se průměrná hodnota svitavské vody pohybovala okolo 2,37 mmol/l. Hodnota se nachází v rozmezí, které se považuje za optimální.

Obrázek 6.3 Vývoj kvality pitné vody u ukazatele vápník + hořčík (mmol/l) za období 1.1.2004 – 18.4.2018

Zdroj: Informační systém pitné vody Pi-Vo.

6.4.3 KVALITA VODY KE KOUPÁNÍ

Povinné provozní kontrole podléhá i zdravotní nezávadnost a kvalita vody používané obyvateli města ke koupání. V provozu krytého bazénu a venkovního letního koupaliště se v roce 2017 z hlediska kvality a zdravotní nezávadnosti vody nevyskytly problémy.

V letní sezóně KHS pravidelně sleduje kvalitu vody v rybníku Rosnička, zařazeného do celostátního seznamu vodních ploch, využívaných veřejností ke koupání.

V posledních letech zde byla voda většinou hodnocena stupněm 3, tedy jako zhoršená jakost vody s mírně zvýšenou pravděpodobností vzniku zdravotních problémů a doporučením se osprchovat po koupání (toto hodnocení sice může některé obyvatele odrazovat, ale je třeba si uvědomit, že zcela bezrizikové není koupání ani v upravované a chlorované vodě umělých bazénů a koupališť).

V loňské teplotně nadprůměrné velmi příznivé sezóně bylo nutné v Rosničce podobně jako v mnoha dalších nádržích v ČR omezovat koupání z důvodu pomnožení sinic. V druhé polovině července byla voda hodnocena stupněm 5, tedy jako voda nebezpečná ke koupání, která neodpovídá hygienickým požadavkům a hrozí akutní poškození zdraví, proto byl vyhlášen zákaz koupání do odvolání. Nálezy sinic a chlorofylu-a v laboratorních rozborech překročily limity III. stupně hodnocení.

Na základě opakovaných zákazů koupání v posledních 3 letech se Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy v průběhu roku 2017 začal do větší hloubky zabývat důvody ovlivňujícími zhoršenou kvalitu vody v rybníku Rosnička. Na základě výsledků akreditovaných rozborů kvality vody v rybníku a na přítoku do odkalovací nádrže z obce Javorník, které bylo v režii Vodoprávního úřadu Městského úřadu Svitavy a akreditovaných rozborů v rámci monitoringu kvality vody ke koupání Krajskou hygienickou stanicí Pardubického kraje, je zpracován posudek. Kompletní posudek, jehož cílem je identifikace příčin a návrh možných nápravných opatření, je volně přístupný na internetových stránkách města Svitavy: <http://www.svitavy.cz/cs/m-7397-opatreni-na-zlepseni-kvality-vody-v-rybniku-rosnicka/>.

Aktuální informace o kvalitě vody na Rosničce během letní sezóny budou opět k dispozici na internetových stránkách KHS Pardubického kraje: www.khspce.cz a základní informace budou umístěny i na informační tabuli přímo u Rosničky.

6.4.4 OHROŽENÍ ZDRAVÍ HLUKEM

Mezi faktory životního prostředí, které často znepríjemňují život lidem ve městech, patří hluk.

Hluk je označován jako nechtěný zvuk, jehož účinek závisí na jeho intenzitě, časovém průběhu a vlnové délce.

Možnosti právní ochrany před škodlivými účinky hluku jsou kromě jiného definovány v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Hygienické limity hluku, uvedené v prováděcím právním předpisu nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, jsou primárně stanoveny za účelem ochrany zdraví před závažnými zdravotními účinky dlouhodobé expozice hluku z dopravy nebo technických zdrojů hluku. Jsou proto stanoveny v ekvivalentní hladině akustického tlaku za určitý časový úsek a představují zákonné minimum, které je každý provozovatel zařízení produkujícího hluk povinen dodržovat.

Na některé, i když obtěžující zdroje hluku, např. tzv. sousedský hluk z užívání vybavení bytu nebo domu, se hlukové limity nevztahují a zajistit optimální hlukovou pohodu k bydlení cestou kontroly dodržování hygienických limitů v takových případech nelze.

U hluku z provozoven jsou hygienické limity hluku konkrétně stanoveny pro 8 souvislých a na sebe navazujících nejhlučnějších hodin v denní době (6:00-22:00), resp. pro nejhlučnější hodinu v době noční (od 22.00 do 6.00 hodin). Nevztahují se např. na hlasové a jiné akustické projevy hostů, přicházejících nebo odcházejících z restauračních zařízení, které často bývají hlavní příčinou rušení nočního klidu a podávání stížností.

U hluku z dopravy se limity vztahují na celých 16 hodin v době denní, resp. 8 hodin v době noční. Nepostihují tedy okamžitý hluk např. při průjezdu jednotlivých nákladních aut po jinak nepřiliš frekventovaných komunikacích.

Podstatné změny v ochraně před nepříznivými účinky hluku, garantované zákonem o ochraně veřejného zdraví (z. č. 258/2000 Sb.), přinesla novela tohoto zákona, která vstoupila v platnost 1.12.2015. Za hluk se již nepovažuje zvuk z produkce hudby ve venkovním prostoru a zvuk způsobený hlasovým projevem fyzické osoby. Pro tento zvuk tedy již neplatí hygienické limity hluku a v kompetenci KHS není dozor nad těmito zdroji hluku. V praxi se jedná především o letní pořádání hudebních produkcí ve venkovním prostoru (koncerty, diskotéky, technopárty apod.) a o hluk z provozu předzahrádek restauračních zařízení, kde jsou hlasové projevy hostů ve večerních hodinách obvykle dominantním zdrojem obtěžujícího hluku. KHS tedy již není orgánem věcně příslušným k vyřízení podnětů týkajících se těchto zdrojů hluku a jejich regulaci by měla zajišťovat obec, nejspíše cestou obecně závazných vyhlášek, vydávaných podle § 10 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zmíněná novela zákona byla neplánovaně pozměňovacími návrhy v průběhu projednávání v Parlamentu ČR rozšířena o tzv. zásadu hlukové priority v území, která např. přinesla pro stavebníky nových rodinných domů povinnost zajistit protihlukovou ochranu svého domu k dodržení limitů hluku, pokud se dům umísťuje do území zatíženého stávajícími nebo budoucími zdroji hluku, již zanesenými do územního plánu. Stavebníci proto budou muset s větší rozvahou rozhodovat, kde budou stavbu realizovat, a to i v závislosti na platné územně plánovací Odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

dokumentaci území a v ní navržených zatím nerealizovaných záměrů, které mohou být zdrojem hluku.

Splnění této povinnosti dokládají stavebnímu úřadu závazným stanoviskem KHS k projektové dokumentaci domu. Doporučený seznam podkladů, které by měla předkládaná dokumentace obsahovat, je uveden na webových stránkách Krajské hygienické stanice Pardubického kraje: www.khspce.cz/ke-stazeni/.

Na hluk z hudebních produkcí se tedy po novele zákona hlukové limity vztahují pouze v případech, kdy se jedná o akce, pořádané v budově. KHS v minulosti řešila např. stížnosti na hudební klub v budově svitavského kina, situované v těsné blízkosti areálu nemocnice a bytového domu. Provedená rekonstrukce této budovy byla proto zaměřena i na omezení hlučnosti z pořádaných akcí, což by měl ukázat již povolený zkušební provoz.

Závažným problémem je ve Svitavách dopravní hluk, kde jde hlavně o průtah silnice I/43. Reálným řešením je zde vybudování obchvatu, který je projekčně připraven v úrovni stavebního povolení s předpokládaným termínem realizace dle Ředitelství silnicí a dálnic ČR v letech 2017 – 2019. Ke snížení hlukové zátěže obytné zástavby v blízkosti stávající I/43 byla ŘSD realizována alespoň individuální protihluková opatření (výměnu oken).

6.4.5 OCHRANA ZDRAVÍ DĚTÍ A MLÁDEŽE

Důležitou úlohu v ochraně zdraví dětí a mládeže a při formování návyků a postojů ke zdravému životnímu stylu hrají mateřské a základní školy. Obdobnou úlohu má i školní stravování, kde je primárně kladen důraz na zajištění bezpečnosti podávaných pokrmů v souladu s požadavky evropského potravinového práva a národních předpisů, ale stále více i na výživovou hodnotu a pestrost podávané stravy.

V roce 2017 byl hlavní náplní kontrolní činnosti oddělení hygieny dětí a mladistvých (HDM) právě dozor nad zařízeními školního stravování. Ve školních jídelnách byly provedeny kontroly specificky zaměřené na hygienu povrchů, předmětů, instalací a zařízení ve školních jídelnách včetně průkazu biofilmů na těchto površích. V roce 2017 byly na území města Svitavy provedeny tři kontroly školních jídelen – ve dvou případech byly zjištěny závady, které vedly k uložení sankce.

Oddělení HDM se dlouhodobě zabývá problematikou doporučené pestrosti pokrmů ve školním stravování. Zaměstnanci školních jídelen byli pracovníky oddělení v posledních letech v tomto směru opakovaně edukováni. V roce 2017 v rámci celostátní prioritní oblasti státního zdravotního dozoru bylo provedeno vyhodnocení měsíčního jídelního lístku z jedné školní jídelny ve Svitavách dle metodiky „Nutriční doporučení Ministerstva zdravotnictví ČR ke spotřebnímu koší“, a to včetně doporučení a návrhů na zlepšení stavu. Obecně lze konstatovat, že dochází ke zlepšení skladby jídelniček ve školních jídelnách v souladu s oficiálními moderními výživovými doporučeními.

Dále proběhly kontroly dvou neškolských zařízení péče o děti batolecího a předškolního věku, včetně zajištění stravování - v jednom případě byly zjištěny závady, které vedly k uložení sankce.

V rámci celostátní prioritní oblasti výkonu státního zdravotního dozoru zaměřené na zajištění podmínek pro osobní hygienu žáků na základních školách byla vykonána kontrola na jedné svitavské základní škole.

V rámci preventivního hygienického dozoru byly posouzeny 4 projektové dokumentace rekonstrukcí základních škol (např. R-komplex ZŠ Riegrova Svitavy, učebny přírodních věd ZŠ Felberova Svitavy a ZŠ TGM Svitavy) a 2 dokumentace rekonstrukce školních jídelen (školní

jídlna gymnázia, Internátní školní jídelna). Byla vydána 3 souhlasná závazná stanoviska ke kolaudacím stavebních úprav školských objektů a provozoven péče o děti.

6.5 NEZÁVISLÉ EKOLOGICKÉ ORGANIZACE

V následujícím přehledu uvádíme soupis nezávislých ekologických organizací se sídlem ve Svitavách. Přehled je řazen v abecedním pořadí.

6.5.1 ASOCIACE BRONTOSAURA SVITAVY

- Hlavní náplň činnost: Svitavský oddíl Asociace Brontosaura je organizací sdružující děti a mládež se zájmem o přírodu, turistiku, cestování a prázdninovou činnost.
- Působnost: Svitavsko
- Adresa: Mgr. Jan Richtr, Dimitrovova 25, Svitavy

6.5.2 OBČANSKÉ SDRUŽENÍ LAVITA

- Hlavní náplň činnost: ochrana přírody a krajiny, životního prostředí, zdraví, památek, kulturních hodnot a krajinného rázu urbanizované i neurbanizované krajiny, ochrana zeleně v obcích, zapojení mládeže do veřejně prospěšných aktivit, bezplatná poradenská a informační činnost v oblasti ochrany životního prostředí a ekologicky šetrného hospodaření firem a domácností apod.
- Působnost: sdružení působí na celém území České republiky
- Adresa sdružení: náměstí Míru 61/41, Svitavy

6.5.3 ZO ČSOP RYBÁK

- Hlavní náplň činnosti: Monitoring rostlin, ptáků, obojživelníků a netopýrů, popřípadě i některých dalších vybraných skupin organismů (motýli). Praktická ochrana rostlin, ptáků, obojživelníků, netopýrů a některých dalších skupin organismů. Managementové zásahy v přírodě ve prospěch ohrožených lokalit a druhů organismů. Realizace záchranného transferu obojživelníků v Hradci nad Svitavou. Péče o zvláště chráněná území přírody na Svitavsku. Pořádání soutěží a terénních akcí pro žáky, studenty a veřejnost (Ptačí festival, Vítání ptačího zpěvu, Uklid'me svět, Setkání s přírodou apod.). Účast ve správních řízeních. Neperiodické vydávání zpravodaje KonSterna.
- Působnost: Anenská Studánka, Banín, Benátky, Bohuňovice, Boršov, Budislav, Bystré, Cerekvice n. Loučnou, Čistá, Dětrichov, Helvíkov, Hradec nad Svitavou, Chmelík, Chotěnov, Chotovice, Janov, Jarošov, Javorník, Jedlová, Kamenná Horka, Karle, Koclířov, Kozlov, Křenov, Kukle, Květná, Lubná, Mikuleč, Mladějov, Muzlov, Nová Sídla, Nová Ves, Opatov, Opatovec, Ostrý Kámen, Pohledy, Poříčí, Příluka, Radiměř, Rohozná, Rychnov, Semanín, Sklené, Strakov, Stašov, Svitavy, Trstěnice, Třebařov, Třebovice, Vendolí a Zrnětín
- Adresa zařízení ZO ČSOP: Mgr. Jiří Mach, předseda, Dimitrovova 29, Svitavy

6.6 INVESTICE DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ROCE 2017

V tabulce 6.1 jsou uvedeny investice do životního prostředí financované z městského rozpočtu nebo rozpočtu organizací městem zřízených.

Tab. 6.1 Investice do životního prostředí v roce 2017

Akce	Výše finančních prostředků (v tis. Kč vč. DPH)	Garant
celoplošná deratizace, deratizace kanalizace	393,2	OŽP
ekologická výchova	15,1	OŽP
náklady spojené s ČOV Svitavy (výstavba garážového stání, nákup zařízení, běžné výdaje s provozem)	2.106,5	OŽP
rekonstrukce splaškové kanalizace ve městě (ul. Nádražní, T.G.M., U Stadionu a Kollárova, Hybešova, Neumannova)	19.040,6	OŽP
přípravné práce pro rekonstrukce kanalizace (ul. Poličská, kpt. Jaroše, propojení kanalizací U Tří mostů, propojení kanalizací průmyslová zóna)	745,3	OŽP
Rekonstrukce dešťové kanalizace	281,4	OŽP
příprava pro výstavbu poldrů	521,6	OŽP
spoluúčast města Svitavy na dokončení protipovodňové úpravy řeky Svitavy	3.000,0	OŽP
likvidace černých skládek	116,3	OŽP
mimořádný svoz plastů a papíru, mytí kontejnerů	664,5	OŽP
myslivost	32,5	OŽP
odborná správa městských lesů	152,6	OŽP
pěstební činnost v lesích	436,6	OŽP
údržba ploch v majetku města	319,9	OŽP
regenerace veřejně přístupné zeleně ve městě Svitavy	824,1	OŽP
zelený prstenec I. etapa	232,3	OŽP
zelený prstenec II. etapa	147,6	OŽP
navrtávky vodovodního řadu	42,6	OŽP
navrtávky kanalizačního řadu	23,3	OŽP

útulek pro opuštěné psy	81,5	OŽP
koše na psí exkrementy	120,6	OŽP
nákup sáčků na psí exkrementy, krmivo	144,9	OŽP
odchyt holubů	50,1	OŽP
zabezpečení majetku před holuby	49,9	OŽP
úpravy lesních cest	131,7	OŽP
provoz sběrného dvora	495,8	OŽP
provoz komunitní kompostárny	724,7	OŽP
dotace občanským sdružením	33,0	OŽP
příspěvek na ošetření významných stromů	69,1	OŽP
rekonstrukce vodovodního řádu na ul. Petrusova	2.014,5	SVS
nákup vodoměrů	307,6	SVS
pořízení odbočení a uzávěrů vodovodních přípojek	66,1	SVS
opravy vodojemů	254,4	SVS
péče o veřejnou zeleň	8.110,8	SPORT
úklid komunikací	5.113,3	SPORT
nákup travní sekačky	498,0	SPORT
nákup servisního motorového vozidla	320,0	SPORT
nákup vysavače drobného odpadu	51,4	SPORT
nákup softwaru „Pasport veřejné zeleně“	382,7	SPORT
finanční prostředky celkem	46.370,24	

Zdroj: OŽP MěÚ Svitavy

Vysvětlivky:

ORM – odbor rozvoje města MěÚ Svitavy

OŽP – odbor životního prostředí MěÚ Svitavy

PD – projektová dokumentace

SPORT - SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

SVS – Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí

6.7 SVITAVY V ČÍSLECH MĚSTSKÉ STATISTIKY

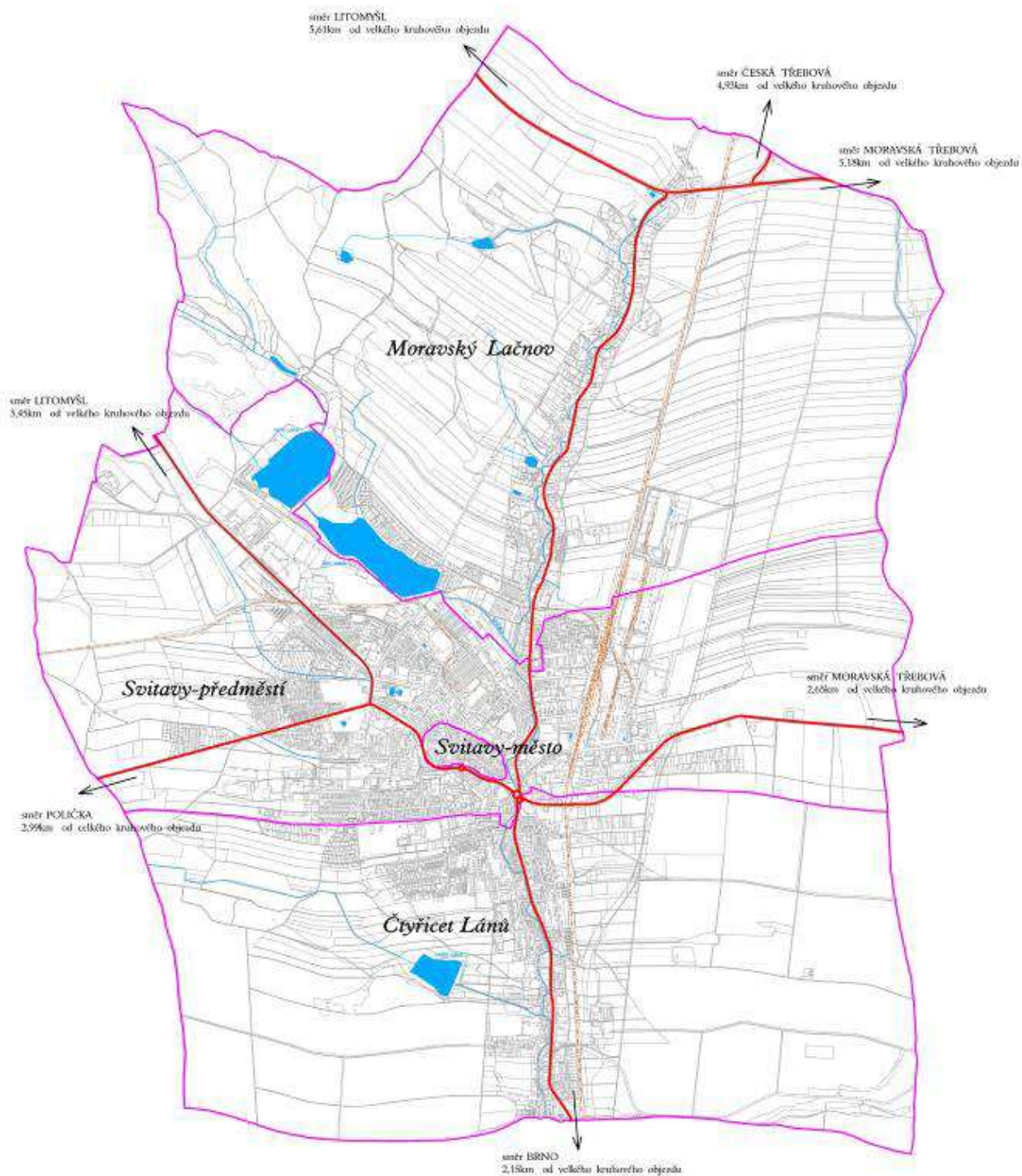
Město a úřad v číslech

- Trvalý pobyt mělo k 31. prosinci za rok 2017 ve Svitavách 17.059 obyvatel, z toho 179 cizinců.
- Ve Svitavské nemocnici, a.s. se narodilo 708 miminek, z toho 122 občánek Svitav.
- V roce 2017 se uzavřelo 81 manželství a dalších 6 církevních.
- Navždy odešlo 177 svitavských občanů.
- Do svitavských základních škol nastoupilo v září 1.820 dětí.
- Mateřské školy navštěvovalo 638 dětí.
- Přistěhovalo se 261 občanů a pro odstěhování se rozhodlo 318.
- V evidenci bylo 23.469 provozovaných vozidel.
- Na odboru financí bylo evidováno 1.499 psů a vybráno 463 tis. Kč za poplatků za psa.
- Na odboru životního prostředí bylo vybráno téměř 9.740 tis. Kč za poplatků za komunální odpad.
- Na odboru životního prostředí bylo vydáno 150 ks rybářských lístků, za což bylo vybráno 53.100 Kč a 46 ks loveckých lístků, za což bylo vybráno 6.120 Kč

6.8 KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ MĚSTA SVITAVY

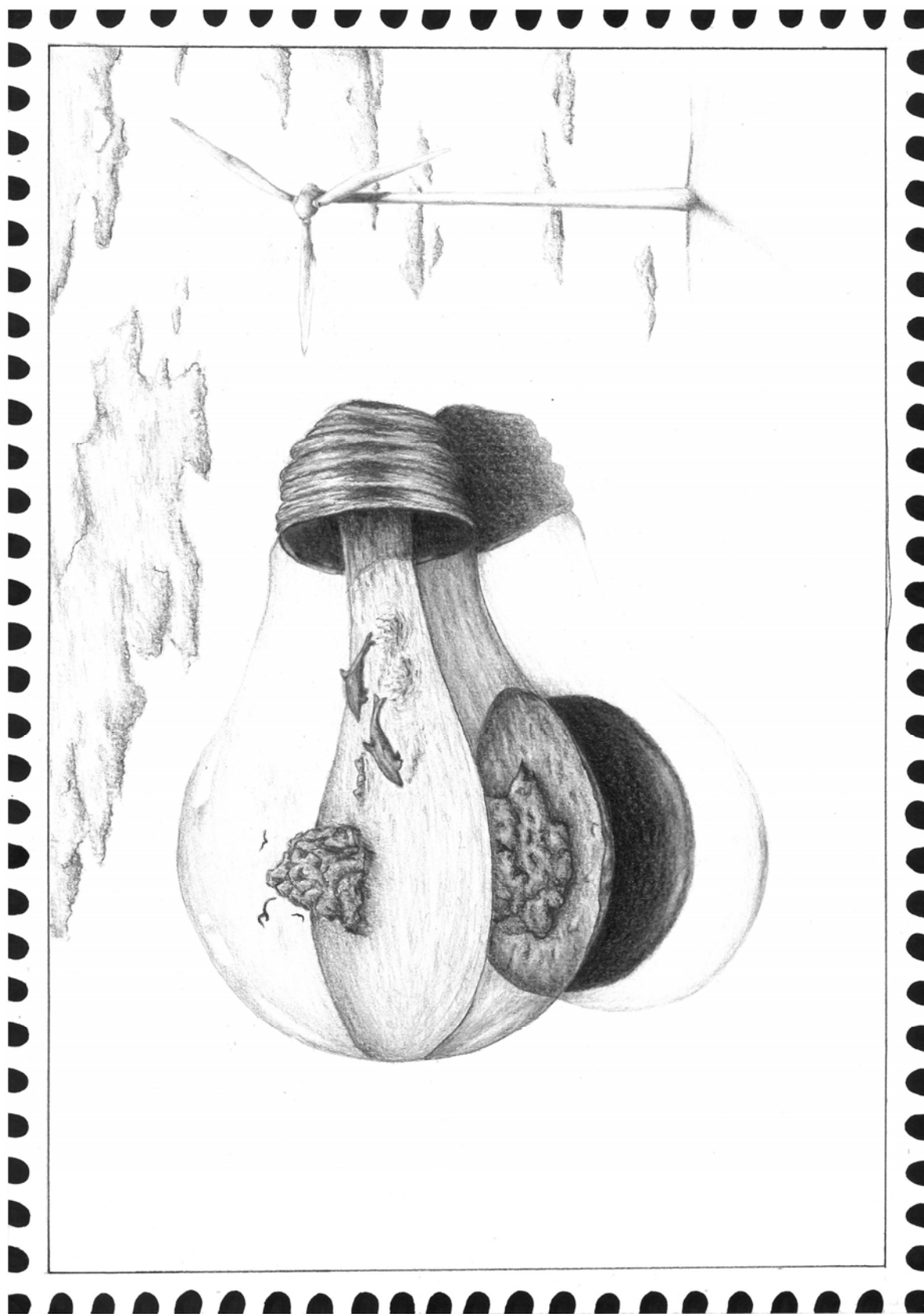
Město Svitavy se skládá ze čtyř katastrálních území – Svitavy-město, Svitavy-předměstí, Moravský Lačnov a Čtyřicet Lánů. Celková rozloha města je cca 3.133,29 ha. Na obrázku 6.1 je znázorněna katastrální mapa města Svitavy.

Obrázek 6.1 Katastrální území města Svitavy

Vypracoval: OI MěÚ Svitavy

„Ekoznámka 2018“ – 1. místo v kategorii Životní prostředí a my

Pavλίna Truncová, Základní škola Svitavy, náměstí Míru 73

7 ZÁVĚR

7.1 ZPRÁVA O STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2017

Cílem této zprávy je popsat změnu životního prostředí ve Svitavách v období 1995 až 2017, analyzovat příčiny dosavadního vývoje a naznačit další vývoj.

7.1.1 VÝVOJ STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH V ROCE 2017

Rok 2017 můžeme označit z pohledu stavu životního prostředí ve Svitavách za stabilní, přičemž i v tomto roce došlo k vytvoření podmínek pro zlepšení tohoto stavu v příštích letech:

- ovzduší

Podle zákona o ochraně ovzduší je každý majitel spalovacího zdroje na pevná paliva o jmenovitém příkonu 10 až 300 kW včetně, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu, povinen provádět jednou za dva roky kontrolu technického stavu a provozu zdroje. Byla povinnost provést první kontrolu nejpozději do 31. prosince 2016. Kontrolu je oprávněna provést jen odborně způsobilá osoba proškolená výrobcem zdroje, která má od něj udělené oprávnění k jeho instalaci, provozu a údržbě.

- pitná voda

V roce 2017 byla odběratelům dodávána kvalitní pitná voda s minimálním obsahem dusičnanů. Průměrná kvalita vody v tomto ukazateli činila 12,66 mg/l, což představuje proti roku 2016 nárůst o cca o 2,43 mg/l z důvodu nutnosti odběrů i ze středního turonu v prameništi Olomoucká. Norma pro pitnou vodu dodávanou z vodovodního řádu činí 20 mg/l.

V roce 2017 byly provedeny rekonstrukce vodovodních řadů na ul. Petrusova a T. G. Masaryka.

- odpadní voda

V roce 2017 byl zajišťován provoz kanalizace a ČOV v souladu s provozním řádem.

V rámci údržby kanalizace bylo zajištěno odstranění havárie kanalizace na ulici Na Červenici a tlakové kanalizaci na ulici Hlavní. Z investičních akcí to pak byla rekonstrukce kanalizace na ulici U Stadionu, Kollárova a T. G. Masaryka.

Provoz ČOV se vyznačoval poměrně vysokou stabilitou procesu a vysokou účinností čištění. Pozornost byla zaměřena především na odstraňování fosforu a dusíku z vypouštěných odpadních vod. Po celý rok pak probíhalo čištění odpadních vod ze sousedních obcí Hradec nad Svitavou, Radiměř a Vendolí.

- protipovodňová ochrana města

Pro zachycení vody v krajině jsou rozpracovány projektové dokumentace pro zbudování dalších suchých retenčních nádrží, dílčí úpravy vodních toků a revize nejproblematičtějších míst se zatápěním nemovitostí z městské kanalizace při přívalových srážkách.

Pokračovaly práce na dokončení protipovodňové úpravy řeky Svitavy v úseku od Svitavského rybníka po Komenského náměstí a zahájení prací na zbudování poldru na Studeném potoce.

Významným počinem je dokončení suchého poldru na Studeném potoce. Investorem byl Státní pozemkový úřad ČR, který v závěru roku 2017 předal dokončené dílo do vlastnictví města Svitavy.

- odpady

Celkové množství vyprodukovaných komunálních odpadů občany města Svitavy činilo v roce 2017 celkem 4.127,3 tun, což představuje meziroční nárůst o cca 46,6 t. Přestože je na skládkách ukládáno velké množství komunálního odpadu, 2880,9 t., podíl vytríděných a znovu využitelných složek odpadu dosáhl v roce 2017 hodnoty 1.246,4 t., což z celkového množství komunálního odpadu činí 30,2 %. Podíl vytríděných složek (papír, plasty, sklo) se proti roku 2016 zvýšil o cca 164,7 t.

Trvalý dlouhodobý růst vytríděných složek a snižující se množství komunálního a velkoobjemového odpadu má příznivý vliv na cenu poplatku za komunální odpad, kterou město platí společnosti LIKO SVITAVY a.s. Při rostoucích nákladech na provoz svozu a při zvyšujících se zákonných poplatcích za uložení odpadů na skládkách poplatek od občanů zůstává v podstatě na stejné úrovni.

V roce 2017 se podařilo průběžně likvidovat nově vznikající nepovolené skládky odpadu na pozemcích v majetku města. Z rozpočtu města byla na tuto činnost vynaložena částka ve výši 116,3 tis. Kč.

- městská zeleň

Celková plocha veřejné zeleně ve Svitavách již čítá 85 ha, přičemž z této rozlohy je cca 63 ha pravidelně udržováno společností SPORTEŠ Svitavy s.r.o.

V rámci pravidelné údržby je prováděna především údržba travnatých ploch - kosení intenzivních nebo mulčování extenzivních ploch, úklid spadeného listí a dále ošetřování dřevin.

Ve správě je 6000 stromů, 3,5 km živých plotů a několik tisíc keřů. V roce 2017 bylo vysazeno 30 stromů.

Probíhala údržba růží, záhonů letniček, trvalek a intenzivní údržba nově založených a významných sadových úprav.

7.1.2 PŘETRVÁVAJÍCÍ PROBLÉMY V OBLASTI ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ VE SVITAVÁCH

Přes dosažené pozitivní výsledky dosud přetrvávají v oblasti životního prostředí ve Svitavách následující problémy:

- voda

Technický stav části vodovodů a kanalizací ve městě bohužel odpovídá jejich stáří. Vodovody vykazují ztráty vody a netěsné kanalizační stoky způsobují únik odpadních vod do vod podzemních nebo naopak při zvýšené hladině spodních vod způsobují nátok balastních vod na ČOV, což má nepříznivý vliv na technologický proces čištění.

Přes provedená protipovodňová opatření nelze zajistit úplnou a komplexní ochranu před účinky extrémních srážek, dlouhotrvajících srážek a jarního tání sněhu. S ohledem na skutečnost, že se Svitavy nacházejí v horní části povodí, nelze s dostatečnou rezervou reagovat na vznik nepříznivých povětrnostních stavů. Velmi se osvědčila opatření na zachycení vody v krajině, kdy je ve zbudovaných suchých nádržích (poldrech) zachycována voda, která by jinak způsobila

rozlití vodních toků ve městě i v obcích níže po toku řeky Svitavy. V současné době jsou vytipovány další vhodné lokality pro zbudování dalších suchých nádrží. Snahou bude zajistit zpracování dalších stupňů projektové přípravy těchto vodních děl tak, aby se město mohlo ucházet o získání prostředků na jejich realizaci z národních a evropských zdrojů.

- odpady

Stále vznikají nové nepovolené skládky odpadů, a to nejčastěji na pozemcích v centru města a sídlištích, dále pak v okolí řadových garáží a ve větrolamech. Hlavním nešvarem roku 2017 bylo stejně jako v předchozích letech odkládání všech druhů odpadů na kontejnerových stáních pro tříděný odpad místo toho, aby občané tento odpad odvezli do sběrného dvora. Dalším nešvarem bylo i zakládání černých skládek odpadů z údržby soukromé zeleně v okolí chatových oblastí. V součinnosti s městskou policií se podařilo usvědčit několik viníků, kteří byli řešeni blokovou pokutou či pokutou v přestupkovém řízení.

- příroda a krajina

Živá příroda dosud nestačila ve větším rozsahu pozitivně reagovat na snížení znečištění a na aktivní opatření k její ochraně.

Počet živočišných a rostlinných druhů v různém stupni ohrožení je dosud vysoký. Tento stav se bude pravděpodobně měnit jen pomalu.

- stížnosti obyvatel

Rovněž i v roce 2017 byly řešeny na různých úrovních orgánů státní správy stížnosti, připomínky obyvatel na hluk, zápach a obtěžování prachem. Na různých úrovních proto, že každému orgánu státní správy je svěřena jiná kompetence – např. Krajské hygienické stanici (dále jen „KHS“) problematika týkající se obtěžování hlukem, České inspekci životního prostředí (dále jen „ČIŽP“) provoz vyjmenovaných zdrojů znečišťování ovzduší apod. Stížnosti a připomínky obyvatel se týkaly především těch částí města, kde se dotýká průmyslová část města s obytnou zástavbou a problematiky hluku z dopravy.

Další připomínky obyvatel jsou většinou řešeny odborem životního prostředí MěÚ ve Svitavách nebo městskou policií. To se týká především porušování vyhlášek města, jako např. zakládání černých skládek, znečišťování ovzduší, venčení psů a jejich volný pohyb na veřejných prostranstvích, týrání zvířat a celá řada dalších případů.

7.1.3 OČEKÁVANÝ VÝVOJ

- ovzduší

V nejbližších letech lze očekávat stabilní nízké emise u vyjmenovaných zdrojů zajišťujících výrobu tepla a teplé vody pro byty v panelových domech díky poklesu množství spáleného paliva v návaznosti na snížení ztrát tepla.

Vzhledem k tomu, že se majitelé rodinných domů vrací k vytápění uhlím a především nárůst automobilové dopravy, bude pravděpodobně docházet ke zvýšení koncentrací oxidu siřičitého a polétavého prachu. Zdrojem různých organických škodlivin může být spalování odpadů (především různých druhů plastů) v lokálních topeništích.

Povinnosti provozovatelů kotlů na pevná paliva změní novela zákona o ochraně ovzduší, která nabyla účinnosti dnem 1. ledna 2017, jejímž cílem je posílení ochrany čistoty ovzduší a tím i lidského zdraví před znečišťujícími látkami. Tato novela dává za určitých podmínek úřadům možnost vstupu do objektů za účelem kontroly kotlů a používaných paliv.

- voda

V souvislosti s rozšířením odběru pitné vody ze spodnoturonské zvodně lze očekávat stabilizaci dodávek pitné vody s minimálním obsahem dusičnanů.

Investice do intenzifikace ČOV, realizovaná rekonstrukce kanalizačních řadů a s tím související omezení vypouštění odpadních vod do povrchových toků se projeví postupným zlepšováním kvality vod v řece Svitavě a ostatních tocích ve městě.

Dluh v nedostatečné obnově infrastruktury majetku vodovodů a kanalizací je však příliš veliký. Postupná obnova tohoto majetku bude vyžadovat velké finanční prostředky a delší časové období.

Přípravy na dokončení protipovodňových opatření na řece Svitavě a zbudování dalších suchých retenčních nádrží v rámci jednotlivých obcí i pozemkových úprav ve Svitavách a v Hradci nad Svitavou, včetně přístupu správců vodních toků a Státního pozemkového úřadu, dávají předpoklad ke zvýšení ochrany obyvatel města a okolních obcí.

- odpady

Jako nejvýznamnější krok pro zlepšení v oblasti nakládání s odpady je od roku 2008 otevření zrekonstruovaného sběrného dvora. Otevírací doba šest dní v týdnu a možnost odevzdat ve sběrném dvoře veškeré odpady včetně odpadů ze zeleně a historických elektrozařízení částečně omezila vznik nepovolených skládek v katastrálním území města Svitavy a i okolních obcí. Sběrný dvůr je využíván od roku 2010 pro odevzdání všech druhů odpadů včetně odpadů ze zeleně.

Dále je to pak vybudování Komunitní kompostárny – Svitavy, která tak řeší likvidaci biologicky rozložitelných odpadů a odpadů ze zeleně. Její provoz byl zahájen v březnu roku 2015. Roční projektovaná kapacita kompostárny činí 1800 tun zpracovaného biologicky rozložitelného materiálu, přičemž skutečné zpracované množství je zpravidla vyšší.

Projekty města Svitavy ve spolupráci s Technickými službami města Svitav na rekonstrukci a rozšíření sběrných míst pro separaci odpadů realizovaných v období 2010, 2014 a 2016 přinesly další zlepšení v oblasti třídění odpadů, a to zejména ve zvýšení množství vytríděných složek papíru, plastů a skla. K dalšímu rozšíření počtu sběrných míst pro separaci odpadů bude průběžně probíhat i v následujících letech tak, aby byl zajištěn co nejvyšší komfort občanů při třídění odpadů a docházelo k postupnému snižování docházkové vzdálenosti občanů ke sběrným místům dle plánu odpadového hospodářství.

- půda a krajina

Snižování podílu orné půdy na celkové ploše zemědělské půdy a její zalesňování či zatravnění povedou v dlouhodobé perspektivě ke snížení vlivu větrné a vodní eroze a zvýšení ekologické stability krajiny.

- příroda

Pokračující snižování znečištění ovzduší a vod povedou k postupné regeneraci živé přírody. Podstatnější změny se však projeví se značnou časovou prodlevou.

PŘEHLED HLAVNÍCH ZKRATEK

ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČOV	Čistírna odpadních vod
Hr. n. SY	Hradec nad Svitavou
LIKO	LIKO SVITAVY, a. s.
LHP	Lesní hospodářský plán
LHC	Lesní hospodářský celek
KHS	Krajská hygienická stanice
MěÚ	Městský úřad
OI	Odbor informatiky
ORP	Obec s rozšířenou působností
OŽP	Odbor životního prostředí
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SY	Svitavy
SVS	Skupinový vodovod Svitavy, dobrovolný svazek obcí
TIMUR	Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj o.s.
ÚKZÚZ	Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský
ZPF	Zemědělský půdní fond
ŽP	Životní prostředí
ZÚ	Zdravotní ústav